

1991 йил 1 сентябрдан
чиқа бошлаган

РЎЗҒОРИ БУТУННИНГ—ТУРМУШИ ТОТУВ

Кўриб турганингиз бу суратда чекка, тоғолди Заркент қишлоғининг Отакиши маҳалласидаги оддий деҳқон Отабоевлар оиласи акс этган.

Қишлоқликларга хос соддалик билан одмигина кийиниб, суратга тушган жувонларнинг юзларидан уфуриб турган хурсандчиликни кўриб, улар бир ота, бир онанинг уларга бандлари дейишнинг табиий. Бу фикрингиз тўғри. Фақат улар туғишган опа-сингиллар эмас, балки овсинлар бўлиб, бир қайнота-қайнонанинг суоқли келинларидир.

- Абдуғофир ота ва Маликахон ая Отабоевлар бола тарбиялашда ўзига хос тажриба мактаби яратган ақли расо инсонлар, - дейди Заркент қишлоқ фуқаролар йиғинига ўн йилдан бери раислик қилиб келаётган Муҳриддин ая Хайдаров. Дунёқарашлари ҳар хил бўлган тўққиз нафар келинларнинг бошини қовуштириб, бекам оила бекалари айлантириш айтишга осон гап. Уларнинг эгачи сингиллардай алоқ-чапоқ бўлиб аҳил-иноқ яшашларида Маликахон аянинг қайноналик эмас, оналик меҳри бор, десам янглишмайман.

- Укаларим, - дея салмоқлиб, вазмин гап бошлади бизга бирма-бир юзланган Абдуғофир ота. Бу ўткинчи ҳаётда ҳаммамиз меҳмонмиз. Инсоннинг тилак ва истаклари фақат меҳнат туйғултиришига амалга ошаркан. Фойибдан бойлик ҳам, бахт ҳам келмаслиги аниқ гап. Меҳнат ҳам беоназир ибодат. Мен буни бутун умрим давомида кўриб-билиб турирман.

Меҳнатга меҳр бу оиланинг катта-кичигига хос фазилат. Тўнғич фарзандлари Мавлудахон опадан бошлаб, қолган барча ўғиллар кони меҳнат билан улғайишган. Эрмуҳаммад исми ўғиллари олий маълумотли ўқитувчи, қолганлари далада ишлаб бекам рўзгор тебратмокдалар. Ҳовли-жойлари эл хавас қилгудек саранжом-сарништа.

Анчагина сўзамол, ҳазил-мутойибага мойил Маликахон ая одамоҳунлиги ва хушфелелигини яширмай: - Ота-боболаримизнинг гапи тўғри экан. Яратган Эгам фар-

занд берса ризку насибаси билан берар экан. Кўпнинг ризки кўл бўларкан. Ишлагани ҳам, егани ҳам кўп яхши экан, деб шунга айтишаркан. Барча ўғилларим эшигида кўш-кўш соғин сизирлари, кўрасида бешта-ўнта кўй-қўзилари бор. Кўз тегмасин, илойим. Ўттиз иккита неварам, беш-олтита чеварам бор. Ҳозиргача нечта суннат тўйи бўлса, барчасини шу ҳовлида отаси бошлиқлигида "санки-манки" демай ўтказганмиз. Машҳур

"Келинлар кўзғолони"даги Фармонбувиннинг ўзгинасиман-у, фақат тўққиз нафар келинларименга қарши кўзғалон кўтаришмайди, холос, - деди ич-ичидан хурсандлигини ошкор этиб юрагидан кулиб: - Нимага ҳам нороз бўлсин. Уларни ўз қизларимдай кўраман. Эрлари бўлган ўғилларимнинг ҳеч бирига келинларни туғул, тилларини ҳам тегиздирмайман. Улар ҳам мени онасидай ҳурмат қилишади. Бир гапимни икки қилмайди. Куёвим Минаваржонни қўшганда ўнта фарзандим йигирмата бўлди.

Бундан ортиқ бахт, бойлик борми инсонга, - беқиёс фахлангандай гапирарди кампир.

Қайнонасининг гап-сўзларини ичкарида эшитиб ўтирган тўнғич келин - Хусанбойнинг жуфти ҳалоли Собирахон аядан мамнунлигини дилидан тилига келтириб шундай дейди.

- Хоҳ ишонинг, хоҳ ишонманг, биз овсинлар орасидаги ўзаро меҳру оқибат зиёдалигидан ўзимиз ҳам хурсандмиз. Бундай самимийлигимиз бошида яхшиликларимизни ошириб, ёмониэмизни вақтида бетимизга айтиб, тўғрилаб юрадиган бу иккинчи онамизга меҳримиз бошқача. Шу боис, биз овсинлар бир туғишган опа-сингилдай бир-биримизни ҳурматлаб турмуш кечираяпмиз. Онамиз келинлар бошини қовуштириш сир-асорини чуқур эгаллаганлар, десам хушомад қилмаган бўламан.

Отабоевлар ҳаётда ўз ўринларини топиб, ота деган масъулиятни бирор сония ҳам унутмай оилалари равнақига раҳнамолик қилиб келмокдалар. Рўзғори бутнинг - турмуши тотув, дили шод.

Балки шу боисдан ҳам овсинлар на қайноналари билан, на ўзаро сан-манга бориб, аразлаб

кешиб қолиш туғул, шунчаки кўнгил қоларли гап-сўзларга боришмаган. Шунинг учун ҳам уларнинг толганига барака кўшилган бўлса кўшилганки, кўтарилмапти.

Дастлаб боболари Отакиши ота, энди эса ўз падари бузрукворлари Абдуғофир аянинг меҳнатлари синган заминда улғайишган Хусанбой, Хусанбой, Нурмуҳаммад, Шермуҳаммад, Муҳаммадсоли, Эрмуҳаммад, Уткирбек, Хайрулло, Лутфуллолар ҳам қадрдон даласидан бир қадам нари кетилари келмайди.

Бош эгаларининг амрига кулоқ тутган ёстиқдошлари Хидоятхон, Собирахон, Равзахон, Рислигой, Шаҳзодахон, Дилфузахон, Нарғизахон, Матлубахон, Бахтигуллари айтмайсизми?! Уларнинг ҳеч бири баъзи бир тантиқ келинларга ўхшаб, "Шундай чекка жойда яшарканманми?" - демай, эрларини эр ўрнида кўриб, бахтиёрлик шукҳига етиб, бола-чақаларининг орзу-хавасларини кўриб юришибди. Уларнинг барчаси уй-жойларини ҳам шундоққина қайнона-қайноталарининг тева-рак-атрофига тиклашган.

- Отам юрган шу қадим тупроққа киндик қоним тўкилган. Менга ўхшаб фарзандларим ҳам шу тупроқ ҳаққи ундан меҳрини узолмай шу ерда биргамиз. Ватаниннг ҳар қаричи, бир сижим тупроғи ҳам бебаҳо неъмат. Шунчи қадрига етган киши қадр топаверди, умрида завод кўрмайди.

Кекса отахоннинг Ватан ҳақидаги ўқоридиги фикрлари, унга бўлган ҳурмати, муҳаббати беқиёслиги, самимийлиги, беғуборлиги эътироф этишга минг бора лойиқ.

Минглаб ўзбек оилаларига хос бахти бекамлик нашида-сидан сархуш Отабоевларнинг турмуш тарзи соддалиги, тўқинлиги билан ҳавасингизни келтириши табиий.

Биз ҳам шу аснода фахрланиш ҳисси билан Сарвари одамдан тўққиз келиннинг сарқорди Маликахон аядек фаҳм-фаросатли аёлга ва унинг умр йўлдоши Абдуғофир отага рўшноликлар бўлавериши тилак қилдик.

Асқарали МАМАТОВ,
Наманган вилояти,
Янгиқўрғон тумани.
Сурат муаллифики.

РЕЖАЛАР БЕЛГИЛАНДИ

Тошкент шаҳар ҳокимлиги Оила, оналик ва болаликни ижтимоий муҳофаза қилиш Комплекси ва шаҳар хотин-қизлар қўмитаси бошқарувининг IV - Пленуми ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Йирик саноат корхоналари билан касаначиликни ривожлантириш асосидаги ишлаб чиқариш ва хизматлар ўртасида кооперацияни кенгайтиришни рағбатлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармони ижросига бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди. Йиғилишда ўтган йилда эришилган ютуқлар, камчиликлар сарҳисоби қилинди.

Оилаларнинг иқтисодий аҳволини яхшилаш, хотин-қизларнинг жамиятдаги маъқени оширишга қаратилган ишлар натижасида аёллардан 9069 нафари иш билан таъминланди, кам таъминланган оилалар сони ўтган йилга

нисбатан 4823 тага камайди. Шунингдек, йиғилишда Президентимизнинг юқорида номи қайд этилган Фармони ижросини таъминлаш бўйича қилинган ишлар ҳақида ҳам сўз борди.

Пленум сўнггида "Ҳомийлар ва шифокорлар йили"да қилинадиган ишлар режаси келишиб олинди.

М.ШУКУРОВА

ЁШЛАР - МИЛЛАТ ФАҲРИ

Тошкент вилояти Чирчиқ шаҳридаги Офицерлар уйида Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси билан Тошкент вилояти касб-хунар таълими бошқармаси ҳамкорлигида "Ёшлар - миллат фаҳри" мавзуда тадбир ўтказилди.

-Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси ёш авлодни, жумладан, қизларни қўллаб-қувватлаш бўйича кенг қўламадаги ишларни амалга ошириб келмоқда, - деди қўмита ахборот-матбуот маркази директори Ҳанифа Зокирова. -Истеъодли қизларга Зулфия номидаги Давлат мукофоти берилмоқда. 2000 йилдан бошлаб, қўмитамиз ташаббуси билан "Сув париси" халқаро

турнири ўтказиб келинади. Тадбирда Қуйи Чирчиқ тумани ФХДЭ бўлими мудири Омона Холиқова Чирчиқ шаҳридаги ўқув юртлари ўқувчиларига ёшларни оилага тайёрлаш, никоҳ шартномаси, оила қуришда ҳар бир ёшнинг вазифа ва бурчлари ҳамда ҳуқуқлари ҳусусида сўзлаб берди. Мўқимий номидаги театр саныкторлари: Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Меҳри Бекжонова ва Собиржон Бекжонновлар ижро этган кўшиқлар, танкили шоирларимиз Зулфия Мўминова ва Феруза Олимовалар ўқиган шеърлар йиғилганларда катта таассурот қолдирди.

Сурайё НАЗАРХЎЖАЕВА,
"Туркистон-пресс"

МАҲАЛЛА МАСЛАҲАТЧИСИ — МАСЪУЛ ВАЗИФА

Маҳалла маслаҳатчилари шу кунларда қандай фаолият кўрсатмоқдалар, қандай натижаларга эришмоқдалар? - Қаҳрамонларимиз шу ҳақда фикр юритадилар.

Маҳмудахон РИХСИҲУЖАЕВА - Тошкент шаҳар "Занги-ота" маҳалласи маслаҳатчиси:
- Халқимиз аслида раҳмдил, сарҳатпеша - етим-есирнинг бошини силаган, "қўли калта" кўшнисидан меҳрини аямаган. "Беш - Лола" кўчасида яшайдиган Тўлагановларнинг гами маҳалладошларини ҳам бефарқ қолдирмади. Ота-онасидан жудо

бўлган 4 нафар болани маҳалла ўз назоратига олди Моддий ва маънавий ёрдамани аямаяпти. "Самарқанд дарвоза" кўчасида истиқомат қиладиган 90 ёшли Тухфа опа Султонова ҳолидан эса кўшилари доим бохабар. Онахоннинг дастурхони яхши инсонлар меҳр-муруввати билан тўкин.

Шифокорларнинг жонқуярликлари туйфайли маҳалланинг тугиши ёшидаги барча аёллари тиббий

кўриқдан ўтказилди, саломатлиги шифокор ва маслаҳатчи назоратига олинди. Туман ҳокимлиги, "Меҳри" аёллар жамияти, 22-поликлиника шифокорлари ва маҳалла жамоаси ҳамкорликда ёш келин-куёвлар билан бир неча марта давра суҳбатлари уюштирилди.

Шу ўринда маҳалланинг янги гузари ҳам танти ҳомийларимиз ёрдамида қуриб битказилгани учун уларга аҳолининг миннатдорчилигини билдирмоқчиман.

ГАНИШИНИГ: ЗУЛФИЯ МУКОФОТИГА НОМЗОДЛАР

Гулноз ТўЛАГАНОВА:

Термиз академик лицейининг 3-босқич талабаси. Шаҳар, вилоят, Республика кўрик-танловларида муваффақиятли иштирок этган. У "Ватан", "Соғиниб келдим" шеърий тўпламлари муаллифи. Гулноз шеър ёзиш билан бирга тикувчилик ва расм чизишга ҳам қизиқади.

Дилбар СИДДИКОВА:

Тошкент Давлат Маданият институтининг 3-курс талабаси. 2002 йилда "Сув ҳаёт манбаи" мавзусида ўтказилган иншоолар танловининг Республика босқичи голиби. Ўзбекистон ёзувчилар уюшмаси қошидаги "Умид" тўғараги аъзоси. Дилбар кўнгил кечинмаларини эҳтирос, ҳаяжон билан қозғога туширади. "Соҳилсиз денгиз" шеърий тўплами муаллифи. Тиқиш-бичиш, рақса тушишга жуда қизиқади. Шеърлари ва илмий мақолалари мунтазам газета ва журналларда чоп этилади.

Муқаддас АҲМЕДОВА.

Тошкент Давлат юридик институтининг 2-босқич магистранти. Алишер Навоий номли стипендия совриндори. Унинг "Ой бўлмаса, юлдуз бор", "Дил дурларин шодаси" номли шеърий тўпламлари ҳамда илмий рисоалари нашрдан чиққан. Айни пайтда "Жиноят ва жазо тушуначаларининг ислом ҳуқуқидаги талқини ва қўлланилиши" мавзусида илмий изланишлар олиб бормоқда.

Алина АБУШАЕВА:

Қорақалпоғистон Республикаси халқ таълими вазирлигига қарашли "Меҳрибонлик уйи" тарбияланувчиси, 65-сон мактабнинг 9-синф ўқувчиси. У ёғоч ўймакорлиги бўйича 2004-йили Москва шаҳрида ўтказилган "Камалат жилоси" кўрик-танлови голибаси. Алина расм чизиш билан бирга спортнинг тазкандо, волейбол турлари бўйича мусобақаларга қатнашиб совринларни кўлга киритган. У "Меҳрибонлик уйи" да ташкил этилган тикувчилик, тўқимачилик ва рақс тўғарақларининг аъзоси.

Адиба УМИРОВА тайёрлади.

Мактуба САПАРОВА - Тошкент шаҳар "Тинчлик" маҳалласи маслаҳатчиси:
- Маҳалламизда 3250 аҳоли яшайди. Ўтган йилдан бошлаб шифокорлар билан биргаликда ҳар бир хонадонга кириб, уларнинг саломатлигини назоратга олганмиз. Бу тиббий кўрик кўпчилик маҳалладошларимизни энди бошланаётган касалликларнинг авж олишидан асраб қолди. Бе-

- Биз маслаҳатчилар учун кундалик матбуотдан доимий хабардор бўлиш, турли адабиётларни мутуола қилишнинг аҳамияти катта, дейди Тошкент шаҳар, Мирзо Улуғбек туман БЎЗ-2 маҳалласи маслаҳатчиси Моҳира Мўминжонова (Суратда чапдан учинчи).

О. НУРМАМАТОВ фотоси.

руний кўчасида яшайдиган, оғир дардга чалинган Галина Кабзиевага маҳалла фуқаролар йиғини томонидан ҳар ой моддий ёрдам бериб туриладиган бўлди. Ногирон болалари билан қийналиб қолган Галина Мячина-

ни кўшилари Насиба Раҳимова, Маруса Осиповалар ўз ҳомийликларига олишди. Шунингдек, кам таъминланган оиланинг олийгоҳда шартнома асосида ўқийдиган қизига моддий кўмак бердик.

Ҳолида НАЗАРОВА - Тошкент шаҳар "Ипакчи" маҳалласи маслаҳатчиси:

- Маҳалладошлар хонадонига гоҳи опа, гоҳ она, сингил бўлиб кириб бораман.

Баъзан ноҳақ одамларни ҳам сабр билан тинглашга тўғри келади. Уларни ўз хатоларига иқроор қилгунча анча вақт, асаб керак бўлади. Зарур пайтда қонунларни ҳам кўздан кечириб чиқаман. Иш қидириб юрганларга имкон қадар чора топишга ҳаракат қиламан.

Маҳалланинг "Оилавий поликлиникаси" бош шифокори Д. Мирҳолиқова билан сурункали касаллик билан оғриганларга, хомиладор ва кексаларга бепул дорилар тарқатдик. Бу йил ҳар биримизга "Бир кўнгил иморатин обод айламоқ - минг Макка зиёрати" деган ҳижмат йўли юлдуз бўлишини истардим.

Ханифа ЗОКИРОВА.
Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси ахборот-матбуот маркази директори.

ДОИМО ЁШАРИБ ЮРИНГ

Онагинам - Наманган шаҳар соғлиқни сақлаш бўлимининг бош акушер-гинеколог Зарифа Қосимовага!

Онажоним! Сиз бугун муборақ 70 ёшингизни қарши олдингиз. Бу йиллар давомида сиз қанчадан-қанча жажжи инсонларнинг дунёга келишига ёрдам бердингиз, қанчадан-қанча аёллар сиз туйфайли оналик бахти-

га эришишди, қанчалари эса Сизнинг билганингиз туйфайли ҳаётга қайтишди. Сиз 50 йил юрт саломатлиги йўлида тинмай меҳнат қилдингиз. Эл ичида юксак обрў-эътибор қозонган, олий тоифали шифокор ва энг шарафлиси - халқ ичида "дўхтир ая" номига сазовор бўлдингиз. Шогирдларингизнинг ҳам ҳисоби кексиз.

Лекин мен учун Сиз доимо ёшисиз, онажон! Бугун хаёлим хотираларини варақлаб, илк бор болалар боғчасига мени етаклаб олиб борганингиз, арча байрам учун оппоқ кўйлак олиб берганингиз ёдимга тушади. Сиз баъзан

туғруқхонада на-вбатчиликда қолганингизда ёки "Са-навация" қақирғига биноан чекка кишлоқларга операция қилгани кетганингизда, хоҳоларим, тоғаларим, буважоним галма-галдан мени боғчага олиб боришар эди. Сумкачамга олма, конфет, бодомларни тўлдириб жунатишар эди. Мен Сиздек гўзал она билан кўчада юришдан фахрланар эдим. Сиз қаттиққўл мураббий сифатида кўплаб шогирдлар етиштирдингиз. Хозирда уларнинг ўзлари касалхоналарда бош шифокор вазибаларини ба-жаришмоқда. Уларга қўйган талабларингизнинг бир чети

менга ҳам тегарди. Мактаб ёшидалигимда Сиз менга катталардек муносабатда бўлардингиз, қўяётган талабларингиз менга оғир ботар эди, чунки кўшни аёллар ўз қизларини кўпроқ эркалашаётгандек, уларга камроқ уй юмушларини топшираётгандек туюлар эди менга. Талабалик пайтимда эса биргина дам олиш куни мириқиб ухлаб, кечроқ туришимга ҳам йўл қўймас эдингиз. Тандирда нон ёпишдан тортиб, укаларим дарсини текширишга, бари-барисига улгуришимиз керак эди. Хозирда ўша ўғитларингиз менга нечоғлик асқотаётганини билсангиз эди. Бекор кетган вақт - бекор кетган умр эканлигини Сиз менга шу аснода ўргатган экансиз. Мен Сизга ўхшаб машхур шифокор бўла олмадим, бу - менинг армоним. Лекин Сиз каби устоз бўла олдим, деб ўйлайман.

Онажоним! Сиз менга ҳам она, ҳам ота, ҳам сирдош дунгона, ҳам ҳаёт деб аталмиш мураккаб фандан устозлик қилдингиз. Сиздан қатъиятликни, мардликни, адолатли бўлишликни, ҳақиқат учун курашишни, ҳаётнинг аччиқ синовларини бардош билан енгишни, хурсандчиликни дўстлар билан баҳам қиришни ва энг муҳими атрофдаги инсонларни хурмат қилиш ва уларни сезиниш ўргандим. Сизнинг кўзларингиз доимо нурга тўла, Сиз бор жойда ҳаёт қайнаб туради, Сиз билан давраларга жўшқинлик киради. Кўп йиллар соғ-саломат бўлинг. Бизларга ўрнақ бўлиб, доимо ёшариб юринг, онажон!

Махфуза КОСИМОВА, Юносувод тумани 274-ўрта мактаб ўқитувчиси.

Соч олдиригани сартарошхонага кирдим. Сартарош менга анча йиллардан бери таниш бўлиб, жуда қушқачқай йиғит эди. Гап орасида у менга шундай бир воқеани гапириб берди:

- Кунни кеча бир аёл 15-16 ёшлардаги қизи билан кириб келди. Касбим тақозосига кўра дарров уларнинг сочларига разм ташладим. Аёлнинг сочи ўртача қирқилган, қизнинг сочи эса нақ тақимига тегиб турибди. Бу унга шундай ярашганки, яратганга ҳам, табиатга

аҳолимни билмайсизларку? Мен ҳам мана шундай узун сочининг уволига қолишдан қўрқаман. Лекин, начора. Менга ҳозир пул зарур. Бу кесилган соч эвазига йиғирма тўрт минг соч тўлашади. Мана шу сочни сотиб қарзимдан қутуламан.

Аёл шу гапларни айтиб, сочларининг қолган-қутганларини ҳам йиғиштириб қопчага солди ва атрофда-

Бир куни домламит дарс вақтида бир гапни айтдилар-у, ўша гап замиридаги аччиқ ҳақиқат юрагимни тилиб юборгандай бўлди. Аёл киши эмасмани, қизлар ҳақида айтилган кинояли сўзлар бевосита таъсирини ўтказмай қолмади. "Ҳадемай баҳор келиши билан кўчада юриб бўлмай қолади. Нигоҳингни қаерга олиб

дошим. Бу ерда ким ҳақ-у, ким ноҳақ? Мода деб урфимизга мос келмайдиган матолардан, ярим-ёрти қилиб тикилган кийимларни эгнига олиб юрганларми, ё бўйи етган қизига бундай либосни муносиб кўрмаган аёлми? Наҳотки шунақа кийим киймаслик модадан орқада қолиш бўлса...

Шу ўринда яна бир воқеани келтириб ўтсам. Кўп бўлгани йўқ, шаҳарда турадиган бир ама-

шики, келиннинг кийиниши одоб меъёридан четга чиқди-ми, дарров олди олинади. Маҳалла йиғинида бу масала хусусида тўхталиб, хотин-қизлар уюшмасининг раисаси зиммасига юклатилади. Ва чиққон болаламасдан туриб, йўқотиш йўли қидирилади.

Ҳозир ҳар хил телеканаллар кўпайиб кетганки, биз қуйиниб сўзлаётган муаммони барта-раф этишга кўмаклашиш ўрни-

га, оловга бензин сепгандай қилиб, керак, бекерак кўрсатувларни эфирга узатишади. Қўшиқ куйлаётган "санъаткор"нинг овозига тўхталмай қўя қолайлик. (Сабаби мавзуйимиз бу ҳақда эмас). Уларнинг кийинишини кўриб, уялиб кетасан киши. Яна тагин бутун танасини қимирлатиб, кўшиққа мос бўлмаган ҳаракатлар билан киши энсасини қотиради. Ахир биз араб эмас, ўзбек миллатимиз. Арабча рақсга мос ҳаракатларсиз ҳам ўзбекона латиф қуйланган қўшиқни тинглайверамиз. Бу масалага тўхталмоқчи эмасман. Айтмоқчи бўлганим, ҳалқимизнинг деярли юз фоизи "Ўзбекистон" ва "Ёшлар" телеканалларига нигоҳини

ОЛТИНСОЧ ҚИЗ, КОКИЛИНГ ҚАНИ?

ҳам ҳамду сано ўқийсиз. Мен улардан қандай хизмат кўрсатиш кераклигини сўрадим. Аёл қизига бирров қараб олди. Шунда эътибор бердим, қиз йиғламоқдан бери бўлиб турган экан. Сабабини кейин тушундим: тақимини ўпиб турган сочни кестиринг лозим экан.

Очиғи мен ҳам қараб бўлиб қолдим. Наҳотки? Эҳтимол, озгина қисқартирилиб текисланса бўлар. Йўқ, кесилиши керак! Бу аёлнинг қатъий гапи эди. Қизи эса наҳот истагандек менга ва атрофдагиларга жовдираб боқарди. Мен аёлдан бундай қилмасликни, қизи ҳам бунга қарши эканлигини айтиб, уни инсофга қақирдим. Хонадагилар ҳам бундай соч ҳозирги кунда жуда ноёб экани, қизга жудаям ярашиб турганини гапиришди. Йўқ, бу гаплар аёлнинг кўнглини юмшата олмади. Аёл менга қаеридан, қай тарзда кесилишмача кўрсатиб турди. Юрагим ҳақриқиб, қўлларим қалтираб кетди. Шу касбни эгаллаганимга пушаймон ҳам бўлиб кетдим. Хонадаги мижозлар ҳам аёлга бошқача муносабатда, нафрат аралаш қарай бошладилар. Буни аёл ҳам сезиб турарди. У мен кесаётган сочларни авайлабгина йиғиштириб, қопчага соларди.

Ниҳоят, аёл тилга кирди: - Танаси ботса дард билмас дейдилар. Менинг

гиларни ҳайратга солганча чиқиб кетди. Унинг бу ишини қоралаган ҳам бўлди, қувватлаганлар ҳам топилди...

Мен сартарошдан бу воқеани эшитиб узоқ ўйга толдим. Масалага чуқурроқ назар ташласак, аёлни оқлаб бўлармикин? Йўқ, албатта. Чунки, оиладаги иқтисодий қийинчилик ўтиб кетадиган ҳолат. Ким ҳаракат қилса қозони қайнайдиған замон ҳозир. Лекин арзимас пул эвазига бир ёш қалбини жароҳатлаш ўринлимикан? Ахир узун сочлар ўзбек қизларининг тимсоли эмасми? Шокиладек таралиб турган, кўз кўрса қувониб, бошқа миллат ва элатлардан бизни яққол ажратиб турадиган нишона эмасми шу сочлар? Орият, ор-номус ҳалқимизда ҳаммаша устунлик қилган. Халқ етишмовчилик чоғларидан ўз бисотидаги олтун-қумушини, зеби-зеварини сотиб тиркичилик қилган, бироқ миллий урф-одатлардан, аёна ва маросимларидан айрилмаган.

Эҳтимол, мен юқоридаги воқеа хусусида сал қизишиб, эҳтиросга берилган бўлишим мумкин. Бу менинг қалбимни безовта қилган ўй-фикрлар, ҳолос. Сиз бу ҳақда қандай фикрдасиз?

Равшан ЖОМОНОВ,
А. Қодирий номидаги Тошкент Давлат Мадааният институти кафедраси мудир, доцент.

кочишингни билмайсизларку? Қизларимиз шунақа кийиниб олишадики,..."

Баъзида аёл зотининг улуглиги, жасорати, донолигию, ҳаёси ҳақида гап кетганида қалбнинг фахр-ифтихор билан тўлиб-тошади. Лекин юқоридагидай наштар бўлиб қадалгучи ҳақиқатлар эса кўнглингни хижил қилади. Узўидан миянга саволлар ёмғир каби қуйила бошлади. Нега...? Нега...? Ва яна нега...?

Нега ота-оналар қизларининг бундай кийинишига йўл қўйиб беришади? Уларнинг кўзлари қаёққа қараяпти? Ё ўзлари ҳам шунақа мода тарафдорими?...

Яқинда шаҳардан қишлоққа боргандим. Оллоҳга шўкр-ки, бунақа даражада очик-яланг кийиниш ҳали у ерларга кириб бормаган. Шунда бир қариндошимиз (улар ҳам шаҳарга кўчиб кетишганди) кийиниш ҳақида гап очиб, шундай деб қолди:

- Қизим билан кийим бозорига боргандик. Бир кофтани ушлаб кўрдим. Шунда сотувчи аёл: "Олинг, қизингизга, ҳозир шунақаи мода", деб қолди. Кўрсам, елка қисми очик, иккита ип ўтказиб қўйилган ҳолос. Капроннинг юпқалиги шу даражадаки, баданга ҳол ҳам кўринади. Сотувчига қараб: "Буни кийган билан яланғоч юрганнинг нима фарқи бор", дегандим, аёлнинг ёнида ўтирган қизига бу гап оғир ботиб шекилли, онасига қараб: - Ҳой, булар қишлоқки. Модани билшиармиди", - деб бурнини жийирди. Ҳар қалай бўйи етган қизимга ўша кофтани раво кўрмадим. Кейин эшиттишимча ҳалиги қиз оилали, ёши катта бир эркакдан ҳомилдор экан.

Энди ўзингиз хулоса қилинг, замон-

ОРИЯТМИ Ё "МОДА"НИ БИЛМАСЛИК?

Рисом — А. ҲАКИМОВ.

- Вой ўлмасам, бу қанақа кийиниш, қизим?
- Ҳозир қизларга шунақа кийим мода бўлган, мамашка.

ли юқорирок киши қизини турмушга узатди. Қиз келинчак либосини кийиб чиққанида тўйга қишлоқдан келган қариндошлар ҳайратдан ёқа ушлашди. Уларнинг қайвонилари бу хил кийинишдан ранжишди ҳам. Ўртада эса кўнгли хиралик пайдо бўлди. Либоснинг орқа томони белдан пастгача, олд томони эса кўкракнинг ярмигача очик.

Қизик, ўйлаб қоласан. Шайтоннинг макри шунчалар зўрки, одамларнинг ўзларига сездирмай аста-секин ўз йўригига солиб боради. Бундан батамом бе-хабар инсонлар эса гафлат бот-бот қоғига ботиб бораверадилар. Тўғри йўлдан оғаётганларни оғоҳ этиш учун матбуот, ойнаи жаҳон орқали қанча эзгу талаб, танқидий чиқишлар бериб борилишига қарамай таъсир кучининг қамлиги сезилиб қолмоқда. Негаки, ҳамма бир ёқадан бош чиқараётгани йўқ.

Қишлоқ жойларда шуниси яқ-

қадаб ўтиришади. Ўйлаймизки, ҳеч бўлмаса ушбу канал ходимлари бу борада масъулиятни тўлароқ ҳис этган ҳолда "чегара"дан чиқиб кет-нинг қайвонилари бу хил кийинишдан ранжишди ҳам. Ўртада эса кўнгли хиралик пайдо бўлди. Либоснинг орқа томони белдан пастгача, олд томони эса кўкракнинг ярмигача очик.

Қизик, ўйлаб қоласан. Шайтоннинг макри шунчалар зўрки, одамларнинг ўзларига сездирмай аста-секин ўз йўригига солиб боради. Бундан батамом бе-хабар инсонлар эса гафлат бот-бот қоғига ботиб бораверадилар. Тўғри йўлдан оғаётганларни оғоҳ этиш учун матбуот, ойнаи жаҳон орқали қанча эзгу талаб, танқидий чиқишлар бериб борилишига қарамай таъсир кучининг қамлиги сезилиб қолмоқда. Негаки, ҳамма бир ёқадан бош чиқараётгани йўқ.

Эътибор НОРБЎТАЕВА,
Олий Адабиёт курси тингловчиси.

ЯНА ОБУНА БЎЛДИК

Биз "Оила ва жамият" газетаси таъсис этилган йилдан бошлаб унинг доимий муштарийлари ҳисобланамиз.

Бу газетанинг бошқа кўпчилик нашрлардан фарқ қиладиган муҳим хусусияти инсон ҳаётининг ҳамма жабҳаларини тўла-тўқис қамраб олганлигидадир. Аслида оила ва жамият бир-бири билан ниҳоятда ҳамбарчас боғлиқдир. Бири иккинчисисиз мавжуд бўла олмайдими. Оила доирасидаги: эр ва хотин, ота-она ва болалар, ака-укалар, опа-сингиллар, келин-куёвлар, қайнота-қайнона ва келинлар, тоға-амаки ва хи-янлар, куда-андалар, боринглик, жамики оилавий субъектларнинг ўзаро муносабатлари га-

зета саҳифаларидан доимий ўрин олиб келмоқда. Худди шундай, жамиятнинг барча соҳаларини ҳам, яъни иқтисодиёт, ижтимоий ҳаёт ва маданиятнинг ҳамма шакллари - адабиёт, санъат, турмуш маданияти, эко-

Газетхон-газета ва ҳаёт ҳақида

логик маданият, ахлоқ, таълим-тарбия ва ҳоказоларни ўз қамровига олишга эришган. Ва ниҳоят, оила билан жамият ўртасидаги кўп қиррали муносабатлар ҳам газета таҳририятининг доимий диққат марказидадир.

Бундан ташқари, унда ҳар бир фуқаро, ҳар бир оиланинг соғлиги ва саломатлиги муаммола-

ри чуқур ва атрофлича ёритилиб, айнақисса, "Сиҳат-саломатлик йили"да янада ёрқинроқ намоён бўлди. Бу жиҳатдан газета моҳир шифокор ролини ўйнади, десак муболага бўлмайди. Газета, умуман, инсонларнинг ўзаро

муносабатларини яхшилаш, ҳар бир оилада тинчлик, осойишта-лик, ҳамкорлик, инсонийлик, дўстлик ва меҳнатсеварликни ўрнатиб бобидаги юқори малакали маслаҳатгўйдир. Шунинг учун биз 2006 йил

учун ҳам "Оила ва жамият" газетасига обуна бўлганмиз.
Муҳаббатхон ва Саид ШЕРМУҲАМЕДОВлар оиласи.
Тошкент шаҳри, Чилонзор тумани.

ҚАДРИНГИЗНИ

Билсин...

- Уйда ҳеч ким йўқлигидан фойдаланиб сизларга Гулистондан кўнғироқ қилаётган,- деди аёл.

- **Нима демоқчисиз, эшитайликчи? - сўрадим.**

- Учинчи фарзандим ҳам қиз эканлигини эшитгандан буён саккиз ой бўлибдики, эримнинг авзойи бузилган,- деди аёл.

- **Шу гапни ҳадеб таъкидлаб турадими?**

- Йўқ, таъкидлашдан ҳам ташқари бир баҳона топиб дўппослайдиган, айниқса, бошимга урадиган бўлган.

- **Эркак деганлари кучли бўлса, сиздай бир муштипар аёлни уришга қўли қандай бораркан-фигоним чиқади менинг.**

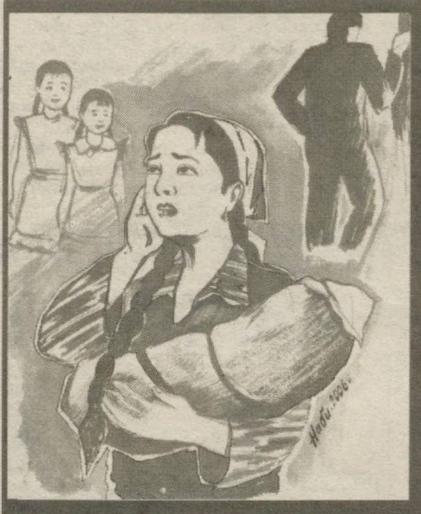
- Кичкина қизим туғилганда аччиғи чиқиб, туғруқхонага фақат чақалоқни олиб чиқаётган кунимиз бир мартагина борди. Борганда ҳам жанжал-тўполон қилган,- "Менга қиз керак эмас",- деб. Туғруқхона ҳамшираси раҳми келиб, ҳатто "Қизингизни менга беринг, ўзим боқиб оламан",- деб ялинганди.

- **Ўшанда бевормлабсиз-да, дейман мен ўсмончилаб.**

- Вой, фарзандимни қандай қилиб бераман...

- **Ҳозир роса ширинтой бўлгандир... Эрингиз бирон бор қўлига оладими?**

- Йўқ, кўз қирини ҳам ташламайди.

Ўзим тикувчиман. Чиройли шапқачалар, ранг-баранг қўйлақчалар тикиб кийдириб қўяман. Ҳозир қўқирлаб қуладиган, ўйнайдиган бўлган. Аммо дадаси..."Қизингизни уруғини кўпайтириб юбординг. Ўғил туғадиган хунаринг йўққа ўхшайди",- дея тўнғиллагани-тўнғиллаган.

- **Сизни уришганда, урганда маст аҳволда бўладими?**

қачон ўзаро муносабатимиз ҳақида уларга арз-дод қилмаган бўлсам ҳам сезиб қолишса, менинг тарафимни олишади. Ахир қиз туққанам учун мен айбдор эмасман-ку. Қиз ҳам, ўғил ҳам худонинг инояти-ку... Шуни баҳона қилиб уриши, айниқса сочимдан ушлаб бошимга мушшлаши яхши эмас-ку. Бош лат еса, оқибати ёмон эканлигини телевизордан эшитиб қолдим. Ҳозир соғ-омон пайтимда шунча турткилаб, хўрлаган одам, эртага майиб-мажруҳ бўлиб қолсам, қараримкан...

- **Бу ҳақда ота-онангизга айтмадингизми?**

- Йўқ, айтмадим. Уч фарзанд билан ажралиб кетишни сира хоҳламайман.

- **Ундай бўлса, ҳозирча ҳеч кимга айтмай туринг. Қайфияти дуруст пайтида эрингиз билан жиддий гаплашиб олинг. Ўз талабларингизни айтинг, уриш-жанжалингиз хосияти йўқлигини тушунтиринг, агар яна такрорласа, ота-онангиз, қайнота-қайнонанинг ишларида масалани хал қилишингизни айтинг. Сиз ҳам оилада, умуман бу ҳаётда ўз овозингиз, ўз ўринингиз, ўз қадр-қимматингизга эга эканлигингизни эрингиз тушуниб етишига, тан олишига эришинг. Ахир сиз ота-онангизга, кўзминчоқдек қизларингизга керакисиз, шуни ҳеч унутманг, синглим...**

қачон ўзаро муносабатимиз ҳақида уларга арз-дод қилмаган бўлсам ҳам сезиб қолишса, менинг тарафимни олишади. Ахир қиз туққанам учун мен айбдор эмасман-ку. Қиз ҳам, ўғил ҳам худонинг инояти-ку... Шуни баҳона қилиб уриши, айниқса сочимдан ушлаб бошимга мушшлаши яхши эмас-ку. Бош лат еса, оқибати ёмон эканлигини телевизордан эшитиб қолдим. Ҳозир соғ-омон пайтимда шунча турткилаб, хўрлаган одам, эртага майиб-мажруҳ бўлиб қолсам, қараримкан...

- **Бу ҳақда ота-онангизга айтмадингизми?**

- Йўқ, айтмадим. Уч фарзанд билан ажралиб кетишни сира хоҳламайман.

- **Ундай бўлса, ҳозирча ҳеч кимга айтмай туринг. Қайфияти дуруст пайтида эрингиз билан жиддий гаплашиб олинг. Ўз талабларингизни айтинг, уриш-жанжалингиз хосияти йўқлигини тушунтиринг, агар яна такрорласа, ота-онангиз, қайнота-қайнонанинг ишларида масалани хал қилишингизни айтинг. Сиз ҳам оилада, умуман бу ҳаётда ўз овозингиз, ўз ўринингиз, ўз қадр-қимматингизга эга эканлигингизни эрингиз тушуниб етишига, тан олишига эришинг. Ахир сиз ота-онангизга, кўзминчоқдек қизларингизга керакисиз, шуни ҳеч унутманг, синглим...**

САИДА

- Қизим, шу пайтгача ҳамма муаммони хал қилишга эришдим. Аммо мана бугун бир муаммо чиқиб турибдики, ҳеч ўйлаб ўйимга етмай, ахирини халқдан маслаҳат олишга умид қилиб бу ерда келдим, - деди 60 ларга бориб қолган, одмигина кийинган аёл.

- **Хола, қаердан келдингиз, сизни нима ўйлантирапти?**

- Мен Сурхондарёнинг Шеробод деган томонларидан келдим. Кел, қизим, бир бошдан гапириб берай. 35 ёшимда 9 та бола билан тул қолдим. Ортиқча ейдиганимиз, қийдиганимиз бўлмасаям, ризқини Эгам берарди, деб туғаверганимиз. Ҳўжайиним жуда бир бебаҳо

ўғлим суяб юрар эди. Тезда ей-диган нарсанимнинг ҳам тағи кўриниб қолди. Чунки ҳўжайиним ҳеч ҳам йиғиб қўймасди. Ортиқчасини укаси, сингилларига, менинг жигарларимга бериб юборади. "Эртангини эгам беради", - дерди ҳар доим. Хуллас барча болалар айни ейман деган ёшда зогорага ҳам зор бўлиб қолдик.

- **Қариндошлар ёрдам беришмадингизми?**

- Ердам бериш бу ёқда турсин, ҳўжайиним борида доим тўпир-тўпир бўлиб ётадиган уйимиздан бирин-кетин қариндошларнинг оёғи узилди. Энди бу тўққиз етим елкамизга осилиб олади, деб ўйлашгандир-да... Кейин бир кўл, бир оёғим билан ҳаракат қила

адо бўлмайди. Лекин мен ҳам-масини кечирдим, ҳозир фарзандларим оёққа туриб, ўзларини ўнглаб олганда ўша қариндошларнинг барчаси яна бизга яқинлашган. Аммо болаларим улар билан борди-келди қилишни хоҳламайди.

- **Сиз фарзандларингизга ота уруғининг қилган ишларини айтиб нафрат уйғотгандирсизми?**

- Мен эмас, ўша аммаси ва амакисининг ўзи мурғак қалбларни захарлаган экан. "Сиз билмайсиз, улар бизни қандай ерга ургангани,- дейишди болаларим. - Амаким хотинининг гапига кириб, бизни уйига йўлатмасди ҳам. Қизлари билан ўйнаймиз десак, онаси: "Қизларимни сизларга қўшмайман, тарбияси бузилади",

ТАШРИФЛАРИНГИЗ... ДАРДИМГА МАЛҲАМ ИЗЛАБ...

Тахририятга ташриф буюрган 40 ёшлар чамасидаги аёлни кўриб, хаёлим қочди. Унинг хусни, андишали нигоҳи, дид билан кийиниши ҳар қандай одамни мафтун қиларди.

- **Келинг, - дедим хушнудлик билан ва келишдан мақсадини сўрадим.**

- Гапни нимадан бошласам экан,- аёл "ух" тортди. Бир бошдан айтадиган бўлсам, ота-онам ҳаётдан эрта кўз юмганлар. Биз бувим кўлларидан катта бўлдик. Ҳаммамиз ўрнимизни топиб кетдик. Мени ҳам узатишди. Эрим қадди-қомати келишган йигит эди. Бир-биримизни еру-қўққа ишонмай яшадик. 5 фарзандимиз бор. 3 қизни узатиб, бир ўғилни уйладик. Ҳамма томонлама тўқимиз. Камимиз йўқ. Аммо... - аёлнинг кўзларида ёш филтилади. - Яқинда эримнинг бир ифлос хотиннинг тузоғига илинганини эшитиб, дарди-дунём қоронғу бўлиб кетди. Ишонмадим. "Дунёда 2 та одам яхши бўлса, бири эрим" деб ўйлардим.

- **Балки сизларга гайриқилиги бор одамнинг уйдирмасидир-бу?**

- Қошқийди! "Хабарчи" эримга қариндош бўлади-да. Унинг айтишича шунча йиллик ёстиқчишим менга билдирмай, ўша шармандага ўйланган эмиш... Ҳатто боласи ҳам бор экан. - Бу гапни эримга айтсам? Тан олмайди. Қасам ичди: "Сендан бошқа аёлим йўқ", деди.

- **Нега хуноб бўлаяпсиз унда?**

- Бир куни "хабарчи" эрим ўша хотинга олиб берган унинг манзиллини берди. Таваккал қилиб, бир дуғонам билан ўша уйга бордик. Эшикни бир бадбашара аёл очди. Ёнида икки боласи ҳам бор экан. Уй жуда яхши жиҳозланган эди. Аммо ниҳоятда бетартиблик, қўланса ҳиддан бошим айланиб кетди. Эрим уйдаги озодаликка жуда эътибор бергүвчи эди. Ҳайрон бўлдим. "Миш-миш" бўлган бўлишини жуда-жуда истардим...

- **Аёлга ўзингизни таништири-**

дингизми?

- "...ақанинг рафикасиман", деб, эшитганимни унга айтиб бердим. У бўлса "хо-хо"лаб қўлганча, ...акам 12 йилдан буён унинг эри эканлигини айтди. Ишонмасам, гардеробдаги унинг кийимларини кўрсатишини пеш қилди. Ўзимга таниш кийимларни кўриб, шақадан юлқиб олдим-да: "Эримни тинч қўйиши", айтдим. У бўлса бамайлихотир: "У болаларининг отаси-ку. Уларни ота меҳридан жудо қиларди. Ҳаммамиз ўрнимизни топиб кетдик. Мени ҳам узатишди. Эрим қадди-қомати келишган йигит эди. Бир-биримизни еру-қўққа ишонмай яшадик. 5 фарзандимиз бор. 3 қизни узатиб, бир ўғилни уйладик. Ҳамма томонлама тўқимиз. Камимиз йўқ. Аммо... - аёлнинг кўзларида ёш филтилади. - Яқинда эримнинг бир ифлос хотиннинг тузоғига илинганини эшитиб, дарди-дунём қоронғу бўлиб кетди. Ишонмадим. "Дунёда 2 та одам яхши бўлса, бири эрим" деб ўйлардим.

- **Балки сизларга гайриқилиги бор одамнинг уйдирмасидир-бу?**

- Қошқийди! "Хабарчи" эримга қариндош бўлади-да. Унинг айтишича шунча йиллик ёстиқчишим менга билдирмай, ўша шармандага ўйланган эмиш... Ҳатто боласи ҳам бор экан. - Бу гапни эримга айтсам? Тан олмайди. Қасам ичди: "Сендан бошқа аёлим йўқ", деди.

- **Нега хуноб бўлаяпсиз унда?**

- Бир куни "хабарчи" эрим ўша хотинга олиб берган унинг манзиллини берди. Таваккал қилиб, бир дуғонам билан ўша уйга бордик. Эшикни бир бадбашара аёл очди. Ёнида икки боласи ҳам бор экан. Уй жуда яхши жиҳозланган эди. Аммо ниҳоятда бетартиблик, қўланса ҳиддан бошим айланиб кетди. Эрим уйдаги озодаликка жуда эътибор бергүвчи эди. Ҳайрон бўлдим. "Миш-миш" бўлган бўлишини жуда-жуда истардим...

- **Аёлга ўзингизни таништири-**

МЕН КЕЧИРДИМ, АММО ФАРЗАНДЛАРИМ...

одам эди. Халғича қишлоқдагилар эслаб туришади. Ўзи тракторчи эди. Ўзининг иши қилиб кетса ҳам бегонаникни қилиб берарди. Мен ўзи энам, икки укам ва бир сингли билан аранг яшайдиган оиладан эдим. У пайтлар зогора нон ердик. У одам ҳам сағир экан. Менга оғиз солганида: "Мени энам, жигарларим билан бирга олиб кетсангиз, тегаман", - деганман. У бунга рози бўлиб менга уйланган. Тракторнинг орқасидан бизни боқарди. Тўнғич фарзандимиз ўғил туғилди-ю, кейин кетма-кет қизлар туғилаверди. Шундай қилиб уч ўғил олти қиз кўрдик. Бу орада икки укам ўйланиб, синглим турмушга чиқди. Уларни ҳам биз уйлик қилдик. Энди навбат ўз фарзандларимизга етиб келганида, яъни катта ўғлим мактабни битирётган йил бахтсиз тасодиф туфайли турмуш ўртоғим ҳаётдан кўз юмди. Биз бор-йўғи 15 йил яшадик. У 40 ёш, мен 34 ёшда эдим. Шу пайтгача тузгача эрим олиб келадиган рўзгор эди. Ҳаётни фақат пишир-қуйдир, болага қарашдан иборат деб ўйлардим. Тўққиз болани энди қандай боқаман деб қаттиқ таъсирланганим сабаб бирдан бир кўл, бир оёғим ишламай қолди. Тўнғич

бошладим. Нон ёпиб, бозорда сотадиган, қўшинларнинг кўрпа-тушагини қавиб берадиган бўлдим. Ҳар туғул емагимизга етиб турди. Кейин гилам тўқиб, кашта тикиб сотдим. Ҳаракатим сабабим, кўл-оёғим ҳам ишлаб кетди. У пайтларда савдо-сотикни ҳеч ким тушунмасди, чайқовчи деб аталардик. Қизларим: "Синфдошларим савдогарнинг қизи, деб қўлишяпти", деб йиғлаб келишарди. Менинг эса қўлоғимга бу каби гаплар кирмас, фақат битта мақсад - болаларим яхши инсон бўлиб етишиши учун ҳаракат қилардим. Йиллар елдек ўтиб, улар эр етишди. Тўнғич ўғлим фан доктори даражасига кўтарилди. Қизларимнинг бири дўхтир, бири муидра, "бозорга чиқманг, уяламан", деб хар-хаша қуладиган қизим эса катта тадбиркор бўлиб кетди. Кенжа ўғлим отасининг тракторини хай-даяпти. Барчаси оилали, бир етак набираларим бор. Мана ҳозир роҳат-фароғатда яшайман. Аммо бу кунларга етганимизча кўрган азобларим, қариндошларнинг аччиқ-тизиқ гаплари, ҳақоратлари, бўҳтон-уйдирмаларини айтсам

дерди. Энди биз керак бўлиб-мизми?... - Униси ҳам майли, - дейди чапанироқ ўғлим, - бир куни ўша янгам аммамга сизни "бузук" лиқда айтаб гапиратганини эшитганман. Сизни хафа бўлади, деб айтмаганман, кучим кўз ёшимга етган холос.

- **Бу гапларни сиз эшитмадингизми?**

- Эшитгандим, аммо ўзимни оқлашга ҳаракат ҳам қилмагандим. Ҳатто эртаю кеч бозорда, йўлда қорадиган, эри йўқ ёш жувон ҳақида ёмон хаёлга боришлари табиий, яратганинг олдида ҳалол бўлсам бас, деган фикрга борганман. Мана юзим ёруғ бўлди.

- **Болаларингизни қариндошлар билан яраштиришдан мақсадингиз нима?**

- Аввало, инсон кечиримли бўлиши керак. Қолаверса, қондошларнинг бирлашиши яхши эмасми?! Ҳамиша гапимни икки қилмайдиган фарзандларим, мана шу масалада тижирлик қилаяпти. Ё мен нотўғри маслаҳат бердимми? Газетхонлар нима деркин?

М.ШУКУРОВА

Ушбу мақолани уч марта ўқидим. Хаёлга чўмаман: Бечора қайноналарга ҳам қийин экан-а? Янги йил билан табриклаш учун кўшимчикига чиқдим. У ҳам қайнаб-қайнаб, тошиб-тошиб ўтирган экан. "Ҳа кўшни", десам: - "Вой ўргилай, мен қайнамай қим қайнасин, тошиб ҳам кетдим. Уғлим икки ой бўлди келмаганига, бугун байрам. Келин тушмагур бундай келиб оймнинг ишига ёрдам берай демайдиям... Домга чиққандан бери шу аҳвол, кўзлари ёшланди. - Пул берса ҳам қайнотасига беради. Тунов куни "Қайнатангиз инжиқ" деб

дим. Сандиқни маҳалладан одам чақириб очдирди. Вазани ҳамма кўрди. Ҳамманинг олдида: "Мен йўқотган ваза шу", - деб туриб олди. Мен вазани ўғирламаганимга оғир ичдим. Хар ким ўз холича тушунди. Мени ўғри қилиб савалаб кетган келин билан бир ҳовлида энди қандай яшайман? Уғлим ярашаман, деса бошқа жойда яшайверсин"...
Энди мақоладаги қайнотасига шундай демоқчиман. "Укажон, сиз келин олиб суюниб кетганга ўхшайсиз Оллоҳ ҳаммани севинтирсин. Келин олган тенгдошларингиздан сўрангичи улар келин билан қандай муома-

Мактубим шу ерга етганда кўшним - қайнаган, тошган кўшним чақириб қолди. Роса хурсанд. Янги йил билан табриклади. "Ўргилай кўшни, келиним, ўғлим, невараларим келишди. Дадасига роса совға-салом олиб келишди. Лекин менга атиги биттагина дастурмолча ҳам қўшиб келмабди. Вой нималар деяпман, мен ношукр кампир шунисигаям шукр-а. 2 ой деганда мана келди ўргилай, майли келмаса ҳам омон бўлишин", - дейди. Синглим, майли бу кунлар ҳам ўтиб кетар, эрингиз ҳам тушуниб қолар, келинга ҳам инсоф берсин. Биз қайноналар шунақамиз-сал-

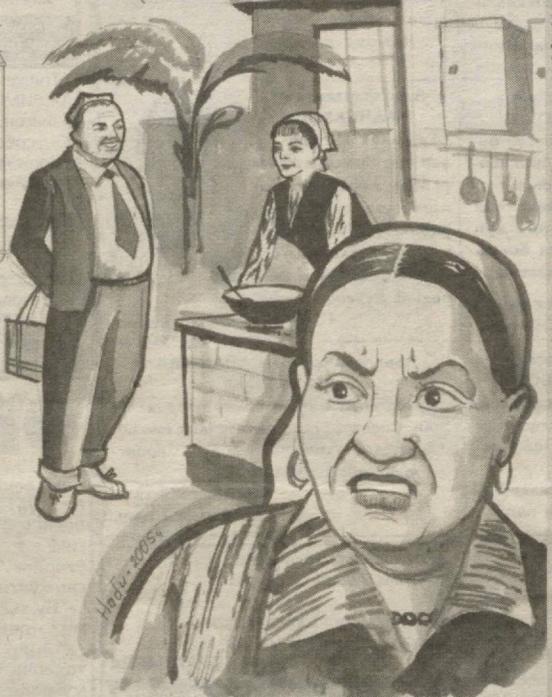
Мақолани ўқиб, бир ўтган замонларда бўлган воқеани ёзмақ бўлдим. Уша даврда саҳобаи киром, ҳазрати Али билан Фотима турмуш қуришган экан. Йиллар ўтиб, Фотима бувим ёшлари ўтиб, бироз қарибдилар-у, турмуш ўртоқлари ҳазрати Али бироз тетик эканлар. Бир куни бир суҳсурдек бўйи етган қизни кўриб қолиб, Али унга уйланоқчи бўлган эканлар. Бундан хабар топган Фотима бувим бир куни тунда жойнамоз устида ўтириб, Оллоҳга нола қилибдилар: "Э, Оллоҳ, сенинг қўлингдан келади, мен ҳам қайтадан 14 ёшли қиз бўлиб қолайину, ўша яхши кўрган қизидан ҳам чиройли бўлай", - дебдилар. Шунда Оллоҳ у кишининг тилақларини ижобат қилиб, айтганларидан ҳам зиёда ёшартириб қўйибди. Буни кўрган ҳазрати Али яна ўз аёлларига меҳр қўйибдилар, у қизни ўғилларига олиб беришган экан. Барибир яхши кўриб қолган қизлари-да деб, Фотима бувимиз эрларидан рашқ қиладиган бўлиб қолибдилар. Шу-шу айрим қайноталар келинларини хурматлаб, яхши сўзлар билан савол-жавоб қилар эканлар. Бу удум ўшалардан қолган мерос. Ҳақиқатан кўпинча қайноталар келинларини хурмат қилишади. Синглим хафа бўлганларича бор. Қайнота келинга олиб келган совғасини аёли билан бамаслаҳат иш тутиб, бирга олиб киришгани-

ҚАЙНОНАЛАР ҚАЙНАМАСИН,

хаётимдан мисол қилиб гапирсам, мени роса бошлади, денг. Ҳамма гапимни нақ қайнотасига айтиб берса бўладими?"

"Қайнота нега қайнайди?", -50-сон
ЭСЛАТМА: Қайнотанинг янги келинга ҳаддан зиёд меҳрибончилиги қайнонага оғир ботма. Ким айбдор? Хонадонга келин келгач, эътибордан четла қолган қайнона, ёки ошлагаги ўз мавқеини унутган қайнотами?
Муаллиф: Насиба РИЗАЕВА.

Синглим Санобархон, мен ҳам олдинлари "қайноналарнинг гапи кўп", деб юрардим. Мен ҳам қайнона бўлиб энди тушунапман. Сиз тўйдан кейинги келди-кетди, издиҳомлар билан овора, эрингиз билан ўғлингиз эса келинга меҳрибон бўлишди. Лекин ўғлингиз билан эрингиз ҳам келинга меҳрини меъёридан оширмасликлари лозимлигини тушунмадилар-да?
Бир куни кўшимчикига ўтдим. Қайнотаси келинлардан "Овқат учун бозордан нима олиб келиш керак?" - деб сўраб қолди. Келинлар эса: "Амаки, ўзингиз бориб, бозорни айланиб келаверинг. Ўғлингиз олиб келадилар", - дейишди. Мен бу хонадонда 10 йил олдин ҳам худди шундай муносабатга гувоҳ бўлган эдим. Ушанда дугонаман тирик эди. Эри (ҳозирги қайнота) бозорга бораётиб, хотини, яъни менинг раҳматли дугонамга:
- Жоним, бозордан сенга нима керак, нима олиб келай?-дегандилар.
Шу киши энди хурмат билан келинларидан сўраётганди. Эрингиз ҳам хурматингиз учун энг аввало келиндан эмас, сиздан: "Онаси, уйда нима камчилик бор?", деб қўйса бўларди.
Бир куни синглим томонга боргандим. Кўшниси ҳам анча тўлиб-тошиб, қайнаб-қайнаб ўтирган экан. Юрагини тўкиб сочди, анча бўшатди бечора:
- Вой опаҷоним-ей, келин ўлгур мендан ҳам қайнотасини яхши кўради. Бир кун эрталаб азонда намозга турсам келин-қайнота тикка туриб ёнма-ён гаплашиб туришибди. Қайнота тинмай тамаки чекарди. Келин йиғлаб-йиғлаб гапирарди. Менинг ташқарига чиққанганим сездим, йўқми десам, кўриб индашмади. Анча туришди. Эримга: "Ҳа, нима гап?" - десам, "ҳеч гап йўқ", келинга ҳам: "Нима гап?" - десам, "ҳеч гап йўқ", - дейди. "Ўзи нима гап, айтинг", десам эрим:
-Э, жонга ҳам тегиб кетдиларинг, ўчир овозингиз, - дейди-я.
Келин мен билан тил топиша олмай, йиғлаб мендан норози бўлиб қайнотасига чақаркан. Охиروقибат бир боласи билан рўзгоридан ажралди. Мени ваза ўғриси қилиб, холаси билан тутиб уриб кетди. Бу холдан на ўғлим, на эрим ажабланишди. Кўнглимни ҳам кўтарिशмади. "Гул соласиз, мени эслаб юрасиз", - деб опам менга ваза берган эди. Кўз орамчигайда асраб сандиққа солган-

лада бўларканлар? Гапим оғир ботмасин-ку, келинга меҳр кўрсатдим, деб неча йиллардан бери, бир ёстиққа бош қўйган хотинингизни маҳалла-қўй, қариндош-уруғларингиз олдида, қуда-андаларингиз, ошна-оғайнларингиз олдида ошлагаги ўрнини, обрўсини, келин-қайнота ўртасидаги мавқеини сал четлатганингизни ўйлаб кўрдингизми? Қайси қайнота келинга пардоз анжомларини совға қилади? Яна хотинингизга: "Уни сенга олгандим", - деб тутаб турган оловга керосин сеписиз. Бозорликка кел-

КЕЛИНЛАРГА ИНСОФ БЕРСИН

сак, ўзингиз биласиз уйнинг сариштаси ҳам, фариштаси ҳам хотин киши. Ҳаливери янги келин рўзгорга қанча нарса кетишини билмайди. Қайнонаси тирик туриб, бу ҳақда кечгача тушган келиндан сўраш сал галатирок... Келиннинг тарафини олиб, уйим, жойим деган азиз инсонингизни, оназорни жеркиб, койиб камситганингизни нахотки тушунмасангиз. Ахир биз, қайноналарнинг ҳам шу рўзгорда ўз ўрнимиз, хурматимиз борлигини нахот унутган бўлсангиз? Хотинингиз ҳалиям дардини ичига ютиб, сиз билан айтишмабди. Кўни-қўшниларга томоша бўлмапти, раҳмат у кишига. Оллоҳ сабр берибди. Иймони бут бўлсин. Шундай ақлли, олижаноб, ёстиқдош меҳрибонингиз борлигига шукрона айтиб маслаҳат билан иш тутганингиз маъқулмикан?
Хурматли келинпошва, сизга ҳам икки оғиз сўзим бор эди. Турсуной Содикованинг китобидан бир қатор сатрларни сизга совға қилмоқчиман:
"Эрининг ота-онасини, қариндош-уруғларини хурматини жойига қўй. Уларни хурмат қилай, ишончини қозонай десанг, эрингни оstonасини ҳам сизлаб босгин"... Қизим, ширин тилли, эпчил, чаққон бўлсанг онангнинг иссиқ бағрини қайнонанг тўлдирди. Ҳа демай, Оллоҳ насиб этса янаги шу йил, ойларга қудалар бешка бериб, сарполар кийишса ажаб эмас. Ҳали полапонларингизни қайнона катта қилиб беради. Ушанда қайнона роса керак бўлади.

га хафа бўламиз, салга суюнамиз. Санобархон, сиздан бир илтимосим бор эди. Юрагимда тариқча бўлса ҳам келинга ғашлик пайдо бўлди, дегансиз, келинг шу ғашлик таригини баҳор фаслига қолдирингиз, унумли она еримизга тушиб, настарин, наргис, лола, чечаклар бўлиб унсин. Оғзингиздан чиқаётган сўзлар настарин гулдек гўзал, лола гулдек ардоқли бўлиб очилсин. Гулласин, гўнчалаб қишда ҳам гулчечаклар очилиб турсин. Қалбингиз баҳор ҳавосига тўлсин, чуқур-чуқур, тўйиб-тўйиб нафас олинг-да, шоммасдан нафас чиқаринг. Эски йилда ўтган гапларни унутиб, неча йиллардан бери сирдош бўлган, бир ёстиққа бош қўйган эрингизни парваришланг, ардоқланг, хурматини янада жойига қўйинг. Чиройли, хушбичим ўғлингизни эрталаб дуога қўл очиб эсон-омон ишга бориб қайтишини, онага меҳр-оқибати сўнмаслигини Оллоҳдан тиланг. Эрталаб "Ассалому алайкум дадажон, ойижон", деб қулиб чиққан келинингизни суйиб, эркалаб йўлингизга солиб, шириндан-шакар неваралар беришини Оллоҳдан тилаб яшайверинг. Рўзгорингизга қут-баракат, инсоф-тавфик тилаб, соғлик-омонлик сизларни ҳеч-ҳеч тарк этмасин, дейман. Қайноналар қайнамасин, мойга тўлсин қозони. Келинларга инсоф берсин, бахтга тўлсин хонадонини.

дами - олам гулистон бўларди-ку! Агар келинлар яхши бўлса қайноналар жонини фидо қилади. Бундай яширин совғаларга эътибор бермайди. Устига-устак келинлари ҳам: "Қайнонам мени ёмон кўради, қайнотам яхши", - деб оналарига айтибдилар. Ахир келин бўлмиш биринчи навбатда қайнона, кейин қайнота ва оила аъзоларини хурсанд қилса қандай яхши бўлар эди.
Энди, хурматли қайнона-қизим, сиз турмуш ўртоғингизнинг бу ишларига асло парво қилманг. Кўнгиллари тўғри бўлса бас. Шунга ҳам шукр қилинг. Турмуш ўртоғингиздан ҳам, келинингиздан ҳам озгина бўлса-да, хатолик ўтган. Чунки ўша совғаларни олиб келиб: "Мана яаси, кўрингларчи, келинга маъқул тушармикан", - деб бир оғиз сўраганларида шунчалик хафгарчилик бўлмасди. Келин бироз ёшроқдир. Энди сиз турмуш ўртоғингиз ва келиннинг камчилигини кеңибди, яхши ҳаёт кечиринглар. Чунки ёшимиз ўтиб қолганида шу келинлар керак бўлади, қизим. Яна маслаҳатим оғир ботмасин. Бунинг учун узр.
Паттихон САМАДОВА,
Фарғона вилояти,
Ўзбекистон тумани.

Умматхон РАХИМОВА,
Қарши шаҳри.

ТАБРИКЛАЙМИЗ

Қадрли дўстимиз ТОХИРЖОН!
Таваллу айёминг билан кутлаймиз. Сенга бахт-саодат, соғлиқ, келажакага етук инсон бўлиб етишишигни тилаймиз. Ота-онанга бахтингни кўриш насиб айласин.
Дўстларинг Фотима ва Хусан.

Хурматли ЗАБИХА ВА УБАЙДУЛЛА!

Кутлуғ кунинг билан кутлаймиз. Оилавий хурматлиқ, шунчалқ омонлиқ, сиҳат-саломатлиқ тилаймиз. Фарзандларингизни камоллини, бахтини кўриб юрнглар.
Тоған ва келшининг.

Меҳрибонимиз Турғуiboй ака СОАТОВ!
Табаррук 60 ёшингиз муборак бўлсин. Сизга мустақкам саломатлиқ ва дунёдаги энг эзгу тилакларни раво кўргаймиз.
Иброҳимжон Абуллаев.

Дугонажоним КАМИЛА!

Туғилган кунинг муборак бўлсин. Осмонда ой ягона бўлгани каби, сен ҳам мен учун ягонасан. Сенга узоқ умр, сиҳат-саломатлиқ, ишларингда ривож тиламан.
Наргуза ва «Ниагара» салони жамоаси.

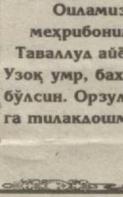

Меҳриxtаш, муноси олажоним Назокатой ҚУВОНДИҚОВА!
80 ёшингиз билан табриклайман! Небаранча-эваралар давлатида яйраб, яна кўп йилларга биргалликда етайлик.
Синглингуз Обайной.

Азиз фарзандимиз МАДИНАХОНИ!

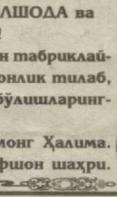

Таваллу айёминг билан чин юракдан муборакбод этиб, мустақкам соғлиқ, омад, ўқишингда муваффақиятлар тилаймиз. Эзгу тилакларинг ҳамроҳинг бўлсин.
Бобохоновлар оиласи.

Оиламизнинг кўзмунчоғи, меҳрибонимиз НОДИРАБОНУ!
Таваллу айёминг муборак бўлсин. Узоқ умр, бахт ва омад ҳамроҳинг бўлсин. Орзуларинг рўёбга чиқишига тилакочимиз.
Онанг ва укаларинг. Зарафшон шаҳри.

Азиз набираларим ДИЛШОДА ВА ДИЛМУРОД!!

Туғилган кунларинг билан табриклайман. Сизларга соғлиқ, омонлиқ тилаб, келажакага яхши инсон бўлишларингни яратганан сўрайман.
Момонг Ҳалима. Зарафшон шаҳри.

Дўст раёини қайтармагил ҳеч, Демишлар: "Дўст учун молу жондан кеч!"
Жоҳилларга бўлмагил улфат, Алардин етгайдур бошингга қулфат.

Нодонни сирдош айлама, Ёмонни йўлдош айлама!
Завқланмагил тоғиб зебу зар, Виждонингдан бўлма кар!
ЎКТАМ АБДУЛЛАЕВА

Борар йўлингни билмасанг уни ўзгалардан орланиб сўрашдан уялма, бу гурурингга заррача путур етказмайди. Балки ўзгалар кўмағида ўз йўлингни тоғиб олсан, бу бир умр адашиб юргандан кўра ҳар жихатдан афзалдир.
Эҳтироссиз-ҳиссиз тана тирик мурдадир.

«Оила ва жамият» ўғитномаси
Буюқлар ҳаётига синчиклаб назар солгудек бўлсангиз сирдотдан улар вақимини кўрингани билан ўта эҳтиросли кишилар эканлигини кўрасиз. Зеро, жўшмаган юрак ўзгани ҳам жўштира олмайди.
Абдулла УМРЗОҚОВ, Гулистон шаҳри.

26-30 январда Ўзбекистонда ҳаво ўзгариб туради, вақти-вақти билан ёғингарчилик бўлади. Баъзи жойларда туман тушади. Ҳарорат кечалари 0-5° совуқ, кундуз кунлари 0-5° илиқ, шимолда 26-27 январда кечалари 17-22°, кундуз кунлари 7-12° совуқ, 28-30 январда кечалари 9-14° кундуз кунлари 2-7° совуқ бўлади.
Республиканинг тоғли худудларида ҳаво ўзгариб туради, вақти-вақти билан қор ёғади. 26-28 январда қор кўчиш хавфи бор. Баъзи жойларда туман тушади. Ҳарорат кечалари 7-12°, кундуз кунлари 3-8° совуқ бўлади.
Тошкент шаҳрида 26-30 январда ҳаво ўзгариб туради, вақти-вақти билан ёғингарчилик бўлади. Кечаси ва эрталаб туман тушади. Ҳарорат кечалари 0-5° совуқ, кундуз кунлари 0-5° илиқ бўлади.

Мунтажжимлар

КҮЙ (21.03 — 20.04). - Сизни кўпдан бери уйлантириб келаётган муаммолар шу ҳафтада ўз ечимини топади. Ишларингиз юришиб кетади.

АРСЛОН (23.07 — 23.08). - Иқтисодий қийинчиликлар сизни бироз қийнаб қўйиши мумкин. Лекин қарз ола кўрманг.

СИГИР (21.04 — 21.05). - Ижодкорлар учун омадлиқ ҳафта. Янги асарлар фояси туғилади, чала ётганларини яқунлаш имкони туғилади.

БОШОҚ (24.08 — 23.09). - Ишдан ортиб, оилангизга, фарзандларингизга ҳам вақт ажратинг. Айни кунларда уларга сизнинг эътиборингиз зарур.

ЭГИЗАКЛАР (22.05 — 21.06). - Соғлигингиз сал безовта қилишини эътиборга олмас, ҳафта режалаштиргангиздек ўтади.

ТАРОЗИ (24.09 — 23.10). - Янги ойнинг дастлабки кунларини янги режалар ва лойиҳалар билан бошлайсиз. Улар омад келтиради.

ҚИСКИЧБАҚА (22.06 — 22.07). - Тадбиркорлар бу ҳафтада шартнома ва битимлар тузишда ҳушёр бўлишлари тавсия этилади. Йўқса, алданиб қолишингиз мумкин.

ЧАЁН (24.10 — 22.11). - Хизмат сарфарига боришингизга тўғри келиши мумкин. У анчайин самарали яқунланади ва бундан қўбҳарингиз мамнун бўлади.

Ўзбекистон Республикаси Тошкент шаҳар "Оила зийнати" Маркази қизларни ва келинчаларни оилавий ҳаётга тайёрлаш мақсадида қуйидаги касблар бўйича ўқув курсларини ташкил этди. Марказда кам таъминланган оила фарзандлари учун чегирмалар бор.

Ўқув муддати 2 ойлик курслар
• Бишш-тиқиш • "Элита" усулида пардалар, чой-шаблар ҳам тикиш • Бисерлардан фойдаланиб тикиш • Бошланғич компьютер билимлари (Microsoft, Pentium-IV, Windows 2004) • Олий даражада торт ва салатлар тайёрлаш • Сартарошлиқ • Косметология • Маникюр-Бухгалтерия-касса аппарати назоратчиси-Қандолатчилик-олий курс.

Ўқув муддати 3 ойлик курслар
• Миллий кўрпа-кўрпачалар тикиши • Юмшоқ уйинчоқлар, бешик кўрпачалари ва ёстиқчаларини тикиши.

Ўқув муддати 4 ойлик курслар
• Массаж ва уй ҳамширалари • Бишш-тиқиш (бошловчилар учун) • Машинада гул тикиш (вишивка).

Курсларни битирган ўқувчиларга махсус сертификат берилади.
Манзил: "Халқлар дўстлиги" метроси, Фуқрат кўчаси, 1-уй. Мўлжал: Республика спорт қўмитаси. 2 қават, 202 хона. Телефон: 45-18-42, 29-29-58, 125-86-65.

«ЎКТАМХОН» замонавий ўқув маркази курсларга тақлиф этади:

1. Тикувчилик - 3 ой. Бошловчилар 6 ой.
2. Ҳамшираллик - 6 ой. 4 ой ўқиш, 2 ой амалиёт.
3. Тиббий массаж - 2 ой (амалиёт билан)
4. Торт ва пишириқлар - 2 ой.
5. Пишириқлар олий курс 1 ой.
6. Уйғурча таомлар ва салатлар - 1 ой.
7. Сартарошлиқ - 3 ой (аёллар учун).
8. Парда ва чойшаблар - 1 ой (амалиёт б-н).
9. Сартарошлиқ - 2 ой (ўғил болалар учун).
10. Каштачилик - 3 ой. (машинада вишивка).
11. Инглиз тили - 3 ой.
12. Рус ва турк тиллари - 3 ой.
13. Бисер тикиш - 2 ой (яъни мунож тикиш).
14. Компьютер сабоқлари - 2 ой яқка тартибда. Интернет - 1 ой.
15. Бухгалтерия ҳисоби-2 ой.
16. Сунъий гул ясаш-2 ой.
17. Астарли костюм-плаш, пальто-1 ой.
18. Тўй ва оқшом либослари тикиши.

Ўқитини тугатганларга **ДИПЛОМ** берилади. Ўқишга қабул ҳар кунини.
Манзил: Юнусобод тумани, 3 мавзе, 1-уй, 31-хона. Мўлжал: Юнусобод базори орқасида. Тел: 125-97-93, 121-77-72, 21-17-95.

Тошкент шаҳар Хўжалик судининг 2005 йил 16 январдаги 100614/266-сонли АЖРИМИга асосан «G.T.EXPRESS-SERVIS» МЧЖ банкрот деб топилиш учун иш очилган. Кредиторларнинг 1-йиғилиши 2006 йил 27 январ кунини соат 15-00 да Юнусобод тумани ДСИ биносида ўтказилади.
Корхонага нисбатан талаб ва тақлифлар Тошкент шаҳар, Юнусобод тумани, А. Темури кўчаси-95-уй, Юнусобод тумани ДСИ биноси 2-қават 7-хонада қабул қилинади.
Мурожаат учун телефон: 135-89-63

Фирмаларга бухгалтер тайёрлайман ва йиллик ҳисоботларни тузаман.
ТЕЛ: 397-31-55

Утерянный аттестат №12706 выданный 35 ПТУ №7 на имя **ЧЕРЕПАНОВА АЛЕКСЕЯ НИКОЛАЕВИЧА** в 1994 году считать **НЕДЕЙСТВИТЕЛЬНЫМ**

«Мадина Зиё» фирмасининг муҳри штампи йўқолганлиги сабабли **БЕКОР** қилинади.

ЎТАМ ТОҒИБ БЕРДИ...

Анчадан буён кўришмаган дугонамни кўргани бордим. У йиқилиб, оёғини синдириб олган экан. Иккимиз у ёқ - бу ёқдан анча гаплашиб ўтирдик. Шунда кўзим бир четда турган кўлтиқ таёқларга тушди.
- Бу таёқлар билан юра олаяпсизми? - деб сўрадим.
- Энди ўрганаяпман-да. Начора, ҳозирча оёғим гипсда. Ерга босиш мумкин эмас экан. Шифокорлар: "Энди кўлтиқ таёқ топинг!" - дегандан кейин қариндошлар, яқинларимиз шуни излашга тушдилар. Аксига олиб ҳеч кимдан топилмайди, денг! Синглимнинг бир таниши: "Бир кўчимизда бор-у, лекин... Кўлтиқтаёқларни ҳафтасига беш минг сўм пул эвазига ижарага беради!" - дебди. Қаранг, бахтсизлик эвазига ҳам пул топиш мумкинлигини билмаган эканман. Уша гапдан сўнг бошимга тушган дардга қуйиниб, аччиқ-аччиқ йиғлаб, ухлаб қолдим.
Тушимда эса отам раҳматлини кўрибман. Қизлик ҳовлимиз эмиш. Ҳовлимизнинг ўртасидаги супада ўтирибман. Уйимизнинг чордоғидан эса тақир-туқур овозлар эшитилармиш. Ким тақиллатаётганини билиш учун нарвондан кўтарилишиман. Шу пайт чордоқнинг эшиги очилиб,

отам кўринибди. Қўлида кўлтиқ таёқ эмиш.
- Сизларга юз марта чордоқни қаранглр, дедим. Гапимга кирмадинглар-а! Онангга олиб келган кўлтиқ таёқларни катта тўсинга боғлаб қўйганман. Шуни топа олмабсизлар, - дебди.
Кейин томдан бирга тушдик. У эса ортига қарамай, дарвозадан чиқиб кетди. Кейин эслабман. Онам ётиб қолганида, укам унга кўлтиқ таёқ олиб келиб берганиди.
Уйғониб, тушимни уйдаги гиларга айтдим. Укам уйнинг чордоғига чиқиб, ҳаммаёқни синчиклаб текширди. Қарашса... Бир четдаги тўсинга кўлтиқтаёқлар маҳкам қилиб боғлаб қўйилганча турганмиш. Арқон билан чандиб боғлашнинг сабаби эса, ҳамма фалокатларнинг олди боғлансин, деган иримга амал қилинган.
Буни қарангки, оғир аҳволда эканлигимдан отамнинг руҳи безовта бўлиб, тушимга кирган экан, - деди дугонам сўзини тугатаркан.
Чиндан ҳам азиз инсонларимизнинг руҳлари ҳаммизга ҳаммаимизни қўллаб юриши рост. Дугонамнинг сўзларини эшитдим-у, бу гапларга яна бир бор ишондим.

ГУЛБАШАҚАР

Мунтажжимлар

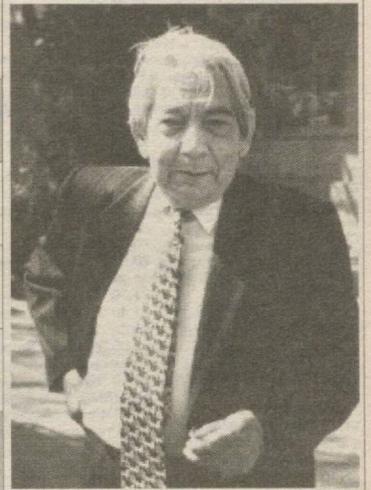
БАШОРАТИ

ЎКОТАР (23.11 — 21.12). - Яқин танишларингиздан бирининг муаммосини ҳал этиш билан машғул бўласиз. Жуммада фойдали харидлар қилишингиз мумкин.

ТОҒ ЭЧКИСИ (22.12 — 20.01). - Бутун ҳафта давомидан саломатлигингиз билан боғлиқ муаммолар сизни қийнайди. Шанбага бориб сал тин оласиз.

КОВФА (21.01 — 18.02). - Қутилмаган учрашув ҳаётингизни ўзгартириб юбориши мумкин, яхши маънода албатта. Лекин мулоҳаза билан иш қилинг.

БАЛИҚ (19.02 — 20.03). - Юлдузлар сизга ажойиб учрашувлар, дилқаш давралар, дилтортар суҳбатларни ваъда қилишмоқда. Хуллас, вақтингиз чоғ ўтади.

Кизлар исми		Овқ кийим	Теннис майдони	Курул	Мукофот	Самолёт русуми	Япон пули		
			Бўлғуси хиролчи	Палак			Пайгамбар	Ҳазилкаш	Шоҳмот доноси
Сабзавот тури	Фаришталардан бири	Шаҳар (Италия)		Кир ювиш кукун			Умр йўлдош	Саратон	
			Туман (Бухоро)	Ҳидоят (актёр)	Улчов бирлиги	Кимвий унсур	Нога	Урта	
		Хисса		Енгил шамол			Тақир бош		
	"Сен" (шевада)	Ишора	Фаровон		Иброҳимова (актриса)	Муқаддас шаҳар			
Ош кўчат			Фойдали хашорат	Қалин мато			"Гаррос" (теннис турнири)	Маданият сўзлами аёнлаштири	
Илон	Танадаги "чипқинди"		Жароҳат			Новий аяқоми			
	Моҳир		Оғирлик улчови	Алоқа			Сигарет тури		Тўполон
									Оҳиста
Маҳмудов (хонада)	Келишув, битим		Курбон	Мунчок, дур	Уғил болалар исми	Авлиқ			
		Ақли бутун	Куручилар асбоби	Дудок	Бидъат				Суннат амал
	Хаёт								
Аха			12 ой			Пардоз буюми	Эстрада гуруҳи	Кеча	Қўз доктори
Йул		Кир ювиш воситаси	Баҳорий ой	Самолёт русуми	Авто русум	Вақт			Нога
	Серб								
Фол	Озодлик			Сигир			Тасвирий санъат асари		Кир ювиш воситаси
				Қувш худоси					
Метро бақати		Авто русум		Бўлак	Шухрат ... (Кино-режиссёр)				Дарб (Польша)
	Орол (Тинч океани)	Шаҳар (Эстония)						Файтун	
		Озор							
			Мабодо					Тутуқуш	
				Фото	1. Кир ювиш кукун	Тузувчи: Зафарбек МУХАММАД			
			Сатр	Ошхона буюми					
	...-Русум				Новиқ	Эчки			

«Oila va jamiyat» фотоальбомидан

8 Оила ва жамият

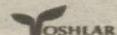
Oila va jamiyat

ДУШАНБА 30

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИСИ

6.25 Курсатувлар дастури.
6.30 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.45 "Тахлилнома".
8.45 ТВ анонс.
8.50 "Олтин мерос".
8.55 Илмий-оммабоп фильмлар туркумидан. "Япониянинг ёввойи табиати".
Сериал.
9.20 ТВ анонс.
9.25 "Камалак". Болалар учун кинодастур.
10.15 "Ернинг муносиб эгасини топиш — долзарб масала".
10.35 "Ватан ҳақида кўшиқ".
10.40 "Озод юрт фарзандлари".
11.00 "Ахборот".
11.10 "Шерјорак". Бадий фильм. 1-қисм.
12.35 ТВ анонс.
12.40 "Шерјорак". Бадий фильм. 2-қисм.
14.00 "Ахборот".
14.15 ТВ анонс.
14.20 "Мардал кўриклади Ватанини". Концерт.
15.10 "Тоҳир ва Зухра". Бадий фильм.
16.40 ТВ анонс.
"Болалар сайёраси".
16.45 "Эртақлар — яхшиликка етаклар".
17.00 "Ахборот".
17.10 ТВ анонс.
17.15 "Равнақ" студияси на-

моийш этади.
17.30 "Олтин мерос".
17.35 "Банк ва миқоз".
17.45 "Минг бир ривоят".
17.50 ТВ анонс.
17.55 "Табаррук замин".
18.15 "Ошин". Телесериал.
18.50 ТВ анонс.
18.55 "Аъло уйинчи". Телелотерея.
19.15 "Ватан ҳақида кўшиқлар".
19.25, 19.55, 20.55, 21.30 Эълонлар.
19.30 "Ахборот" (рус тилида)
20.00 ТВ анонс.
20.05 "Хонадон". Телесериал премьераси.
21.00 "Ахборот".
21.40 "Биздан қолажак боллар".
22.00 "Қақнус". Телесериал премьераси (Корея)
23.10 "Кўшигимсан, муҳаббат" (SMS. Овоз бериш)
23.20 Илмий-оммабоп фильмлар туркумидан. "Яшил ҳазина". Сериал.
23.20 "Ахборот".

"ЁШЛАР" ТЕЛЕКАНАЛИ

14.55 Дастурнинг очилиши.
15.00 Ватанпарвар.
16.00 Давр.
16.15 ТВ-анонс.
16.20 Интерфутбол.
18.00 Болалар табассуми.
18.05 Ёшлар овози.
18.20 ТВ-анонс.
18.25 Чампион сирлари.
18.45 Кино SMS танлови.

18.50 Мафтунингман, диверим!
18.55 Иқлим.
19.00 Давр.
19.35 ТВ-анонс.
19.40 Биздан қолажак боллар.
20.10 Мусликий лаҳзалар.
20.20 Мустақиллик ва эзгулик.
20.35 Кино SMS танлови.
20.40 UzEX хабарлари.
20.50 Эълонлар.
21.00 "Шубҳа". Телесериал.
21.45 Кино SMS танлови.
21.50 Конституцияим-кафолатланган келажагимдир!
21.55 Иқлим.
22.00 Давр.
22.35 UzEX хабарлари (рус тилида)
22.45 Кино SMS танлови.
22.50 "Эсмеральда". Телесериал.
23.20 - 23.25 Хайрли тун.

"ТОШКЕНТ" ТЕЛЕКАНАЛИ

18.30 "Пойтахт" /рус/.
18.50 "Мультикарусель" /рус/.
19.00 "Экспресс".
19.20 "Табриклаймиз".
19.50 "Телекурьер маркет".
20.00 "Пойтахт".
20.20 "Камила".
20.50 "Экспресс".
21.10 "Тиббиёт сизнинг ҳизматингизда".

21.30 "Телекурьер маркет".
21.40 "Пойтахт плюс".
22.00 Кинонигоҳ: "Шакти".
1-қисм.
23.20-23.25 "Хайрли тун".

7.00 "Бодро утро".
8.00 "Версия". Информационно-аналитическая программа.
8.30 "Жаҳон футбол".
9.00 "Талкин". Информационно-таҳлилий курсатуви.
9.30 "Ҳозийка судьбаси".
10.10 Жаҳон спорт: "Баскетбол NBA".
11.10 Оғир атлетика. Оснб кубоги.
11.30 "Соғлом авлод".
11.45 "Келин-куёв". Ток-шоу.
12.45 "Академия тенниса". Сериал.
13.35-14.00 Дисней клуб. "SPOT". ТЕЛЕКАНАЛИ.
17.55 Курсатувлар тартиби.
18.00 "Соғлом оила".
18.30 "Хабарлар".
18.50 "Жди меня".
20.00 "Вести".
20.30 "Спортмиз маликалари".
20.45 "Футбол плюс".
21.30 "Хабарлар".
21.50 "Проф-РИНГ".
22.40 "История зимних Олимпийских игр".
23.40 Футбол. "МДХ кубоги якулари".

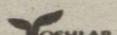
5.00 "Доброе утро".
9.00 Новости.
9.05 Семён Стругачев в комедии "Здравствуйте, мы - ваша крыша".
11.00 «Человек и закон». 12.00 Новости.
12.10 Премьера. «Дунаевские. Три судьбы». Документальный фильм.
13.00 Арнольд Шварценгер в блокбастере «Терминал-3: Восстание машин». 15.00 Новости.
15.10 «Лолита. Без комплексов». 16.00 «Хозийка судьбаси».

СЕШАНБА 31

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИСИ

6.30 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.35 "Ахборот".
8.35 ТВ анонс.
8.40 Олтин мерос.
8.50 Илмий-оммабоп фильмлар туркумидан. "Яшил ҳазина". Сериал.
8.55 "Илмий-оммабоп фильмлар туркумидан. "Яшил ҳазина сайёраси".
9.40 "Йўла, Изла, Топа" ТелемуСОбака.
10.20 "Остонаси тилло-лдан".
10.40 ТВ анонс.
10.45 "Юзма-юз".
11.00 "Ахборот".
11.10 ТВ анонс.
11.15 "Омон бўлинг!"
11.20 "Хонадон". Телесериал.
12.00 2006 йил - Ҳомийлар ва шифокорлар йили. "Яхшилик".
12.20 "Олтин мерос".
12.30 "Портретга чизилар".
12.45 ТВ анонс.
12.50 "Қақнус". Телесериал.
13.50 "Кўшигимсан, муҳаббат" (SMS. Овоз бериш).
14.00 "Ахборот".
14.15 "Мехр кўзда".
15.00 "Ахборот" (инглиз тилида)
15.10 ТВ анонс.
15.15 А. Навоий таваллудининг 565 йиллиги. "Алишер Навоий". Видефильм. 1-қисм.
"Болалар сайёраси".
16.15 1. "Санъат гунаҳари".

2. "Эртақлар — яхшиликка етаклар".
16.45 "Тарих кўзгуси".
17.00 "Ахборот".
17.10 ТВ анонс.
17.15 "Қара". Теленовелла.
17.40 2006 йил - Ҳомийлар ва шифокорлар йили. "Муруват".
17.55 "Олтин мерос".
18.05 ТВ анонс.
18.10 "Агар Сиз."
18.30 "Оқшом навалари".
18.45 ТВ анонс.
18.50 "Ошин". Телесериал.
19.25, 19.55, 20.55, 21.30 Эълонлар.
19.30 "Ахборот" (рус тилида)
20.00 ТВ анонс.
20.05 "Хонадон". Телесериал премьераси.
21.00 "Ахборот".
21.40 "Ернинг муносиб эгасини топиш — долзарб масала".
22.00 "Қақнус". Телесериал премьераси.
23.10 "Кўшигимсан, муҳаббат" (SMS. Овоз бериш)
23.20 Илмий-оммабоп фильмлар туркумидан. "Яшил ҳазина". Сериал.
23.20 "Ахборот".

"ЁШЛАР" ТЕЛЕКАНАЛИ

6.30 «ЯНГИ ТОН».
8.00 Даврнинг боласи.
8.10 Болалар табассуми.
8.15 Раҳмон сузлаганда.
8.20 Жаҳон жуғрофияси.
8.40 «Эсмеральда».
9.10 Ёшлар овози.
9.25 Юртим юрти.
9.45 «Шубҳа». Телесериал.
10.30 Менинг лицейим.
10.40 Жаҳон жуғрофияси.
11.00 Давр.

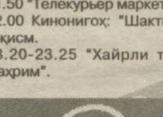
11.10 "Фаройиб ҳодиса". Бадий фильм.
12.10 Мустақиллик ва эзгулик.
12.25 Конституцияим-кафолатланган келажагимдир!
12.30 "Ўзбектелевидениси" намоийши: "Сулуз замин. Зомир".
12.45 Жаҳон жуғрофияси.
13.00 Давр.
13.05 «Ит уяси». Болалар учун сериал.
14.00 «ЯНГИ КУН».
15.00 Cinema Bollivud.
15.15 "Янги номлар" курик танлови. "Туркистон" саройидан ёзиб олинган.
16.00 Давр.
16.25 Чампион сирлари(рус тилида)
16.45 Даврнинг боласи.
16.55 Катрада кўёш.
17.15 Ёшлар овози.
17.40 Автопарул.
18.10 "Леонардо да Винчи". Бадий фильм. 1-қисм.
18.50 Мафтунингман, диверим!
19.40 Ракурс.
19.55 Оила — муқаддас маскан.
20.00 «ЮКЕР» телелотереяси.
20.10 Парламент вақти.
21.00 "Шубҳа". Телесериал.
22.00 Давр.
22.35 «Эсмеральда».
23.10 "Чимилдик". Б/ф

"ТОШКЕНТ" ТЕЛЕКАНАЛИ

18.20 Курсатувлар тартиби.
18.30 "Пойтахт" /рус/.
18.50 "Мультикарналак".
19.00 "Экспресс" телегазети.
19.20 "Табриклаймиз, кутлаймиз".
19.50 "Телекурьер маркет".
20.00 "Пойтахт".
20.20 ТТВда сериал: "Камила".

20.50 "Солик ва биз".
21.10 Экспресс" телегазети.
21.30 "Инсон ва қонун".
21.50 "Телекурьер маркет".
22.00 Кинонигоҳ: "Шакти". 2-қисм.
23.20-23.25 "Хайрли тун шаҳрим".

7.00 "Бодро утро".
8.00 "Хабарлар".
8.20 Бокс. Республика биринчилиги.
9.00 "Хабарлар".
9.20 "Хозийка судьбаси".
10.00 Теннис. Австралия очик чемпионати. Финал.
11.00 Пауэрлифтинг.
11.20 "Ким ниммага қодир?".
11.45 "История зимних Олимпийских игр".
12.45 "Академия тенниса".
13.35-14.00 "Дисней клуб".
18.00 "Болалар спорти".
18.15 Мультифильм.
18.30 "Хабарлар" (Рус тилида)
18.50 "Дадиллик учун соғрин".
19.15 "Сам себе режиссёр".
20.00 "Вести".
20.30 "Футбол шарҳи".
20.50 "Кикбоксинг салтанати".
21.30 "Хабарлар".
21.50 "История зимних Олимпийских игр".
23.00 Жаҳон спорт: "Еврофутбол".
00.35 "Тунингиз осуда бўлсин!".

6.00 "Доброе утро".
9.00 Новости.
9.05 «Агент национальной безопасности».
10.10 Лариса Удовиченко в ироническом детективе «Любительница частного сыска Даша Васильева».
11.30 «Записки участкового». Документальный фильм.
12.00 Новости.
12.20 «Сергей Королев. Судьба».
13.00 «Следствие ведут знатоки». «Третейский судья».

ЧОРШАНБА 1

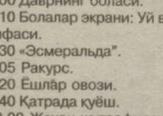
ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИСИ

6.25 Курсатувлар дастури.
6.30 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.35 "Ахборот".
8.35 ТВ анонс.
8.40 "Олтин мерос".
8.45 Илмий-оммабоп фильмлар туркумидан. "Яшил ҳазина". Сериал.
9.35 "Ернинг муносиб эгасини топиш — долзарб масала".
"Болалар сайёраси".
9.55 1. "Цирк, цирк, цирк".
2. "Ака-ука Гримм эртақлари". Мультисериал.
11.00 "Ахборот".
11.10 ТВ анонс.
11.15 "Омон бўлинг!"

11.20 "Хонадон". Телесериал.
12.00 "Олтин мерос".
12.10 "Дўстлик" студияси: "Ягона оилада".
12.40 ТВ анонс.
12.45 "Қақнус". Телесериал.
13.45 "Кўшигимсан, муҳаббат" (SMS. Овоз бериш).
14.00 "Ахборот".
14.15 ТВ анонс.
14.20 "50X50". Ток-шоу.
15.10 А. Навоий таваллудининг 565 йиллиги. "Алишер Навоий". Видефильм. 2-қисм.
"Болалар сайёраси".
16.15 "Эртақлар — яхшиликка етаклар".
16.30 ТВ анонс.
16.35 2006 йил - "Ҳомийлар ва шифокорлар йили".
"Саломатлик" дастури.
17.00 "Ахборот".
17.15 "Юзма-юз".

17.30 "Олтин мерос".
17.40 ТВ анонс.
17.45 "Саодатнинг саодати".
18.00 "Минг бир ривоят".
18.05 "Эркин иқтисодиёт".
18.30 ТВ анонс.
18.35 "Оқшом навалари".
18.50 "Ошин". Телесериал.
19.25, 19.55, 20.55, 21.30 Эълонлар.
19.30 "Ахборот" (рус тилида)
20.00 ТВ анонс.
20.05 "Омон бўлинг!"
20.10 "Хонадон". Телесериал премьераси.
21.00 "Ахборот".
21.40 "Олтин мерос".
22.00 "Қақнус". Телесериал премьераси.
23.10 "Кўшигимсан, муҳаббат" (SMS. Овоз бериш)
23.20 Илмий-оммабоп фильмлар туркумидан. "Яшил ҳазина". Сериал.

18.50 "Мультикарналак".
19.00 "Экспресс" телегазети.
19.20 "Табриклаймиз, кутлаймиз".
19.50 "Телекурьер маркет".
20.00 "Пойтахт".
20.20 ТТВда сериал: "Камила".

5.00 "Доброе утро, Россия!".
8:45 Александр Лазарев - мл. в телесериале «Идиот». 9:50 «Загадка гибели парома «Эстония». 10:50 ВЕСТИ. 11:30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. 11:50 «Частная жизнь». Токшоу с Владимиром Молчановым и Ликой Кремел. 12:45 «Комната смеха». 13:45 ВЕСТИ. 14:00 ВЕСТИ. 14:20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
1-я серия
14.00 Пресс-конференция Президента Российской Федерации В.В.Путина.
16.00 «Специальный корреспондент». 16:30 ВЕСТИ. 16:40 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. 17:00 ВЕСТИ. 17:15 Татьяна Васильева в комедийном сериале «Любовь моя». 17:50 «Обреченная стать звездой». Телесериал. 18:45 «Черная богиня». Телесериал. 19:50 Судья Говфри Реджо «Ловакади». Окончание 3:05 Шведер Говфри Реджо «Ловакади». Окончание 3:50 «Загадки морских котиков». 4:40 Фильм Светланы Сорокиной «Каратели». 5:00 Новости 5:05 «Каратели». Окончание

17.00 - НТТ - «Мультифильм»
17.30 - «Хужжатли фильм»
18.00 «Кассандра», сериал
18.45 - НТТ - «Мусликий лахзалар»
19.00 - «Ошикона», мусликий дастури
19.45 - «Теле-Хамкор» - фойдали газета
20.00 - «Мусликий табассум» музыкальная передача
21.00 - НТТ - «Хайрли тун, болажонлар!»
21.15 - НТТ - «Мусликий лахзалар»
21.40 - «Теле-хамкор» фойдали газета
21.50 - «Мусликий табассум» музыкальная передача
22.20 X/ф «Стальные магнели»

6.00 «Доброе утро»
9.00 Новости.
9.05 Семён Стругачев в комедии «Здравствуйте, мы - ваша крыша».
11.00 «Человек и закон». 12.00 Новости.
12.10 Премьера. «Дунаевские. Три судьбы». Документальный фильм.
13.00 Арнольд Шварценгер в блокбастере «Терминал-3: Восстание машин». 15.00 Новости.
15.10 «Лолита. Без комплексов». 16.00 «Хозийка судьбаси».

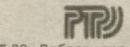

12.05 - «Теле-хамкор»
12.25 - «Солдаты», сериал
14.00 X/ф «Операция «Ы» и другие приключения Шурика», комедия
15.30 - «Ошикона».
16.15 - «Аёллар орзуси» повтор передачи
16.45 - «Теле-хамкор»
17.00 - НТТ - «Мультифильм»
17.30 - «Хужжатли фильм»
17.50 - «Экран хандиса»
17.55 - «Клип-преьера»
18.00 «Кассандра», сериал
18.45 - НТТ - «Мусликий лахзалар»
19.00 - «Ошикона».
19.45 - «Теле-хамкор».
20.00 - «Мусликий табассум»
21.00 - НТТ - «Хайрли оқшом, болажонлар!»
21.20 - НТТ - «Биз билган билмаган дуне»
21.40 - «Мусликий табассум», музыкальная передача
22.20 X/ф «Корабль призраков»

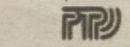
6.00 "Доброе утро".
9.00 Новости.
9.05 «Агент национальной безопасности».
10.10 Лариса Удовиченко в ироническом детективе «Любительница частного сыска Даша Васильева».
11.30 «Записки участкового». Документальный фильм.
12.00 Новости.
12.20 «Сергей Королев. Судьба».
13.00 «Следствие ведут знатоки». «Третейский судья».

17.00 «Федеральный судья»
18.00 Вечерние новости.
18.10 Криминальная Россия.
«Битва при Жигулях». 1-я серия
18.40 «Адьютанты любви. Фаворита».
19.50 Жди меня
21.00 Время
21.30 «Золотой теленок»
23.10 Ночные новости
23.30 Теория невероятности.
«Люди-зомби»
0.20 «Гении и злодеи»
«Иосиф Бродский. История побега»
0.50 X/ф «Обезьяньи кости»
2.10 Шведер Говфри Реджо «Ловакади»
3.05 Шведер Говфри Реджо «Ловакади». Окончание 3:50 «Загадки морских котиков».
4.40 Фильм Светланы Сорокиной «Каратели»
5.00 Новости
5.05 «Каратели». Окончание

5:00 «Доброе утро, Россия!»
8:45 Александр Лазарев - мл. в телесериале «Идиот». 9:50 «Загадка гибели парома «Эстония». 10:50 ВЕСТИ. 11:30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. 11:50 «Частная жизнь». Токшоу с Владимиром Молчановым и Ликой Кремел. 12:45 «Комната смеха». 13:45 ВЕСТИ. 14:00 ВЕСТИ. 14:20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.

1-я серия
14.00 Пресс-конференция Президента Российской Федерации В.В.Путина.
16.00 «Специальный корреспондент». 16:30 ВЕСТИ. 16:40 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. 17:00 ВЕСТИ. 17:15 Татьяна Васильева в комедийном сериале «Любовь моя». 17:50 «Обреченная стать звездой». Телесериал. 18:45 «Черная богиня». Телесериал. 19:50 Судья Говфри Реджо «Ловакади». Окончание 3:05 Шведер Говфри Реджо «Ловакади». Окончание 3:50 «Загадки морских котиков». 4:40 Фильм Светланы Сорокиной «Каратели». 5:00 Новости 5:05 «Каратели». Окончание

5:00 «Доброе утро, Россия!»
8:45 Александр Лазарев - мл. в телесериале «Идиот». 9:50 «Нарком СМЕРШа. Падение». 10:50 ВЕСТИ. 11:30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. 11:50 «Суд идет». 12:50 «Кулагин и партнеры». 13:30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.

14:00 Мелодрама «Рай».
16:40 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
17:00 ВЕСТИ.
17:15 Татьяна Васильева в комедийном сериале «Любовь моя».
17:50 «Обреченная стать звездой». Телесериал. 18:45 «Черная богиня». Телесериал. 19:45 ВЕСТИ. 20:00 ВЕСТИ. 20:30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. 20:50 «Спокойной ночи, малыши!».
21:00 Ольга Дроздова в телесериале по роману Александра Солженицына «В круге первом».
21:50 Юрий Кузнецов, Алексей Нилос, Сергей Селин, Анастасия Мельникова, Ивар Кальныш, Владимир Шувельков и Юрий Тарасов в телесериале «Опера. Хроники убойного отдела». 23:00 «ВЕСТИ+».
23:20 «Мой серебряный шар. Вера Глаголева». Ведущий - Виталий Вульф. 0:15 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ. 0:30 «Честный детектив». Авторская программа Эдуарда Петрова. 1:00 «Синемаания». 1:30 «Дорожный патруль». 1:45 НОЧНОЙ СЕАНС. Патрик Девар в фильме Клода Соте «Плохой сын» (Франция). 1980г. 3:30 Канал «Евроноос» на русском языке. 4:40 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.

13:50 «В Городке». 14:00 Пресс-конференция Президента Российской Федерации В.В. Путина. 16:00 «Специальный корреспондент». 16:30 ВЕСТИ. 16:40 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. 17:00 ВЕСТИ. 17:15 Татьяна Васильева в комедийном сериале «Любовь моя». 17:50 «Обреченная стать звездой». Телесериал. 18:45 «Черная богиня». Телесериал. 19:50 ВЕСТИ. 20:30 «Спокойной ночи, малыши!».
21:00 РУССКАЯ СЕРИЯ. ПРЕМЬЕРА. Евгений Миронов, Инна Чурикова, Дмитрий Певцов, Игорь Кваша, Михаил Кононов, Игорь Скляр, Альберт Филозов и Ольга Дроздова в телесериале по роману Александра Солженицына «В круге первом».
21:50 Юрий Кузнецов, Алексей Нилос, Сергей Селин, Анастасия Мельникова, Ивар Кальныш, Владимир Шувельков и Юрий Тарасов в телесериале «Опера. Хроники убойного отдела». 23:00 «ВЕСТИ+».
23:20 ПРЕМЬЕРА. «Тайна трех океанов. В погоне за призраком». 0:15 ВЕСТИ. 0:30 Людмила Максакова в детективе «Пропавшие свидетели». 1971г. 2:20 «Дорожный патруль». 2:35 «Горчая десятка». 3:30 «Закон и порядок». 4:25 ПРЕМЬЕРА. Том Беренджер в сериале «Миротворцы» (США-Канада). 2003г.

1-я серия
14.00 Пресс-конференция Президента Российской Федерации В.В.Путина.
16.00 «Специальный корреспондент». 16:30 ВЕСТИ. 16:40 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. 17:00 ВЕСТИ. 17:15 Татьяна Васильева в комедийном сериале «Любовь моя». 17:50 «Обреченная стать звездой». Телесериал. 18:45 «Черная богиня». Телесериал. 19:50 Судья Говфри Реджо «Ловакади». Окончание 3:05 Шведер Говфри Реджо «Ловакади». Окончание 3:50 «Загадки морских котиков». 4:40 Фильм Светланы Сорокиной «Каратели». 5:00 Новости 5:05 «Каратели». Окончание

7.00 "Бодро утро".
8.00 "Хабарлар".
8.20 Бокс.
9.20 "Хозийка судьбаси".
10.00 "Спорт максанларида".
10.20 Теннис. Австралия очик чемпионати. Финал.
11.20 "История зимних Олимпийских игр".
12.30 "Академия тенниса".
13.20-13.50 "По следам Микки Мауса".
18.00 "Болалар спорти".
18.50 "Идолар". А. Жирардо.
19.15 "В поизжах приключений".
20.00 "Вести".
20.30 Кикбоксинг. Республика биринчилиги.
21.35 "Тасанно".
22.00 "Телекурьер маркет".
22.10 Кинонигоҳ "Мала соч малика".

"ЁШЛАР" ТЕЛЕКАНАЛИ
18.20 Курсатувлар тартиби.
18.30 "Пойтахт" /рус/.
18.50 "Болажонлар экранни".
19.00 "Экспресс" телегазети.
19.20 "Табриклаймиз, кутлаймиз".
19.50 "Телекурьер маркет".
20.00 "Пойтахт".
20.20 ТТВда сериал: "Камила".
20.50 "Иқтисодий тараққийёт йўлидан".
21.15 "Экспресс" телегазети.
21.35 "Тасанно".
22.00 "Телекурьер маркет".
22.10 Кинонигоҳ "Мала соч малика".

12.05 - Теле-хамкор.
12.25 - Детский час
12.50 - Солдаты, сериал
14.00 - Х/ф-Бетховен, комедия
15.30 - Детский час - мультсериал
16.45 - Теле-хамкор.
17.00 - Мультфильм, Зумраша
17.30 - Хужжатли фильм
18.00 - Кассандра, сериал
18.45 - Мусликий лахзалар
19.00 - Ошикона мусийки дастури
19.45 - Теле-хамкор, фойдали газета
20.00 - Мусликий табассум

21.00 - НТТ - Хайрли тун, болажонлар
21.15 - НТТ - Клип
21.20 - Кино сирлари
21.40 - Мусликий табассум
22.10 - Художественный фильм - Ирод великий
6.00 - Доброе утро
9.00 Новости
9.05 - Агент национальной безопасности
10.10 Лариса Удовиченко в ироническом детективе Любительница частного сыска Даша Васильева
11.30 - Кривое зеркало
12.00 Новости

12.20 - Черный ворон.
13.20 Дисней-клуб: «По следам Микки Мауса»
13.50 - Следствие ведут знатоки. «Третейский судья». 2-я серия
15.00 Новости.
15.10 - Лолита. Без комплексов
16.00 - Хозяйка судьбы
17.00 - Федеральный судья
18.00 Вечерние новости.
18.10 Криминальная Россия. «Битва при Жигулях». 3-я серия
18.40 - Аджытанти любви. Фаворитка.
19.50 - Пусть гворят с Андреем Малаховым
21.00 Время
21.30 Е. Петрова. Олег Меньшиков в многосерийном фильме «Золотой теленок»

22.30 - Если б я был султан...
23.00 Ночные новости
0.00 Искатели. «Книжный червь Грозного»
0.50 Ударная сила. «Битва за океан»
1.40 Приключенческий сериал «24 часа»
2.30 Том Ханкс в комедии «Мальчишник»
3.00 Новости
3.05 Комедия «Мальчишник». Окончание
4.30 - Острова из безмолвия. Исповедь палача. Фильм 1-й
5.00 Новости
5.05 - Острова из безмолвия. Окончание
8.45 ТВ-анонс.
18.50 Мафтингман, диэризм!
18.55 Иклим.
19.00 Давр.
19.35 ТВ-анонс.
19.40 Ешлар овози.
19.55 Давра.
20.35 Мусликий лахзалар.
20.50 Эшонлар.
21.00 - Шубха. Теле-сериал.
21.45 Кино SMS танлови.
21.50 ТВ-анонс.
21.55 Иклим.
22.00 Давр.
22.35 Эсмеральда. Теле-сериал
23.05 - 23.10 Хайрли тун!

16.25 ВЕСТИ.
16.40 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
17.00 ВЕСТИ.
17.15 Татьяна Васильева в комедийном сериале «Любовь моя».
17.50 «Обреченная статья звездой». Теле-сериал.
18.45 «Черная богиня». Теле-сериал.
19.45 ВЕСТИ.
20.00 ВЕСТИ.
20.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
20.50 «Спокойной ночи, малыши!».
21.00 Евгений Миронов, Инна Чурикова, Дмитрий Певцов, Игорь Казаш, Михаил Кононов, Игорь Склар, Альберт Филозов и Ольга Дроздова в телесериале по

роману Александра Солженицына «В круге первом».
21.45 ПРЕМЬЕРА. «Б. Н.». Фильм Николая Сванидзе к юбилею Бориса Николаевича Ельцина.
23.00 - ВЕСТИ++
23.20 ПРЕМЬЕРА. «Террор в стиле ретро». Фильм 3-й.
0.15 «прОСВЕТ». Программа Дмитрия Диброва.
1.15 Роберт Редфорд, Дэрил Ханна и Теренс Стэм в фильме Айсрана Райтмана «Орлы юриспруденции»
3.35 «Дорожный патруль».
3.50 СЕРИАЛ ДЛЯ ПОЛУНОЧНИКОВ. «Закон и порядок» (США).
4.30 Канал «Евроноос» на русском языке.

ПАЙШАНБА 2

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДИЕНИСИ
6.25 Курсатувлар дастури. 6.30 «Ассалом, Узбекистон!»
8.00-8.35 «Ахборот».
8.35 ТВ-анонс.
8.40 «Олтин мерос».
8.50 Илмий-оммабон фильмлар туркумидан. «Яшил хазина». Сериал.
«Болалар сайёраси»:
9.40 «Ака-ука Гримм эртаклари». Мультсериал.
10.25 ТВ-анонс.
10.30 2006 йил - Хомийлар ва шифокорлар йили. «Саломатлик» дастури.
10.55 «Жавоҳир».
11.00 «Ахборот».
11.10 ТВ-анонс.
11.15 «Омон бўлинг!»
11.20 «Хонадон». Теле-сериал.
11.55 «Олтин мерос».
12.05 «Дўстлик» студияси: 1. «Дурдаршан». 2. «Эзгу ният».
12.45 «Қақнус». Теле-сериал.
13.45 «Кўшигимсан, муҳаббат» (SMS. Овоз бериш)
14.00 «Ахборот».
14.15 ТВ-анонс.
14.20 «Саодатнинг саодати».
14.35 «Табаррук замин».
15.00 «Ахборот» (инглиз тилида)
15.10 ТВ-анонс.
15.15 А. Навоий таваллудининг 565 йиллигига.

«Алишер Навоий». Видеофильм. 3-кисм.
«Болалар сайёраси»:
16.25 1. «Остонадаги орзулар».
2. «Эртақлар - яхшиликка етаклар».
17.00 «Ахборот».
17.10 ТВ-анонс.
17.15 «Таълима эйтибор-келажакка эйтибор».
17.35 «Олтин мерос».
17.40 «Сиёсат оламида».
18.00 2006 йил - Хомийлар ва шифокорлар йили. «Яшилик».
18.20 «Яши ният». Теле-лотерея.
18.45 «Оқшом навалари».
18.50 «Ошин». Теле-сериал.
19.25, 19.55, 20.55, 21.30 ЭЪЛОНЛАР.
19.30 «Ахборот» (рус тилида)
20.00 ТВ-анонс.
20.05 «Омон бўлинг!»
20.10 «Хонадон». Теле-сериал премьераси.
21.00 «Ахборот».
21.35 ТВ-анонс.
21.40 «Ернинг муносиб эгасини топиш - долзарб масала».
22.00 «Қақнус». Теле-сериал премьераси.
23.10 «Кўшигимсан, муҳаббат» (SMS. Овоз бериш)
23.20 «Телбалик». Бадий фильм премьераси. 1-кисм (Хиндистон)
8.15 «Фозу-турналар». Мультфильм.
8.35 ТВ-анонс.
8.40 «Эсмеральда». Теле-сериал.
9.10 Давр мавзуси.
9.25 Кино SMS танлови.
9.30 Ешлар овози.
9.45 Автопатруль.
10.05 Кино SMS танлови.
10.10 «Шубха». Теле-сериал.
10.55 ТВ-анонс.
11.00 Давр.
11.05 ТВ-анонс.
11.10 «Леонардо да Винчи». Бадий фильм. 2-кисм.
11.45 «Ешлар» телеканални фототанлови.
11.50 Меҳмонхона.
12.10 Кино SMS танлови.
12.15 Матонат.
12.30 Менинг лицейим.
12.35 Чемпион сирлари.
12.55 ТВ-анонс.
13.00 Давр.
13.05 «Ит уяси». Болалар учун сериал.
13.55 ТВ-анонс.
14.00 «ЯНГИ КУН». Ахборот дам олиш дастури.
15.00 Кино SMS танлови.
15.05 «Япониянинг бокий маданияти». Хужжатли фильм. 2-кисм.
15.25 «Эрта сўнган юлдузлар». Тоғай Мурод.
15.55 ТВ-анонс.
16.00 Давр.
16.15 «Даллас». Теле-сериал.
17.00 ТВ-анонс.
17.05 Болалар экранни: Китоб жавони.
17.15 Даврининг боласи.
17.25 Узбекистоннинг Давлат мукофотлари.
17.30 Шифокор қабулида.
17.50 Кино SMS танлови.
17.55 «Леонардо да Винчи». Бадий фильм. 3-кисм.
13.55 ТВ-анонс.
14.00 «ЯНГИ КУН». Ахборот дам олиш дастури.
15.00 УзТВ хазинасидан. «Сени излаб...»
15.40 «Япониянинг бокий маданияти». Хужжатли фильм. 3-кисм.
16.00 Давр.
16.15 ТВ-анонс.
16.20 Кино SMS танлови.
16.25 «Даллас». Теле-сериал.
17.10 Даврининг боласи.
17.20 Менинг лицейим.
17.25 Замондош.
17.40 Мусликий лахзалар.
17.50 Кино SMS танлови.
17.55 «Леонардо да Винчи». Бадий фильм. 4-кисм.
18.45 ТВ-анонс.
18.50 Мафтингман, диэризм!
18.55 Иклим.
19.00 Давр.
19.35 ТВ-анонс.
19.40 Талабалар шахараси.
20.00 Спорт - лото.
20.10 Давр мавзуси.
20.25 Мусаффо осмонли Ватан!
20.45 Кино SMS танлови.
20.50 Эшонлар.
21.00 «Шубха». Теле-сериал.
21.45 Мусликий лахзалар.
21.55 Иклим.
22.00 Давр.
22.35 Кинотақдим.
22.55 «Эсмеральда». Теле-сериал.
23.25 - 23.30 Хайрли тун!

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ
18.20 Курсатувлар тартиби.
18.30 «Пойтахт» /рус/.
18.50 «Болажонлар экранни».
19.00 «Экспресс» теле-газетаси.
19.20 «Табриклаймиз, кутлаймиз».
19.50 «Телекурьер маркет».
20.00 «Пойтахт».
20.20 «Камила».
20.50 «Экспресс» теле-газетаси.
21.10 «Аёл қалби».
21.30 «Телекурьер маркет».
21.40 Кинонигоҳ: «Осмондан тунган мерос».
23.00 «Тунчиқроқ».
23.40-23.45 «Хайрли тун, шахрим».
12.00 «Бодрое утро».
8.00 «Хабарлар»
8.20 Бокс.
9.00 «Хабарлар».
9.20 «Хозяйка судьбы».
10.00 «Спорт - саломатлик гарови».
10.20 «Кучли бешлик».
10.55 «Спорт - клуб».
11.10 «Патагония - земля юга».
11.35 «История зимних Олимпийских игр».
12.30 «Академия тенниса».
13.20 - 13.50 «По следам Микки Мауса».
18.00 «Болалар спорти».
18.15 Мультфильм.
18.30 «Хабарлар» (Рус тилида)
18.50 «Вокруг света».
19.15 А. Арканов в гостях у В. Кикабидзе.
20.00 «Вести».
20.30 «Жаҳон футболли».
21.00 «Ноктаур».
21.30 «Хабарлар».
21.50 «История зимних Олимпийских игр».
22.50 «Еврофутбол».
12.05 - Теле-хамкор
12.25 - «Детский час»
12.50 - «Солдаты», сериал
14.00 - Художественный фильм - «Один дома 3», комедия
15.30 - «Хюкия».
15.50 - «Детский час»
16.45 - Теле-хамкор фойдали газета
17.00 - НТТ - «Мультфильм»
17.30 - НТТ - «Мумтоз навалар»

7.00 «Бодрое утро».
8.00 «Хабарлар»
8.20 Бокс.
9.00 «Хабарлар».
9.20 «Хозяйка судьбы».
10.00 «Спорт - саломатлик гарови».
10.20 «Кучли бешлик».
10.55 «Спорт - клуб».
11.10 «Патагония - земля юга».
11.35 «История зимних Олимпийских игр».
12.30 «Академия тенниса».
13.20 - 13.50 «По следам Микки Мауса».
18.00 «Болалар спорти».
18.15 Мультфильм.
18.30 «Хабарлар» (Рус тилида)
18.50 «Вокруг света».
19.15 А. Арканов в гостях у В. Кикабидзе.
20.00 «Вести».
20.30 «Жаҳон футболли».
21.00 «Ноктаур».
21.30 «Хабарлар».
21.50 «История зимних Олимпийских игр».
22.50 «Еврофутбол».
12.05 - Теле-хамкор
12.25 - «Детский час»
12.50 - «Солдаты», сериал
14.00 - Художественный фильм - «Один дома 3», комедия
15.30 - «Хюкия».
15.50 - «Детский час»
16.45 - Теле-хамкор фойдали газета
17.00 - НТТ - «Мультфильм»
17.30 - НТТ - «Мумтоз навалар»

17.50 - «Хужжатли фильм»
18.00 - «Кассандра», сериал
18.45 - «Мусликий лахзалар»
19.00 - «Ошикона».
19.45 - «Теле-хамкор».
20.00 - «Мусликий табассум»
21.00 - НТТ - «Хайрли тун, болажонлар!»
21.15 - «Эстрада навалари»
21.20 - «Парламент соати»
21.40 - «Мусликий табассум»
22.10 Х/ф «Сотовый»
6.00 «Доброе утро»
9.00 Новости
9.05 - Агент национальной безопасности
10.10 Любительница частного сыска Даша Васильева
11.30 - Кривое зеркало
12.00 Новости
12.20 Черный ворон.
13.20 Дисней-клуб: «По следам Микки Мауса»
13.50 «Следствие ведут звезды». Теле-сериал.
18:45 «Черная богиня». Теле-сериал.
19:45 ВЕСТИ.
20:00 ВЕСТИ.
20:30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
20:50 «Спокойной ночи, малыши!».
21:00 Т/с «В круге первом».
21:50 Юрий Тарасов в телесериале «Опера. Хроники убойного отдела».
23:00 - ВЕСТИ++
23:20 «Контракт со смертью. Рудольф Нуриев».
0.15 ВЕСТИ.
0.30 Елена Бонэм Картер в фильме Джеймса Айворы «Усадьба Говарда Энд» (Великобритания-Япония).
19.3:20 «Дорожный патруль».
3:35 «Закон и порядок»
4:20 Тон Беренджер в сериале «Миротворцы»

5:00 «Доброе утро, Россия!»
8:45 Александр Лазарев-мл. в телесериале «Идиот».
9:50 «Синдром Кашпировского».
10:50 ВЕСТИ.
11:00 ВЕСТИ.
11:30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
11:50 «Частная жизнь».
12:45 Юрий Тарасов в телесериале «Опера. Хроники убойного отдела».
14:00 ВЕСТИ.
14:20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
14:40 «Суд идет».
15:45 «Кулагин и партнеры».
16:25 ВЕСТИ.
16:40 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
17:00 ВЕСТИ.
17:15 Татьяна Васильева в комедийном сериале «Любовь моя».
17:50 «Обреченная статья звездой». Теле-сериал.
18:45 «Черная богиня». Теле-сериал.
19:45 ВЕСТИ.
20:00 ВЕСТИ.
20:30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
20:50 «Спокойной ночи, малыши!».
21:00 Т/с «В круге первом».
21:50 Юрий Тарасов в телесериале «Опера. Хроники убойного отдела».
23:00 - ВЕСТИ++
23:20 «Контракт со смертью. Рудольф Нуриев».
0.15 ВЕСТИ.
0.30 Елена Бонэм Картер в фильме Джеймса Айворы «Усадьба Говарда Энд» (Великобритания-Япония).
19.3:20 «Дорожный патруль».
3:35 «Закон и порядок»
4:20 Тон Беренджер в сериале «Миротворцы»

ЖУМА 3

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДИЕНИСИ
6.30 «Ассалом, Узбекистон!»
8.00-8.35 «Ахборот».
8.40 «Олтин мерос».
8.50 Илмий-оммабон фильмлар туркумидан. «Япония турмуш тарзи». Сериал.
9.15 «Ернинг муносиб эгасини топиш - долзарб масала». «Болалар сайёраси»:
9.35 1. «Остонадаги орзулар».
2. «Ака-ука Гримм эртаклари». Мультсериал.
10.35 ТВ-анонс.
10.40 «Таълима эйтибор-келажакка эйтибор».
11.00 «Ахборот».
11.15 «Омон бўлинг!»
11.20 «Хонадон». Теле-сериал.
12.00 «Олтин мерос».
12.10 «Дўстлик» студияси: 1. «Чинсен». 2. «Умид».
12.45 «Қақнус». Теле-сериал.
13.45 «Кўшигимсан, муҳаббат» (SMS. Овоз бериш)
14.00 «Ахборот».
14.20 «Сиз соғинган оҳанглар».
14.35 А. Навоий таваллудининг 565 йиллигига. «Алишер Навоий». Видеофильм. 4-кисм.
«Болалар сайёраси»:
15.45 1. «Уйла, Изла, Топ!»
2. «Эртақлар - яхшиликка етаклар».
15.45 Янги алифбонни ўрганамиз.
17.00 «Ахборот».
17.15 «Бизнес ангиликлири».
17.25 «Олтин мерос».
17.35 «Имконият».

18.00 «Одамлардан бири».
18.20 «Оқшом навалари».
18.30 «Хидоят сари».
18.50 «Ошин». Теле-сериал.
19.30 «Ахборот».
20.05 «Омон бўлинг!»
20.10 «Хонадон».
20.50 «Минг бир ривоят».
21.00 «Ахборот».
21.40 «Олтин мерос».
22.00 «Қақнус». Теле-сериал премьераси.
23.10 «Кўшигимсан, муҳаббат» (SMS. Овоз бериш)
23.20 «Телбалик». Бадий фильм премьераси. 2-кисм.
00.40-00.45 Тунги навалар.
6.25 Дастируниг очилиши.
6.30 «ЯНГИ ТОНГ». Ахборот дам олиш дастури.
8.00 Даврининг боласи.
8.10 Расмлар сўзлаганда.
13.55 ТВ-анонс.
14.00 «ЯНГИ КУН». Ахборот дам олиш дастури.
15.00 УзТВ хазинасидан. «Сени излаб...»
15.40 «Япониянинг бокий маданияти». Хужжатли фильм. 3-кисм.
16.00 Давр.
16.15 ТВ-анонс.
16.20 Кино SMS танлови.
16.25 «Даллас». Теле-сериал.
17.10 Даврининг боласи.
17.20 Менинг лицейим.
17.25 Замондош.
17.40 Мусликий лахзалар.
17.50 Кино SMS танлови.
17.55 «Леонардо да Винчи». Бадий фильм. 4-кисм.
18.45 ТВ-анонс.
18.50 Мафтингман, диэризм!
18.55 Иклим.
19.00 Давр.
19.35 ТВ-анонс.
19.40 Талабалар шахараси.
20.00 Спорт - лото.
20.10 Давр мавзуси.
20.25 Мусаффо осмонли Ватан!
20.45 Кино SMS танлови.
20.50 Эшонлар.
21.00 «Шубха». Теле-сериал.
21.45 Мусликий лахзалар.
21.55 Иклим.
22.00 Давр.
22.35 Кинотақдим.
22.55 «Эсмеральда». Теле-сериал.
23.25 - 23.30 Хайрли тун!

12.00 «Бодрое утро».
8.00 «Хабарлар»
8.20 Бокс.
9.00 «Хабарлар».
9.20 «Хозяйка судьбы».
10.00 «Спорт - саломатлик гарови».
10.20 «Кучли бешлик».
11.00 «Спорт салтанати».
11.30 «История зимних Олимпийских игр».
12.30 «Академия тенниса».
13.20 - 13.50 «По следам Микки Мауса».
18.00 «Болалар спорти».
18.15 Мультфильм.
18.30 «Хабарлар» (Рус тилида)
18.50 «Поле чудес».
20.00 «Вести».
20.30 «Захирадаги спортчи».
20.50 «Ринг».
21.15 «Спорт - менинг хаётим».
21.30 «Хабарлар».
21.50 «История зимних Олимпийских игр».
22.40 «Хоккей. NXL».
12.00 «Бодрое утро»
9.00 Новости
9.05 - Агент национальной безопасности
10.10 Лариса Удовиченко в ироническом детективе Любительница частного сыска Даша Васильева
11.30 «Кривое зеркало»
12.00 Новости
12.20 «Черный ворон».
13.20 Дисней-клуб: «По следам Микки Мауса»

12.00 - Открытие программы
12.05 - Теле-хамкор
12.25 - «Детский час»
12.50 - «Солдаты», сериал
14.00 - Художественный фильм - «Один дома 3», комедия
15.30 - «Ошикона» мусийки дастури
16.15 - «Детский час»
16.45 - Теле-хамкор фойдали газета
17.00 - НТТ - «Мультфильм»
17.30 - «Хужжатли фильм»
18.00 - «Кассандра», сериал
18.50 - НТТ - «Мусликий лахзалар»
19.00 - «Ошикона» мусийки дастури
19.45 - «Теле-хамкор», фойдали газета
20.00 - «Мусликий табассум»
21.00 - НТТ - «Хайрли тун, болажонлар!»
21.15 - «Мусликий лахзалар»
21.20 - НТТ - «Сиз учун»
21.40 - «Мусликий лахзалар»
22.10 Х/ф «Навбатчи дада»
6.00 «Доброе утро»
9.00 Новости
9.05 «Агент национальной безопасности»
10.10 Лариса Удовиченко в ироническом детективе Любительница частного сыска Даша Васильева
11.30 «Кривое зеркало»
12.00 Новости
12.20 «Черный ворон».
13.20 Дисней-клуб: «По следам Микки Мауса»

15.00 Новости (с субтитрами)
15.10 «Лолита. Без комплексов»
16.00 Сериал «Хозяйка судьбы»
17.00 «Федеральный судья»
18.00 Вечерние новости (с субтитрами)
18.10 «Кривое зеркало»
18.40 «Аджытанти любви. Фаворитка». Многосерийный фильм
19.50 Поле чудес
21.00 Время
21.25 Лариса Долина и Иосиф Кобзон представляют «Старые песни о главном»
0.10 Кино Бейсиггер, Эми-нем в фильме «8 миль»
2.10 Стив Мартин в криминальной драме «Большой каньон»
4.40 Сериал «Дефективный детектив»

Развлекательная программа.
13.50 Юрий Кузнецов, Алексей Нилон, Сергей Селин, Анастасия Мельникова, Ивар Калныньш, Владимир Шеллевы и Юрий Тарасов в телесериале «Опера. Хроники убойного отдела».
13:50 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
14:00 ВЕСТИ.
14:20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
14:40 «Суд идет».
15:45 «Кулагин и партнеры».
16:25 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
16:40 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
17:00 ВЕСТИ.
17:15 Светлана Антонова, Денис Матросов, Оскар Кучера и Татьяна Васильева в комедийном сериале «Любовь моя».
17:50 «Обреченная статья звездой». Теле-сериал.
18:45 «Черная богиня». Теле-сериал.
19:45 ВЕСТИ. ПОДРОБНОСТИ.
20:00 ВЕСТИ.
20:30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
20:50 «Спокойной ночи, малыши!».
21:00 ПРЕМЬЕРА. «Кривое зеркало. Театр Евгения Петросяна».
23:45 Алексей Серебряков, Олег Кантемиров и Юрий Горобев в боевике «Фанат».
1:30 Рой Шайдер в остроумном фильме Стивена Спилберга «Челюсти»
4:05 «Дорожный патруль».
4:15 «Закон и порядок»
5:10 ПРЕМЬЕРА. Остроумный телесериал «Джонни Зиро» (США). 2005г.

ШАНБА 4

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДИЕНИЕСИ

6.30 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.35 "Ахборот"
8.35 ТВ анонс.
8.40 "Олтин мерос".
8.50 Киносават: "Япония турмуш тарзи".

19.25, 19.55, 20.55, 21.30
Эълонлар.
19.30 "Ахборот" (рус тилида)
20.05 "Омон бўлинг!"
20.10 "Меҳр кўзда".

YOSHLAR TELEKANALI

6.30 "ЯНГИ ТОНГ".
8.00 Давринг боласи.
8.10 Расмлар сузлаганда.
8.15 Болалар табассуми.

16.15 Кино SMS танлови.
16.20 Интерфутбол.
17.10 Болалар экрани: Шум болалар.
17.25 Оқшом кўнжироқлари.

TOHKENT TELEKANALI

"8.00-13.00" гача.
информацион мусикий дастур.
18.20 Курсатувлар тартиби.
18.30 "Болажонлар экранни".

7.00 "Бодрое утро".
8.00 "Хабарлар" (Рус тилида)
8.20 Бокс.
9.00 "Хабарлар".

9.05 "Теле-хамкор".
9.20 "Детский час", мультсериал
11.10 "Ошикона".

тури
19.45 "Теле-хамкор", фойдали газета
20.00 "Хит-парад - плюс".

PTP

6.00 "Доброе утро, Россия!".
7:40 "Золотой ключ".
8:00 ВЕСТИ.
8:10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.

ЯКШАНБА 5

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДИЕНИЕСИ

6.25 Курсатувлар дастури.
6.30 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.35 "Ахборот"
8.35 ТВ анонс.

YOSHLAR TELEKANALI

6.25 Дастирунгни очилиши.
6.30 "ЯНГИ ТОНГ". Ахборот дам олиш дастури.

TOHKENT TELEKANALI

"8.00-13.00" гача.
информацион мусикий дастур.
18.20 Курсатувлар тартиби.
18.30 "Миттвойлар мактаби".

13.40 "Кўнгила йўл".
14.05-14.25 "История зимних Олимпийских игр".

PTP

6.00 Новости
6.10 "Шутка за шуткой". Юмористическая программа

PTP

6:00 "Доброе утро, Россия!".
7:20 "Сельский час".
7:45 Телевизионная лотерея "Бинго миллион".

Мудира опа, мени бу ердан олиб кетинг, ўқитаман, компьютерга ўргатаман деб ногиронлар уйидан олиб кетган хотин, ҳар кунги тиламчилик қилишга мажбур қилаяпти.

Изоҳча ҳоҳат йўқ.

Янги кириб келган мучал йилинг билан, олапаржон!

Aziz bolajonlar! Siz ham chizgan rasmlaringiz va yozgan ertaklaringizni o'z suvoringiz bilan birga bizga jo'natib. Yoshingiz va nechanchi sinfda o'qishingizni ham yozishni unutmang. Rasmlaringizni oq qog'ozga chizib. Xatlaringizni kutamiz!

Qadrli "Oila va jamiyat" gazetasi! Biz sening muxlislaring, Xorazm viloyati, Pitnak shahridagi 18-o'rta maktabining "Yosh qalamkash"lar to'garagi rahbari va a'zolari bo'lamiz. Maktabimiz birinchi marta gazetaning "Bolalar burchagiga" Qulmurodova Sevaraning chizgan rasmlari bilan chiqib og'izga tushdi. Buning uchun senga minnatdorchiлик bildiramiz. Bu gal senga o'quvchim Mahbuba Aminova mashqlaridan birini yuborayapman.

To'garak rahbari Gulnoza QOZOQOVA.

Mahbuba AMINOVA, 1 «B» sinf o'quvchisi.

ONA TABIAT

To'marisning shijoatidan, Cho'lpon, Shiroq jasoratidan, Jaloliddin mahoratidan, Yaralgansan, ona Vatanim.

Turk-u tojik, Turonlaridan, Sahrolarning bo'ronlaridan, Amir Temur suronlaridan, Yaralgansan, ona Vatanim.

Barcha elning go'zali o'zing, Qadim tarix, azali o'zing, Navoiyning g'azali o'zing, Mangu o'zing, ona Vatanim.

QISH ZAVQI

Musaffo osmondan qor parchalari, Oppoq kapalakdek yelkamga qo'har. Sollanib turadi qish archalari, Ko'ksimda pokiza hislar jo'sh urar.

Muzli yo'laklarda turibman bejon, Bu yil ham baxt, iqbol, toleim kulsin. Yuraklarni chertsin ezgu o'y, niyat, Hammaning yuragi orzuga to'lsin.

Sohiba MINGBOYEVA, Boyovut tumanidagi, 17-maktabning 10-sinf o'quvchisi.

Temurbek O'RALOV, Samarqand shahar, 34-maktabning 3 «B» sinf o'quvchisi.

TABIAT MO'JIZASI

Bir podshoh qattiq kasal bo'lib qolibdi. Uni hech bir tabib, dori-darmon ham tuzatmabdi. Kundan-kun shohning ahvoli og'irlasha boshlabdi. Bir kun amaldorlar yo'lda o't terib yurgan bir kishini ko'rib qolishibdi. Undan "Sen kimsan?", deb so'rashibdi.

- Men tabibman,- debdi qo'rquvdan titrab.

- Tabib bo'lsang shohimizning kasalini tuzatib ber. Tuzatmasang seni dorga osamiz,- deyishibdi.

Tabibning rozi bo'lishidan boshqa chorasi qolmabdi. Shohni ko'rib, u shunday debdi:

- Menga 40 kun muhlat bering. Shu vaqt ichida kasalligingizni aniqlab aytaman. Tabib shohni 40 kun tog'u toshlar orasida har xil dorivor o'simliklar ichida va u

zarning ob-havosida olib yuribdi. Qirq kun deganda shoh tuzalib ketibdi.

- Senga rahmat, ey, tabib,- deb minnatdorchiлик bildiribdi shoh.

- Rahmatni menga emas, shu zarning havosi, dorivor o'simliklariga aytib,- debdi tabib. Ana ko'rdingizmi ona tabiat bizga toza havo, dorivor o'simliklarni berdi. Yer, yer osti boyliklari, suv, o'simliklar va hayvonat dunyosi hamda boshqa tabiiy zaxiralari umummilliy boylikdir. Ulardan oqilona foydalanish, ko'z qorachig'idek asrash zarur ekan. Tabiat in'om etgan boyliklar har qanday dardga davo bo'ladi.

Zilola SHOHIMARDONOVA, Surxandaryo viloyati, Qumqo'rg'on tumanidagi 49-maktabning 5-"A" sinf o'quvchisi.

Qadim zamonda bir m'utabab odamning uch ug'li bor edi. Bir kuni ularni uch xuzuriga chaqirib olib:

- Ug'illarim, sizlarni sinamoqchiman, bir oy sa'xat qiling. Shu bir oylik umringizni xalqqa foydali, yaxshi ishlariga sarf eting. Qaysi biringizning qilgan yaxshiligingiz eng ulug' fazilat kasb etsa, baromgimda mana shu juda kimmatba xo uzukni unga beraman,-dedi.

Ug'illari har tarafta tarqalib, sa'xatga chihib ketdilar. Bir oy sa'xat qilib yurib, yana otalarining xuzuriga qaytib keldilar. Ota katta

ЭНГ УЛУГ ФАЗИЛАТ

ug'li dan su'radi:

- Ug'lim, shu bir oy ichida qanday eng ulug' fazilatli yaxshilik qilding?

- Oтажон, bir kuni tanxo uzim bir bor ku'chasidan utib keta'etsam, bir erda juda ham kimmatli olmos tushib etgan ekan. Uni darhol tegishi ma'murларга topshirdim. Ma'murлар boshligi menga tashakkur aytib, kulimga mana shu takdirnomani ezib berdi, olmosning egasini topshirib unga topshirdi. Shu qilgan ishim tu'rilingiga bir dalil, shu xarakatim eng ulug' fazilat emasmi? -deb javob berdi katta ug'lim.

Otasi aytdi:
- Juda tu'gri ish qilgansan, ug'lim, vijdoniy vazifangni ado etgansan. Lekin u olmos sening xususiy mulking emas-ku.

Keyin urtanча ug'lim su'zga kirishdi.

- Men bir kuni katta ariq kanori-dan ketib borardim. Shu cho'kda bir esh bola suvga tushib ketib, xalok bu'lish xavfi ostida ekani k'urib qoldim. Darhol uzimni suvga tashladim, ku'p mashakat chehib bolani suvdan olib chikdim. Shu bilan uni ulimdan kutqazib, ota-onasiga eson-omon topshirdim. Ota-onasi mendan ku'p minnatdor bu'lib, haqimga duoyi hayr kildilar. Ha'etim ku'rkinch ostida qolsa ham esh bolani ulimdan kutqazish uchun qilgan shu xarakatim bilan mukofotningizga loyiq bu'lsam kerak, deb uylayman.

Otasi urtanча ug'lining ku'lini ushlab:

- Ofarin, ug'lim. Seni tabrik kila-man, faqat shu gu'zal

ishning tu'fayli qalbing zavk-shavk bilan tu'lgani his etgansan, shuning uzim mukofot emasmi? -dedi.

Keyin kichik ug'li otasiga ta'zim qilib aytdi:

- Oтажон, menga doimoushmanlik nazari bilan bo'qib, zarar etkazib yorgan bir oдам bor. Men unga hech bir ёмонлик qilmag'an bu'lsam ham, u paimda yuradi, hatto meni u'ldirish uchun fursat kutadi. Kecha u du'manimning juda past bir jar ekasida uxlab etganini ku'rdim. Agar uy-qusirab bir ёndan, ikkinchi ёnga agdarilsa eki kattikroq tovuш chiqarib uygotilsa, turishga xarakat qilib jarга ku'lab tushishi mumkin edi. Men tovuш chiqarmasdan, sekingina yurib uning ёniga bordim. Juda ehtiётlik bilan uni ushlab, asta-sekin uz tomonimga torta boshladim. Ancha beriga kelib xavf-xartardan kutilgandan keyin ruhim ku'tarildi, shodlaniб йu'limda davom etdim.

Otasi ug'lining bu gu'zal ishidan, olijanobligidan shodlaniб ku'ziga esh oldi, uni kuchoklab, yuz-ku'zidan u'lib: - Bor bu'l, ug'lim, yash, umring uzok bu'lsin! Mukofotimni olishga sen haqlisan, chunki dunёda eng ulug' fazilat ёмонlikka yaxshilik qiliшdir,- deb kimmatli uzug'ini ug'lining barmogiga kiygizdi, uning haqiga duo kildi.

Bayt:
Oтанг эрдир, сен ҳам эрдек қилиқ қил,
Ёмонлик айлаганга яхшилик қил.

«Oz-oz urganiб dono bu'ur» kitobidan.

ИБРАТЛИ ХИКОЯТЛАР

Aziz bolajonlarim!

Hech qachon bировга kasd kiluvchi bu'lmanг. Neгаки kasd kilgan past bu'ladi. Biroq, afsuski, ba'zilar bu'ni tushunmaydilar. Kimlarдир kasd bilan duшmanларидан uch olish uchun пайт пойлайдилар. Ammo бировга чоҳ казиб, unga uзи кулаган kimsанинг холига тушадилар. Тулкидан uch olмокчи bu'lib etiningг

kich gazaблика:

- Men ogir kasalikka йu'liqиб, bir ulimdan qoldim. Hamma meni ku'rgani kelди. Faqat sening kelmading, neга?,-deb uшkiribди.

Shunda hamma gapdan xabardor tulki miyigida ku'lib:

- Shoхim, men uша kuni sizning dardingizga dori izлаб ketuvдим,-deb javob beribди.

ҚАСД ҚИЛГАН ПАСТ БУ'ЛУР

bir parchasidan ажралган bu'рининг аччиқ kismati бунга misol bu'ladi.

Бир kuni urmon shoхи - арслон қаттиқ касал бу'либ қолибди-ю urmonдаги барча хайвонлар уни ku'rgani боришибди. Faqat tulkingina бундан бехабар қолибди. Тулкига kasd қилиб, undan uch olish niyatida yorgan bu'ri буни кулай fursat deb ййлаб арслонга debди:

- Shoхim, xukminгizдаги худудда yashovchi барча хайвонлар sizни ku'rgani kелишди. Birgina tulki uz bosimchалик bilan буни хохламади. Бу uning sizга nisbatan шум niyati борлигидан dalolat.

- Tulki xuzurimга бирор юмуш bilan kelganida буни esimga solгин,-debди хайвонлар shoхи bu'рига.

Kunларнинг бирида чиндан ham tulki бир ish bilan арслонning хузурига tashiri bu'рибди. Bu'ri esa kелишувга мувофиқ uша voqeani shoха eslatibди. Shunda бахайбат йирт-

gu'shtidan бир parcha uzib esangiz bu darddan hech qachon қайталamayдиган daraжада forig bu'lar ekanisiz.

Арслон сапчиб туриб bu'рининг сонидан тишланбди ва бир parcha этини uzib eb қуийбди. Bu'ri kuni oққан хо'lda qochib қолибди. Uning ketidan қувиб etgan tulki:

- Эй bu'ri, бировдан kasd olish uchun mansabi ulug'lar gazaбидан foydalanмокчи bu'lganларнинг ахvoli doimo шундай bu'lishini билмасидing? -debди dumini likillatib туриб.

Shundoq, bolalarim! Zinxor ba zinxor бировга kasd kiluvchi bu'lmanг. Zero, хақ таолло ham кечиргувчидир. Bas, шундай ekan, kungingizni keng қилинг va хамиша авф etуvчи бу'линг.

Мурод КАЛОНХОНОВ, Мукамбар КАЛОНХОНОВА.

Солияхон ая шу кеча мижжа қоқмай, тўлганиб чикдилар. Юракларни эзаётган алам у кишига тинчлик бермас эди. «Мана, Мастураҳоннинг келин қилиб туширганларига ҳам беш йил бўлди. Турдалар бебаҳо одамлар, унчалик бойбадавлат бўлмасалар ҳам кўллари очик, обрў-эътиборли, мўмин-мусулмон. Шу беш йил ичида бирор марта ҳам ўртада кўнгил қоладиган гап бўлмади.

Мастураҳон-чи? Одоб-ахлоқли, лобарлиги, чаққон, пазандалигини айтмай-сизми. Лекин... Ана шу "лекин" Солияхон аяга тинчлик бермайди. Ҳа, бун қолар, бун қолар билан беш йил ўтди. Фарзанд йўқ. Ҳа, Ботиржон ҳам бу ҳақда миқ этмайди. Тавба! Буларда орзу-хавас борми, ўзи! Йўқ, тонг отсин, Мас-

курсатмасин, ётиб қолади. Шарманда-гарчиликка чидолмас керак. Бировлар эшитса, нима деган одам бўлади. Мастураҳон рўмоли елкасига тушиб, юм-юм йиғлайди. Эри Ботиржон бугун ишдан анча кеч келди.

- Ассалому алайкум, ойижон, яхши ўтирибсизми? Кечиринг, ишда ушланиб қолдим. Мастура кўринмайди?

- Уйда. Уйга кириб кетганча чиққани йўқ. Утир, болам... Уйланганига қанча бўлди?

- Беш йил, ойижон. Мендан, Мастурадан хафа эмасмисиз?

- Хафаман, болам, хафаман. Юрагимга чироқ ёқса ёришмайди. Сен тенгилар ички-учта болалик бўлди. Мастура, ба-рака топкур, жуда яхши. Бебаҳо. Лекин

- Ойижон, ойижон, - деди у ўзини босолмай йиғлаб. - Нима қилай... Мен ҳалиям қиз боламан. Уғлингиз... у ёгини айтолмайман.

Мастура хўнг-хўнг йиғлар, кўз ёшлари юзларидан юмалар, кўксини хўл қиларди. Аламдан, уятдан вужуди ловлов ёнар, жони куйиб қулга айланмоқда эди.

- Нима-а? - Солияхон ая, қотиб қолди. - Ҳалиям қиз боламан, дедингизми? Вой ўлай, бу нима деганингиз?!

- Ботир! - ўғлини чақирди ая. - Бу ёққа чик. Хотининг нима деяпти? Ботир келиб онасини бағрига босиб, юм-юм йиғлади.

- Ойижон, келинигизнинг гапи тўғри.

Мен... мен... Биз ҳалигача ярашганимиз йўқ. Яраша олмайман ҳам. Мен... мен, - дер, лекин уёгини айта олмай йиғлар, гаплари йиғи аралаш узук-юлук чиқарди. Солияхон ая Мастурани бағрига босди, юз-кўзларидан ўпди. Бошини силади, энги билан кўз ёшларини артди.

- Вой, ўлай.

Бу қанақаси? Жоним болам, беш йил чидадингизми? Барақалла сизга! Мен сизни бебаҳо дер эдим, йўқ гавҳар экансиз, ўзим сиздан ўргилай, мени кечиринг.

- Ойижон, -

деди Мастура кўзлари жиққа ёш билан. - Ботир акамни севаман, майли қизлигимча ўтиб кетаман бу дунёдан, лекин у кишидан ажрамайман.

Солияхон ая келинининг, ўғлининг бу гапларини эшитиб, юраги узилиб кетгандек бўлди. Бошидан қайнаб турган сувни куйиб юборгандек азобда қолди. Бутун вужуди, қалби ўртаниб кетди. "Наҳот... Худодан сўраб олган битта-ю битта ўғлим... Энди нима қиламан. Бу қулларни кўрганимдан кўра, ўлиб кетганим яхши эмасми-ди?! Пешомам курсин! Отасидан бир яшарлигидега етим қолди. 19 йил отасининг йўқлигини билдирмадим, ўзим емай едирдим, ичмай ичирдим. Не-не орзуларим бор эди-я... атанг".

- Шунча йил чидадингизми-а, қизим?.. Менга бир оғиз айтмайсизми, жоним болам. Беш йил умрингизни ҳазон қилдингизми, шу ўғлимни деб? Барақалла сизга, жоним қоқиндик. Сизга жуда-жуда жабр қилибман-да, жоним болам. Сизнинг ҳам не-не ширин орзу-умидларингиз бўлган-ку. ота-онангиз ҳам роҳатингизни кўрсам, қизим бахтли, ували жували бўлсин, деб худодан сўрашган. Шунчалик сабр-бардошлимисиз, болажоним. Гапим шу. Ботиржон билан ажрашасиз!

- Йўқ-йўқ, ойижон, ажрашмайман... Мен рози, бир умр шу эримни деб ўтаман. Менсиз у кишининг холи нима кечади. Ҳаммасига сабр қиламан, чидайман, ойижон. Бола боқиб олармиз.

- Йўқ, қизим. Гап битта! Бўёги билан энди ишингиз бўлмасин...

Солияхон опа эртасига судга ўз қўли билан ёзилган, ўғли билан келинини ажраштириб қўйиш сўралган аризани олиб бориб берди.

Суд залида Мастураҳон билан Ботир-

Турмуш чорраҳаларида

жон бир-бирини қучоқлаб олишганча йиғлашарди. - Жон, опақон, - судьяга ялинарди Мастураҳон.

Бизни ажраштирманг, эримдан ажралмайман, майли... Бир умр Ботир акамни деб ўтаман.

Лекин судья Мастураҳон билан Ботиржонни ажратиш, никоҳни бекор қилиш ҳақида қарор чиқарди.

Бир неча кундан кейин ота-она қизларини олиб кетишди.

Мана, неча кундирки, Ботиржон ғам-аламда тунларни бедор ўтказди. Мастураҳон ҳар куни келиб у кишидан хабар олиб турди. Орадан ойлар ўтди. Мастура тобора кам келадиган бўлиб қолди.

Айниқса, бугун аламли бўлди. Чунки тўйларига роппа-роса беш йил тўлган кун эди. Афсус, бугун Мастура келмади. Турмушга чиқаётган эмиш... Ботиржон ҳасрат тўла кўзларини стол устида қулиб турган Мастураҳоннинг сувратига алламоҳалгача боққанча турди. Унсиз фарёди тобора дилини афгор қиларди. Бир варақ қоғоз олди-да, ёзишга тутинди:

"Ҳаётим гулшанининг бебаҳо гули, қалбим чегаги, жоним!

Сизни жоним дедим, чунки жонсиз танада ҳаёт бўладими? Ушбу сатрлар хижрон азобида сизга бўлаётган қалбим ноласи, унсиз фарёдим, афгор дилим зори! Жудодик азобининг бунчалар қаттиқ, шунчалар хаста кўнгил қони эканини билмабман.

Сиз баҳорсиз, сиз чамансиз, шу чаман ичра гулсиз мисли йўқ. Сизсиз дилим вайрон, кўзларим гирён. Бахтингизга зомин бўлдим. Сиз бахтли - тахтли бўлишга ҳақлисиз, мен эса сабр ила шукрга. Жисман ва руҳан Сизга арзимасам не қилай?! Фақат сизга илтижо! Севгилим, ёрим бўлиб қололмайсиз, албатта. Лекин Азизам, сиз мен учун бу ёруғ дунёдаги энг суйган азиз инсон бўлиб қоласиз!

Эзгу ниятим! Бахтли - саодатли бўлинг!"

Мастураҳон бир яхши инсонга турмушга чиқди. Бир ўғил кўрди. Ҳаётлари яхши, турмуш фаровон эди. Воҳиджон Мастураҳонни иложи бўлса кафтида кўтариб юрса. Бир инсоннинг бахтли ҳаёт кечириши учун ҳамма нарса мўжайё эди. Лекин шу йиллар ичида Мастураҳоннинг қалби ўртанар, бир лаҳза ҳам Ботирни, қайнонисини унутмас эди. Лекин улاردан хабар олишинг иложи йўқ, Воҳиджон сезиб қолса ўртага совуқчилик тушиши турган гап. Инсон эотини лахта қондан, йўқдан бор қилган экан, ҳеч иложсиз ҳар бир бошда ўлим ҳам бор, эртаими-кечми унинг хузурига қайтади. Воҳиджон ҳам, умри қисқа экан, машина ҳалокатига йўлиқиб, оламдан ўтиб кетди. Мастура ўғли билан қолди. Воҳиджоннинг йили ўтгач, Мастураҳон ўғли билан уйига қайтиб кетди, қайнотаси билан қайнонаси ҳарчанд қолинг, хоҳласангиз бир умр шу ерда яшанг, десалар ҳам унамади...

Кўнлардан бирида не кўз билан кўрайки, Ботиржон билан Мастураҳон анҳор бўйида ўғлини етаклаб сайр қилиб юришибди. Келиб, мен ўтирган жойга ўтиришди. Мен уларнинг тарихини яхши билардим. Мастураҳон медицина институтини битириб, врач бўлиб ишлаётган экан. Ўзи Ботирни-кига бориб, уни унутмаганини, рози бўлса, яна жон-жон деб яшашини айтибди. "Аям анча оғир дардга чалиниб қолибдилар, ўзим даволайман", - деди. Ая кўзларига ёш тўлиб, оқ фотиҳа берадилар. Маҳаллада дув-дув гап.

- Вой, эшитдингизми, Мастураҳон яна қайтиб келибди. Эри аварияда улибди...

- Хўб иш бўпти-да. Вафодорлик мана бунча бўлади! Бу хирс деган бало ҳайвонда ҳам бор.

- Эшитдингизми, Ботиржон қаергадир бориб, даволаниб келибди... Худони даргоҳи келанг.

Бир куни Ботиржонлар билан Мастураҳон яшаётган кўчдан ўтиб қолдим. Узоқдан қарнай-сурнай овози эшитилди. Яқин борсам, бешик тўйи экан...

Марҳамат хожи МУСЛИМОВ

ВАФОДОРЛИК

тураҳон билан ўзим гаплашаман. Бу хотин, туғмайдиганга ўхшайди.

Энди чидай олмайман. Ўғлимни бошқасига уйлантираман. Менинг ҳам орзу-хавасим бор, ахир. Набираларимни бағримга боссам, тўйлар қилсам». Аянинг юраклари яна ўртанди. Бир амаллаб тонг оттирдилар. Мастураҳон вақтли туриб, аяга салом бериб, ховлини супириб-сидирди, сув селди. нонуштага тайёргарлик кўрмоқчи бўлиб турганда ая чақирдилар.

- Мастураҳон, бу ёққа келинг, қизим.

- Ҳозир, ойижон. Чой олиб келаман, қорнингиз очиб қолди-а, аяжон, мен ҳозир...

- Йўқ, қизим, чой ичгим йўқ, овқат юрагимга сиғмаяпти. Ич-этимни ёб ётибман, шунинг ўзи етар. Сизга икки оғиз гапим бор. Ўтиринг.

- Гапиринг, ойижон, қулогим сизда, - Мастураҳон чорпояннинг бир четига ўтирди.

- Қизим! Менинг гапларим сизга жуда оғир ботади, биламан. Лекин беш йил чидаб келдим. Энди бўёги гап чидай олмайман.

- Нима гап, ойижон, тинчликми? Нимага чидай олмаяпсиз? Бирор дардингиз борми, айтинг, дўхтирларга кўрсатайлик.

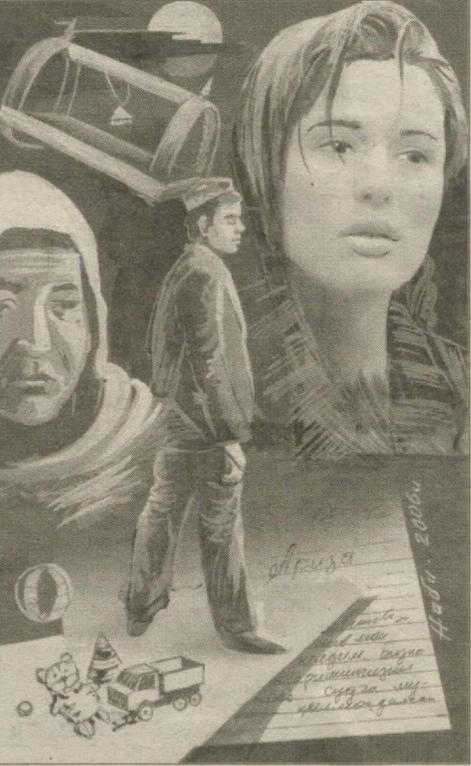
- Менинг дардимни эмас, ўзингизнинг дардингизни кўрсатинг, қизим. Мана, сизни келин қилиб туширганга беш йил бўлди. Шу битта ўғлим Ботиржондан бошқа болам йўқ. Менинг ҳам орзуларим бор. Набира

кўрсам, набираларимни бағримга боссам, елкамда кўтариб, катта қилсам, деган ниятларим бор. Лекин сиз шу беш йилда туғмадингиз. Қариндош-уруғларимдан уялам. Бирорта касалингиз бўлса, дўхтирга кўрсатинг. Нима, бола бўлмайдиган касалингиз борми? Ботиржон ҳам, сиз ҳам кўпинча хомуш юрасизлар. Тирноққа зорман, тирноққа. Сиздан бола бўлмайдиган бўлса, майли, мен розиман, ўғлимдан ажралинг. Бўям бирортасига уйланиб, бола-чақали бўлсин. Болалик уй бозор дейдилар, ахир...

Мастураҳон ерга қараганча миқ этмай ўтирарди. Кўзларида ёш қалқиди. Бутун вужуди ларзага келган эди. Қани энди, бор гапни шу қайнонасига гапириб бериб, азоблардан қутулса, лекин найлож. Эрини жони дилдан яхши кўради. Унга озор бергиси келмайди, асло. Ажралишини-ку, хаёлига ҳам келтирмайди... Лекин...

- Ҳа, нега индамайсиз? Аёб ўзингизда-да, шунинг учун чурқ этмаяпсиз. Эртага эрталаб дўхтирга боринг. Керак бўлса, даволанинг... - Солияхон ая хаҳл билан гапирди.

Мастураҳон чуқур хўрсиниб, уйига кириб кетди. Уқириб-уқириб, дод қилиб йиғлагиси келди. Шу онаизорга бор ҳақиқатни айтса унинг холи не кечади. Беш вақт намазидега худодан набира беришини йиғлаб илтижо қилади. Лекин Аллоҳ мени фарзанд кўриш бахтидан, умуман аёллик бахтидан бенабси қилиб қўйганини айтсам... холи нима кечади?.. Қуйиб адо бўлади, худо

ОРТИДАГИ БАХТ

туғмайдиган хилиданга ўхшайди. Менинг ҳам орзуларим бор. Набира кўрсам, тўй қилиб, эл-юртга ош берсам, дейман. Даданг раҳматлик бу қулларга етолмадилар. Сени уйлантириб, бола-чақали бўлишингни орзу қилардилар. Хотининг дўхтирга кўрсат. Бола бўлмайдиган касали бўлса, бошқасига уйлан. Бошқа илож йўқ! Тирноққа зор бўлиб ўтиш ёмон. Қариганда суянчиқ бўлади, бола.

Ботиржон индамади. Ерга қараганча уйга кириб кетди. Мастураҳон йиғлаб ўтирарди.

- Мастура, энди нима қиламиз? Аям энди тинчлик бермайдилар. Ҳамма айбни сизга тўнкаяптилар. Нима қиламиз, гапир. Айб сенда эмас-ку!..

- Аянгизга айтинг, Ботир ака. Мен сиздан ажрашмайман, менга сиздан бошқаси керак эмас... Майли, пешомамдагига чидайман. Бошқа илож йўқ. Мен рози.

- Мастура, жоним, сенга жабр бўлаяпти. Аямга ростини айт олмайман. Орадан беш-ўн кун ўтди.

Кўнлардан бирида Солияхон ая келини яна чақирди.

- Мастураҳон, жоним болам, дўхтирга бордингизми? Нима деди?

Мастура нима дейишини билмай, тили қалимага келмай, индамай ўтирарди.

- Гапиринг болам, нима бўлди. бўлмайдиган бўлса, уни айтинг, Ботир билан ажрашинг. Буниям орзу-хаваси бор, бошқасига уйлансин. Сиздан мингдан-миг розиман. Сизни тарбия қилган ота-онангизга раҳмат. Лекин боласиз уй мозор... Мастурага бу гап жуда оғир боғди. Жонжонидан ўтиб кетди, юраги тўлиб, йиғлаб юборди.

Абдулхамиднинг уч фарзанди бор. Катта ўғли ўн бир ёшда. Кенжаотти фарзандлари Гулноза эндигина беш ёшга тўлди. Абдулхамиднинг ўзи институти битириб келгандан буён сув ҳўжалиги ташкилотиде ишлаб келади. Обру-этибори жойида. Оиласи билан ҳам ахил-тинч яшайди. Хотини Ферузахон уй бекаси.

Аммо ҳаёт бор жойида жанжал ҳам бўларкан-да. Нима бўлди-ю, бу оилада ҳам эр-хотин жанжаллашиб қолишти. Албатта йўқчиликдан эмас. Иккаласи ҳам шайтоннинг васвасасига берилдими, орият талашиб қолишти. Хайриятки, ўша паллада уйда болалар йўқ эди. Абдулхамид шундай деди:

- Уйда ўтирибсан-да, ўзингга хон, ўзингга бек бўлиб. Ҳамма ғалва менинг бошимда. Етти қовурғам қийшайиб, пул топиб келяпман. Яна тилингни бир қулоч қиласан...

Бу гап Ферузага оғир ботди. Чунки эри топиб келган пулга барака киритаман, деб тежаб-тергайди, ҳар бир сўмни ўрнига сарфлаб, рўзгорнинг сарф-ҳаражатиин жойига қўйгунча, гангиб қолай дейди. Демак, унинг меҳнати кўзга кўринмас экан-да. Шу рўзгорнинг, болаларнинг ташвишида сахар уйғониб, кечгача тиниб-тинмайди. Уйдан пул узилмасин деб кўп нарсани ҳовлида етиштириб олади.

Ферузахон кўзига ёш олдида, пишиб қолган овқатни ҳам сузмай, устидаги кийими билан отасиникига кетиб юборди. Бунга Абдулхамид парво ҳам қилмади. Қаёққа кетсам, барибир келади-да, деган хаёлга борди. Болаларнинг мактабдан қайтишига овқатни

унинг ўзи сузди. Гулноза аясининг қаёққа кетганини сўрай-вериб, Абдулхамидни хит қилиб юборди. Кечгача уй ивириб кетди. Ҳеч кимнинг чеҳраси очилмади. Абдулхамид тушлиқдан ортиб қолган овқатни иситишни катта ўғлига тайинлади. Ун бир ёшли Азамат уйинқароқ-да. Қо-

болалар иссиқ овқатга ўрганиб қолишган экан. Сомса иссиқ овқатнинг ўрнини босмади. Яхшиямки, Абдулхамид ишдан таътилга чиққан эди. У кечки овқатни тайёрлашга астойдил киришти. Бир қозон қилиб, маставани пишириб қўйсам, болалар ичиб юришаверади, деган хаёлга борди.

қолди. Ўзининг тайёрлаган овқати ўзига ҳам ёқмади. Болалар ҳам ундан бир-икки қошиқ тотиб кўришти-ю, косани нарига суриб қўйишти. Эртасига яна гузардан тайёр овқат олиб келишти.

Нонвойхонадан нон ташиб, олган таътил пулининг баракаси уча бошлади. Азамат чой дамлаётиб, чой идишни ағдариб юборибди. Дадам кўриб қолса, сўкмасин деган хаёлда

Абдулхамид ноилож ўнинчи кунни хотинини йўқлаб борди. Феруза дедасининг ижарага олган боғида узум узаетган экан. - Тезроқ уйга қайтмасанг бўлмайди, аяси, - деди Абдулхамид гурурни сал бўлсам синдириб. - Сенинг ўрининг бошқа экан. Бунақа кунлардан Худо асрасин.

Ферузанинг ўзимча болаларни жуда соғинган эди. Бугун узум узашни яқуллашиб, уйга қайтишини айтди. Абдулхамид сал энгил тортиб уйга қайтса, Азамат дамол босмоқчи бўлиб, уни токка улабди-ю,

АЁЛ КАФТИДАГИ

зоннинг остига оловни ёқиб қўйиб, кўча дарвозадан болаларга мўралаб қайтгунча, овқатнинг ярми кўйиб, қозонга ёпишиб қолди. Қирмоч бўлиб қолган овқатни болалар ҳам, Абдулхамиднинг ўзи ҳам егиси келмади. Овқатни салафан халтага солишиб, ўрдақлар еб кетишар, дея каналнинг бўйига тўкиб келишти. Кечки овқатга нон-чой билан кифояланишиб қўя қолишти.

Қозонни ҳар қалай Абдулхамиднинг ўзи ювди. Бундай ишга ўкуви келмай, капгирни ўчоқ бошидаги саватга иргитиб солмоқчи эди, капгир сагчиб тушти-да, ликопни чилчил синдириди. Бу ҳеч гап эмас, дея ўзини овулган бўлди Абдулхамид. Лекин ишга киядиган қўйлагининг энгига озгина қозоннинг қуяси тегиб қолганидан, ичи жиндай гашланди.

Феруза эртасига ҳам қайтмади. Абдулхамид эса унинг орқасидан бориб, бошлаб келишга орият қилди. Тушликка гузардан икки-тадан сомса олиб кела қолди.

Овқатни жуда хафсала билан пиширди-ю, аммо гуручни кўпроқ солиб қўйган экан, овқат қўйилиб, шавлаға ўхшаб қолди. Уни суюлтириш учун қозонга бир коса сув қўйиб юборган эди, чучмал, ювиндига ўхшаб

тўкилган чойни гулзорга супуриб юборди. Бир хафтага етадиган чойни бир кунда тугатишти. Икки-уч кунда болаларнинг мактабга киядиган кийимларни кирланган эди. Абдулхамид сингисини айтиб келиб, кийимларни ювди. Сингиси уйни ҳам супуриб-сидириб, саранжомлаб қўйиб кетди. Бироқ кечки пайтага бориб, уй-айвон яна ивириб кетди. Овқатлаиш мароми бузилган учунми, Гулнозадан истима чикиб, баттар инжиқлашиб қолди.

Дорихонадан дарров дори-дармон топиб келишиб, иситмани туширишти. Шундай қилиб, тўққиз кунни ўтказишти. Аммо беъмани харажатлар кўпайиб, Абдулхамиднинг таътил пули тугади. Ҳеч бировдан қарз сўрмаган одам ошнасидан ўн минг сўм қарз олиб келди.

ташқарида ўйлаб қолибди. Эндигина гиламнинг бир чети қўйиб, олов полга туташай деганда сезиб қолишибди. Шунисиға ҳам шуқр. Сезиб қолишибди-ку, ҳар қалай... Абдулхамид дамолни бир амаллаб тузатган, хомчўт қилиб кўрса, ўн кун ичида мўлжалдагидан ўн минг сўм кўп харажат кетибди. Аммо ўн кун ичида ташлаб юборишган овқатлар бу ҳисобга кирмайди.

Кечки пайт Ферузахон уйга қайтди. Дадаси қарашиб қўйгани учун унга ўн минг сўм пул берибди. Ана шу пулни Абдулхамид ошнасидан олган қарзига элтиб берди. Ферузахон уйни тартибга келтириб олгунча жиндай пешона тери тўкди.

Эр-хотин уриши, доқа рўмол қуриши, дейишди-ю, аммо бошқиси бундай жанжалнинг фойдаси ҳам тегиб турар экан. Абдулхамид ана шу баҳонада аёл кишининг қафтига яширинган барақани батамом тушуниб етди. Болаларнинг аяси қайтгандаги хурсандлигини айтмайсиизи?!

БАРАКА

ҚИССАДАН ҚИССА

Исомиддин иккала қўлини белига тираб, яна маҳалла гузарига чиқди. Қошқовоғи ҳамиша солиқ бўлган, салгина гўдайғароқ бу кишини Исомиддин сассик дейишади. Бошқаларни жиндай менсимайдиган одати ҳам бор. Унинг ёши олтишга етай деб қолган бўлса

кин уйнинг борди-келдиси Гулчеҳраҳоннинг идроки билан бошқарилади. У эрининг хурматини жойига қўйиб, унинг раъйига қарши иш тутмайди. Қудалар олдида ҳам эрининг ору-этиборини ошириб, унинг нуқсонларини сездирмай тузатиб қўяверади. Исомиддин эса рост-

ҲАЁТНИНГ ҲИҚМАТИ

ҳам, улфатчиликни қанда қилмайди. Кўпдан-кўп худди ўзини реклама қилаётгандай, йўл-йўлақай тишини кавлаштириб, уйига қайтади. Баъзилар уни "Исомиддин бочча" ҳам дейишади. Бир гал унга маҳалла имоми шундай деди:

- Охиратга ишга билан кетмай-сиз-ку, бочча ака. Энди улфатчиликни йиғиштириб, ибодатга мойиллангинг.

Бу гапдан Исомиддин сассикнинг қулогини худди ари чакиб олгандай диккайди. Яхшиямки, унинг оғзидан ноҳўя гап чиқиб кетмади. Маҳалла имоми шу-шу унга ҳеч нима демайди.

Исомиддиннинг феъл-атворини яхши билганлар, уни онасидан кейин қолса хор бўлади, дейишарди. У ёлғиз ўғил бўлгани учун ёшлигидан эрка-тантққ бўлиб ўлгайганди. Бирор касб-кори ҳам эгалламади. Онаси Тожиниса момонинг хурматидан, унга Гулчеҳраҳон исмли қизни унаштиришга розилик беришти. Буни эшитган қўни-қўшнлар: "Шундай олий маълумотли, гўзал қиз "ит феъл" одамга турмушга чиқса, увол бўлади-да", - дейишти.

Гулчеҳраҳоннинг тўртта фарзанди бор. Ҳаммасини уйлаб-жойлаштиди. Ховлида кенжа ўғли Анваржон билан қолишган. Ташқаридан қараган одамга Исомиддин сассик рўзгорни бинойидек бошқараётганга ўхшайверади. Ле-

дан ҳам менинг ақл-фаросатим биланд экан, дея гурурланиб, қаддини фоз тўти юраверади. Хотинининг донолигини ҳеч қачон тан олган эмас. Балким шуни-си ҳам маъқулдир. Оилада ахиллик, тинч-тотувлик бўлса бўлгани-да. Бошқалар эрни эр қиладиган ҳам, қаро ер қиладиган ҳам хотин эканлигини кўриб туришибди-ку. Гулчеҳраҳонга мана шунинг ўзи етади-да.

ҚАЛЬ ЧИРОФИ ЁНМАСА

Кўчадан ўтиб бораётиб, эски танишим Мирзамахмудни кўриб қолдим. Уни кенжа ўғли қўлидан етаклаб, ишдан олиб келаётган экан. Мирзамахмуднинг иккала кўзи ҳам ожиз. Салом-алиқдан сўнг ундан сўрадим.

- Саломатлик яхшими, биродар?
- Шуқр! Яқин орада ҳеч дорихонага ишимиз тушгани йўқ. Юринг, бир пиёла чой қўйиб берай. Узр айтиб қўймасам бўлмайди. Утган ҳафтада неваро оши қилган эдик, сизни топиб айтолмадим.
- Невара қуллук бўлсин! - табрик-ладим уни. - Қизингиз қувви билан ахил-иноқми, ишқилиб?
- Минг қатла шуқр! Кўчкордек ўғил кўриб олди. Яхшиям чеварчиликни ўрганиб олган экан. Шу десангиз, бошим осмонда юрибман. Қайнонаси: "Отангизга раҳмат, қизим!" - деб ҳар кунни дуо қилаяпти экан. Ундан кейинги қизимизга ҳам қудамизнинг қариндоши харидор бўлиб турибди. Катта қизимдан минг марта розиман.
- Хе, ҳам бўлманг! - дедим суюниб.
- Рўзгорнинг ташвиши қийнаб қўймаптими, ишқилиб?
- Кўпчилик қанақа бўлса, ўшанақамиз биродар. Ризқ-насибамизни темирчилик дўконига сочиб қўйган экан. Тўққиз йилдан буён ошнамга босқон босиб бераяпман. Меҳнат қоринни тўйгазар экан-да, биродар.
- Шу пайт кўчанинг нариги томонидаги ҳашаматли уйнинг дарвозаси олдиға юк машинаси келиб тўхтади. Машинада кимнингдир кўчини олиб келишган экан. Унинг орқасидан ялтйраган "Нексия" машинаси ҳам етиб келди. Ундан ҳашаматли уйнинг эгаси тушиб, биз томонга ўғирилди. Фа-

лакнинг гардиши билан у одамни ҳам танир эдик. У биз билан омонатгина сўрашиб, кимгадир дағдаға қилди.

- Қизимни сен номардга берибман-а. Бурнингни ерга ишқайман хали. Сени гадо қилмасам юрган эканман.

Унинг дағдағасига ишонса бўлади. Ўзи йўқни йўндирадиган, ҳар қандай найрангни дўндирадиган одам. Пулдор бўлмаган билан шунчаки сўрашади-ю, гаплашмайди. Уч ойча илгари қизини қувёга узатганидан ҳабаримиз бор эди. Демак, унинг юқини қайтариб олиб келишибди. Мирзамахмуд унга тасалли берган бўлди.

- Хафа бўлманг, қўшни. Тангри ҳамма нарсасга шоҳид. Ойнинг ўн беши қоронғи келса, ўн беши ёруғ келади.

Қўшниси Мирзамахмудга: "Ўзинг ким бўлибсан-у, менга ақл ўргатсанг", - деган маънода қарош қилди. Мирзамахмуд қалб чироғи билан бунни илғаб, жиндай ўнғайсизланди. Қарангки, унинг иккала кўзи кўр бўлгани билан бошқалар ҳавас қилгундек фарзандларни тарбиялаб, топганига шуқр қилиб, қоқинмай-суринмай яшаётганди. Унинг қўшниси эса иккала кўзи очик бўла туриб, қалб кўзи кўр бўлгани учун мушқулотлар гирдобида қовурилиб юрганди. Очик кўр деб, мана шунга айтадилар. Лекин бунни унинг ўзи тушунмайди-да.

Комилжон НИШОНОВ

- Мен касбимни жуда яхши кўраман. Раҳбарим бундан фойдаланиб, ишга кўмиб ташлаяпти. Оқибатда чарчаб қолаяпман, ишдан кўнглим қолиб кетмаса эди, деб кўрқаман. Лекин бу ҳақда раҳбаримга айтишга юрагим дов бермайди.

Яшнара МАТСОБИРОВ,
Қорақалпоғистон Республикаси.

ЖАВОБ: Сиз ўзингизнинг лавозим мажбуриятларингиз ва ваколатларингиз чегарасини аниқ белгилаб олинг. Тўғри, яхши иш, лавозим боис раҳбарингизга эътироз билдирилмаслигингиз мумкин. Лекин ташкилотда ички лавозим йўриқномасига амал қилинишига интилсангиз,

аста-секин вазифангиз доирасига кирмайдиган топшириқларни бажармаслик имконияти пайдо бўлади. Шунда ортиқча вақт ва кучингизни касб маҳоратингизни оширишга сарфлашингиз мумкин. Аммо асло раҳбарингиз билан тортишиб юрманг, ҳаммаси аста-секин бўлгани маъқул.

- Қизимиз гимназия-мактабда ўқийди. У 1-синфдан иккита тилни ўрганапти, рақс ва фортепьяно тўғрақларига қатнашапти, спортнинг сузиш тури билан ҳам шуғулланади. Эрим буларнинг баридан қизимизнинг организми зўриқиб қолиши мумкинлигидан хавотирда. Шундай бўлиши мумкинми?

Манзура ДАДАЖОНОВА,
Тошкент шаҳри.

лигидан маҳрум этиб қўйишдан ҳам эҳтиёт бўлинг.

ЖАВОБ: - ماشойхлардан бири: "Бола ичини тўлдириш керак бўлган идиш эмас, балки аланга олдириш керак бўлган хужжатларни эртага тушгача тайёрлаб беринг", каби. Шунингдек, менеджмент ва бошқарув бўйича адабиётларни ўқишни, махсус курсларга қатнашни ҳам тавсия этамиз.

керак. Қизингизнинг ҳаммадан ақлли, ҳаммадан зўр бўлишини исташингиз яхши, фақат унинг қобилиятини, қизиқиш ва интилишини ҳам эътибордан қочирманг. Қолаверса, уни бўш қолдирмаслик учун машғулотларга кўмиб ташлаб, ўйинқароқ бола-

- Ёшим 35 да. Қайси ишга кўл урмай, омадим чопмайди. Бизнес билан шуғулланиб, ҳамкорларимнинг ноқонуний хатти-ҳаракатлари боис солиқ ва ҳуқуқ-тартибот идораларига изоҳ беришимга тўғри келди. Кейин бир танишим каттагина пул қарз олди-ю, қайтаришни хаёлига ҳам келтирмапти...

Эркин МУРОДОВ
Тошкент вилояти.

ЖАВОБ: Ҳаётда бир мартагина бўлса-да, қаллобларнинг алдови қурбонига айланмаган ёки уларга нишон бўлмаган одам топилмаса керак. Бунга ажабланмаса ҳам бўлади. Чунки улар ўзларининг мўлжалдаги "қурбон" ининг нозик томонларини топиб, руҳий ҳужум уюштирадидилар, ишонтиришингиз турли усулларни қўллайдилар. Оқибатда, паспортимизни, каттагина пулни, тилла буюмларни, ҳатто уй-жой ёки автомашина калитини қандай қилиб уларнинг қўлига тутқазганимизни сезмай қоламиз. Сиз ўта ишонувчан экансиз. «Йўқ», "керак эмас", "хохламайман", "бу менинг муаммоим эмас", "бу масалани бировларнинг ёрдамисиз, ўзим ҳал қила оламан", деган жавобларни айта оладиган бўлишингиз учун балки руҳшунос қабулига боришингизга ҳам тўғри келади. Ўзингизни омадсиз эканингизга ишонтириб, руҳингизни синдириб қўймаг.

- Қичкинагина хусусий фирмам бор. Кўл остимда 5 киши ишлайди. Баъзида уларга топшириқларни тўғри тушуниролмай қийналиб кетаман. Эҳтимол улар менинг раҳбарлигимда ишлашни хоҳламаётгандир?

Уққун МАТКАРИМОВ,
Хоразм вилояти.

ЖАВОБ: Балки ҳамма муаммо топшириқ бераётганда сўзларни нотўғри танлаётганингиздир. Хар бир ходимга вазифа юклатганда исмини айтиб мурожаат этинг, ишни бажариш муддатларини ҳам аниқ кўрсатинг. Масалан: "Карим ака, эртага соат 10 да маҳсулот олиб келишади, шуни қабул

қилиб олиб, хужжатлаштирасиз", "Лолахон, индинга соат 15 да янги шартномани имзолашимиз керак, керакли хужжатларни эртага тушгача тайёрлаб беринг", каби. Шунингдек, менеджмент ва бошқарув бўйича адабиётларни ўқишни, махсус курсларга қатнашни ҳам тавсия этамиз.

- 7 яшар қизим ва яқинда туғилган ўғлим бор. Яқиндан бери қизим дўқондан ва кўчада майда-чуйда сотиб ўтирадиганлардан ширинлик ва сақич ўғирлайдиган одат чиқарди. Ваҳоланки, топшириқларимиз яхши, қизимизнинг ҳамма нарчаси бор. Қилимиши учун уни жазоладим. Лекин фойдаси бўлмапти.

Шаҳноза НУРМАТОВА,
Чирчиқ шаҳри.

ЖАВОБ: Балки, ҳамма муаммо ўғлингиз туғилгач, қизингиз эътибордан четда қолганидир. Оилада ҳаммининг эътибори чақалоққа қаратилгани боис, у ўзининг борлигини шу йўл билан билдириб қўйишга уринаётган бўлса ажабмас. Шу боис уни жазолагандан кўра сал эътиборлироқ бўлинг, укасига қарашига имкон беринг. Қўлай вазият бўлиши билан уни мактаб, рағбат, лантириб туринг. Шунда қизингизнинг зарарли одати ўз-ўзидан қолиб кетади.

- Мен таъқвода билан шуғулланаман. Мана 2 йилдирки, мусобақаларда ҳам қатнашапман. Лекин кучли ҳаяжон боис нуқул ҳал қилувчи "жанг"ларда ютқазиб қўяпман. Бундан қутула оламанми?

Дилшода ДОНИЁРОВА,
Бухоро шаҳри.

ЖАВОБ: Ҳатто энг машҳур, дунё таниган спортчилар ҳам жиддий мусобақалар олдида хаяжонланадилар. Агар ўзингизни кучли эканлигингизга, 1-ўринга фақат сизгина лойиқлигингизга ишонттира олсангиз,

хар сафар "жанг"га чиқишдан олдин диққатингизни бир жойга жамлаб, қолиб чиққанингизда одамлар сизни қандай олқишлашларини тасаввур этиб кўрсангиз, хаяжонни енгишингиз осон бўлади.

- Яқинда мени бўлим бошлиғи этиб тайинлашди. Бўлимимда яхши мутахассислар йиғилган. Фақат улар топшириқларни ҳеч ўз вақтида бажаришмайди. Шунинг орқасидан раҳбаримиздан бир неча марта огоҳлантириш ҳам олдим. Уларни ижро этишга қўлланмаганим?

Умида ТўЛАГАНОВА,
Андижон шаҳри.

ЖАВОБ: Ҳа, интизомсиз ходимлар билан ишлаш осон эмас. Бир нарсани ёдда тутинг: қуруқ ваъзхонлик, қаттиқ гапириш билан вазиятни ўзгартириб бўлмайди. Бундай пайтда моддий чоралар кўриш кўпроқ ва яхшироқ самара беради. Яъни топшириқни вақтида бажармаган ходимни меҳнат қончилиги ҳамда ташкилотнинг ички меҳнат интизом қоидалари доирасида ойлик маошидан маълум фоизини ушлаб қолиш ёки мукофотдан маҳрум этиш билан жазолашни, аксинча интизомли, вазифаларни ўз вақтида ва пишқ-

пухта бажарганларни қўшимча тарзда мукофотлашни сўраб раҳбариятга мурожаат этишингиз мумкин.

НИМА ЧИЗГАНИНГНИ АЙТ...

Кўпчилигимиз телефонда гаплашганимизда, хаёл суриб ўтиришга, йиғилиш ва мажлисларда ўтириб зерикганимизда олдимиздаги қозоғга беихтиёр ҳар хил тасвирларни чиза бошлаймиз. Айнан мана шу тасвирлар бизнинг характеримиздан, кайфиятимиздан, муаммоларимиздан дарак бериши мумкин. Демак, чизганларингиз...

Айлана, тўлқинсимон чизиклар, спираллар бўлса, ўзгаларнинг муаммоларини ҳал қилишдан безор бўлгансиз. Ўзингизга вақт ажратишни, дам олишни хоҳлаясиз. Балки, сиз қаттиқ чарчагандирсиз, асабий ҳам бўлсангиз ажаб эмас. Шунингдек, шу кунларда сизни жиддий бир муаммо қийнаётган бўлса, ёки муҳим қарор қабул қилишга иккиланаётган бўлишингиз ҳам мумкин. Беихтиёр айлана, спирал ёхуд тўлқинсимон чизиклар чиза бошлаганингизни сезиб қолсангиз, ўзингизга эҳтиёт бўлинг, бирдан "портлаб" кетишингиз ёки суҳбатдошингизни ҳеч қутилмаганда хафа қилиб қўйишимиз мумкин.

Гуллар, қуёш чизсангиз, кўнглингиз тинч эмас. Сизга дўстона маслаҳат, илиқ ва самимий муносабат етишмаяпти. Ўзингизни хушнуд этиш учун яқинларингизни, дўстларингизни кўргани боринг, улар би-

лан дилдан, очилиб суҳбатлашинг. **Шахмат тахтаси, катакчалар** бўлса, гарчи буни тан олгингиз келмаса-да, қийин ва ноқулай аҳволда қолгансиз. Хар бир йўғон чизик, аслида сиз ҳеч қиринолмаётган хужмининг инъикоси. Босиқлик, аламни

ичга ютиш характерингизга хос хусусият экан. Лекин бу хар доим ҳам яхши эмас. Сиз учун қатъий ва кескин ҳаракатлар вақти келди.

Юракчалар чизсангиз, юрагингиз қувонч, шодлик ва муҳаббат билан лиммо-лим тўлган. Эътибор қилинг: суҳбатда қанчалик жиддий бўлишга интилсангиз, чизган расмингизнинг ҳажми шунга яраша каттароқ бўлиб бораёптими? Демак ҳисларингизни яширманг, севгингизни ошкор этинг.

Тўртбурчак ва учбурчаклар бўлса, аниқ ва қатъий режангиз бор. Ундан сизни ҳеч қим чалғита олмайди. Диққатингиз шунга жамланган ва рақобатчиларингиздан қўрқмайсиз. Чизган расмингиз қанчалик кўпбурчакли бўлса, билингки, сиз шунчалар қизиққонсиз. Сал ўзингизни қўлга олсангиз, воқеа-ҳодисаларга бошқача назар билан қараб кўрсангиз, зарар қилмайди.

Ҳоч шаклини чизсангиз, сизда айбдорлик ҳисси пайдо бўлибди. Нимадир сизни қийнапти. Балки суҳбатдошингиз ўринли-ўринсиз койингандир. Бу ҳолатингизга сабаб бўлган воқеага аниқлик киритиб олинг. Агар сиз ҳеч қимни хафа қилиш-

ни истамаган бўлсангиз, ўзингизни айбдордек туттишингиз ҳам ўринсиздир. Чунки айрим одамлар суҳбатдошида атайлаб айбдорлик ҳиссини уйғотиб, сўнг ишларини битиришга уринадилар.

Занжир, чатишиб кетган айланалар бўлса, бундай расмлар сизнинг нимададир иштирок этишга бўлган хоҳишингизни англатади. Ўзингизни воқеалар ривожидан четда қолгандек ҳис этаёйсиз. Балки сизни байрамга таклиф қилишни унуттиривангиз, чизган иштирокнингиз сиз ишонганига янги лойиҳа устида иш бошлангандир? Яхшилаб ўйлаб кўринг, айна кунларда кимга ёрдам бера олишингиз, сизнинг билим ва қобилиятингиз қаерда қўл келиши мумкин? Шу саволга жавоб топсангиз, яна воқеалар қозонида қайнай бошлайсиз.

Одамчалар, юз кўринишларини чизсангиз, ўзингизни ёрдамга муҳтож сезаясиз, ўз имконият ва қобилиятингизга ишончингиз йўқолган, бажаришингиз зарур бўлган ишдан бўйин товлаш истагидасиз. Ўз қатъиятсизлигингизни енгиб, "ҳа" ёки "йўқ" деб қатъий жавоб беришни ўрганинг. Шунда ўзгалар қўлида ўйинчоқ бўлиб қолмайсиз.

Асалари катакчалари бўлса, сиз сокинлик, тартибли ва тинчгина ҳаёт истагидасиз. Оила қуриш ҳақида ҳам ўйлаётган бўлсангиз ажаб эмас. Бутун муаммо шундаки, буни ҳеч тан олгингиз келмайди. Бекор қиласиз. **ДАРМОН тайёрлади.**

ХАДИЧА ХОЛАНИНГ РЕЦЕПТИ

Ўтган йили баҳорда ўз-ўзидан кўлимга тошма тошиб кетди. Улар қизариб, қичишар эди. Шифокор тавсия этган халдор ва суртма дориларнинг нафи бўлмади. Бозорда озиқ-овқат маҳсулотлари билан савдо қиламан. Кўлимга кўзи тушган харидорлар бурилиб кетиб қолавергани боис савдоим ҳам юришмай қолди. Кўшнимиз Хадича холанинг маслаҳати билан уйда дори тайёрлаб кўлимга сурта бошладим. Бир ҳафта ичда тошмадан асар ҳам қолмади. Ушбу суртма дори куйидагича тайёрланади:

рони (у дорихоналарда сотилади) оласиз. 1 ош қошиқ қаймоққа ярим чой қошиққа қатрон қўшиб, яхшилаб аралаштирасиз. Аралашма тўқ жигаранг тусда бўлиши керак. Уйкуга ётиш олдидаундан кўлингизга суртиб, пахталик кўлқоп кийиб оласиз ёки пахта рўмол билан ўраб қўясиз. Бир ҳафта-ўн кунда ижобий натижага гувоҳ бўлишингиз мумкин. Доридан кейинчалик ҳам мунтазам фойдаланиб юрсангиз, кўллариңиз оппоқ, майин ва юмшоқ бўлади.

Гулнора БОЗОРОВА,
Сирдарё вилояти.

ЎЗИМИЗНИНГ ОЛМАДАН ҚЎЙМАСИН

Олма таркибида турли дармондорилар кўплигини, мунтазам истеъмол қилиб туриш соғлиқ учун гоётада фойдали эканини барчамиз яхши биламиз. Лекин олманинг шифобахшлик хусусиятлари шу билангина чегараланмайди.

Масалан мен:
• Совуқдан, шамолдан, чангдан ёки бошқа сабабдан лабим ёрилса, қирғичдан ўтказилган олмага 1 чой қошиқ

сариеғ қўшиб суртаман. 15-20 дақиқадан сўнг ювиб ташлайман. Ёриқ ва яралар битиб кетгунча, кейинчалик эса вақти-вақти билан профилактика мақсадида суртиб тураман.
• Кўл ва товон ёрилганда эса майдор олмаларни совуғча, олмаларни эзиб пюре тайёрлайман ва кўл-оёғимнинг ёрилган жойларига суртиб чиқаман.

Оёққа полиэтилен халта ўраб, устидан иссиқ пайпоқ кийиб олиш зарур. 3-4 соатдан кейин илқ сувда ювиб ташлаш керак.
• Нордон олмаларни қирғичдан ўтказиб, дерматит, қичима каби тери касалликларида компресс сифатида фойдаланилса, яхши натижа беради.
• Юрак хасталиклари бор кишилар олма уруғини қуритиб, писта ўрнида чақиб, еб юришса, шифо бўлади.

Сарвиғул ҚУРБОНОВА,
Анджон шаҳри.

ТУРПНИ СОЧГА СУРИБ...

Олтиариқлик бўлгани учун яна турпни реклама қилаяпти, деб ўйламасангиз, унинг шифобахш хусусиятлари билан боғлиқ ўзим билган иккита усулни сизларга айтиб бераман.

Соч тўкилишининг олдини олишда пўстлоғи қора турпдан зўри йўқ. Бунинг учун пўстлоғи арчилган турпни қирғичдан ўтказиб, шарбатини сиқиб оласиз ва сочга яхшилаб суртиб, ярим соатдан сўнг ювиб ташлайсиз. Ушбу муолажани 4-5 марта такрорлагач, сочингизнинг тўкилиши анча камайганини сезишингиз мумкин.
Хар кун ич маҳал овқатдан олдин турп шарбати ичиб турсангиз, юздаги пигмент доғларни кетказиб, терингизни тозалайди. Фақат ошқозони оғрийдиганларга бундай шарбатни ичиш тавсия этилмайди.

Манзура ОЛИМЖОНОВА,
Олтиариқ тумани.

ОШҚОЗОН УЧУН ШИРИН ДОРИ

Сурункали гастрит ва ошқозон шиллик пардасининг яллиғлашида куйидаги муолажа кўл келиши мумкин. Ўзим мана шу ширин дорини уй шароитида тайёрлаб еб, дардимга даво топдим.

100 грамм чаканда, 200 грамм зайтун ёғларидан, 300 грамм асал, 100 грамм асалари муми, 200 грамм эритилган сариеғ олиб, товада эритасиз. Олов (апельсин) рангга киргунча аралаштириб турасиз. Оловдан олгандан сўнг ҳам қават-қават бўлиб қолмаслиги учун аралаштириб туриш зарур. Хосил бўлган дорини шиша идишга солиб музлатгичда сақлаш керак. Хар кун ич маҳал, овқатланишдан ярим соат олдин 1 чой қошиқдан еб турсангиз кифоя. Муолажа янада самарали бўлиши учун тайёрлаган дорингиз тугагандан сўнг танага 10 кун дам бериб даволаш курсини яна такрорлашингиз мумкин.

Отабек МАТМУРОДОВ,
Корақалпоғистон Респуб.

ХАР КАСАЛНИНГ РАНГИ БОР

Тиббиётга, халқ табобатида сид китобларни, мақолаларни ўқишни, турли касалликларни даволашда улардан фойдаланишни қанда қилмайман. Анча йиллар аввал ранглар ёрдамида терапевтик муолажа ўтказиш ҳақида ўқиган эдим. Шуни сеvimли га-зетам мухлислари билан ўртоқлашмоқчиман.

Кизил ранг - қон касалликларида соғломлаштирувчи муолажа сифатида фойдаланилади.
Сарик ранг - қандли диабет, ичак касалликлари, буйрак оғриганда фойдали.
Яшил ранг - қон айланиш тизими, юрак, асаб касалликларида яхши самара беради.
Олов(апельсин) ранг - ўпка касалликлари ва астмани даволашда кўл келади.
Хаво ранг - турли инфекциялар тушганда танани соғломлаштириш учун фойдаланилади.
Кўк ранг - кўз, қулоқ, буруч,

томоқ касалликларида кўлланилади.

Сийёқ ранг - кўз касалликлари, уйқусизлик, асаб тизими ва бош мия шикастланишида яхши натижа беради.

Оқ ранг - бутун танани тозалаш учун ишлатилади. Ундан касалликка аниқ ташхис қўйилмаганда фойдаланса яхши бўлади. Ранглар ёрдамидаги терапевтик муолажани шифокор буюрган муолажа билан параллел олиб бориш керак. Шунда тезроқ соғайиб кетасиз. Бунинг учун дўкондан рангли қоғозлар тўпламини харид қилиб, касаллингизга мос рангдаги қоғозга кун давомида 3-4 марта 5-10 дақиқадан диққат билан, ҳеч нарсага чалғимамай тикилиб турсангиз кифоя.

Шухрат БҮРИБОВЕВ,
Чуст тумани

ЗАМБУРУҒДАН КУТУЛДИМ

Ўзбекистонимизнинг иссиқ клим шароитида оёқ терлаши ва бунинг оқибатида замбуруғ касалликлари (грибок)нинг пайдо бўлиши кўп учрайдиган ҳол. Мен ҳам ўшандайлардан бири эдим. Сўраб-суриштириб, дўстларимнинг маслаҳати билан бу дарддан қутулдим. Яна кимгадир фойдаси тегиб қолар, деган ўй билан газетга ёзишга қарор қилдим.

Бир литр дистилланган сувга (оддий сувни 2 марта қайнатиб олса ҳам бўлади) 100 грамм ош тузи аралаштириб, намакоб тайёрлайсиз. Уйкуга ётишдан олдин намакобни сал илтиби, пахтадан данақдай-данақдай шарчалар тайёрлаб, эритмага ботириб олиб, оёқ бармоқлари орасига қўйиб чиқасиз. Сўнг 1 метрдан 2 бўлак докани кенг бирингизга бўлак, уни ҳам намакобда ҳўллаб, бармоқлар-

дан товонгача ўраб чиқасиз. Устидан бинт ўраб, тоза пайпоқ кийиб оласиз. Муолажани 10-15 марта қайтариш керак. Хар сафар пахта шарчаларини янгилашни унутманг.
• Бир дона хом тухумни тозаллаб ювиб, стаканга соласиз ва устидан бир шиша уккус қўйиб, 3-5 кун озгини ёпиб сақлайсиз. Кейин ярим литрли шиша идишга 200 грамм сал эриб юмшаган сариеғ солиб, устига стакандаги уккус ва тухумни қўясиз. Тухумни санчки билан тешиб, идишга солиб, бор масаллиқни яхшилаб аралаштирасиз. Хосил бўлган маздан оёқ ости, товон, бармоқлар орасига суртиб, устидан елим халта ўраб, пайпоқ кийиб ётиш керак. Бу муолажа 2-3 кундаёқ наф беради.

Шокир БАҲРИДИНОВ,
Фаргона вилояти.

ГАЙМОРИТНИНГ ДАВОСИ

Ўтган йили қишда гайморитдан анча азоб чекдим. Кўлмаган муолажам қолмади. Бурунимнинг ўнг томони ўз ҳолига келди-ю, чап томони битиб қолиб, ҳеч очилай демасди. Ҳамкасбим Файрат ака эрталаб бурунни гиёҳли дахлама билан ювиб, сўнг пешона ва чаккага бармоқлар билан худди доира чалгандек уриб туришни, бироздан сўнг эса шу жойларни яхшилаб уқалашни маслаҳат берди. Натижада бурунимдан бир неча кун сув оқиб юрди ва охир-оқибат гайморитдан асар ҳам қолмади.

Куйидаги фойдали маслаҳатлар ҳам сизларни беэътибор қолдирмас керак, деб ўйлайман.
• Редисканинг пўстлоғини тозаллаб, еб туриш жигарага фойдали;
• Шафтоли танани хилтлардан тозаллаб, ёшартиради;
• Урик ҳам хилтларни чиқаришда, қон таркибини яхшилашда фойда беради;
• Олхўри буйракни ювиш, бошни хилтлардан тозалаш, сафро хайдаш хусусиятига эга;
• Ҳўжағат кучли яллиғланиш ва зотилжамда, ички ҳамда ўпқадан қон кетишида яхши муолажа воситаси бўлиб хизмат қилади;

• Ҳашаки шолғомда буйракдаги тош ва кумни эритиш хусусияти бор. Бир ҳафта давомида ундан тайёрланган салат ейиш, сўнг сийдик хайдовчи ўтлар дахламасидан ичиш керак;
• Турп шарбатини ичиб туриш жигар хасталикларида даво бўлади, юракнинг пайларини мустаҳкамлайди.

Комилжон ТОҒАЕВ,
Жиззах вилояти.

ПАҲЛАВОНЛАР БЎТҚАСИ

Тўғриси, сули ёрмасидан тайёрланган бўтқани кўпчилик ёқтирмайди. Айникса болаларни айтмайсизми. Уларга: "Бу-пахлавонлар бўтқаси, уни есанг, кучли бўласан", - деб алдаб-сулдаб едирасиз. Аслида сули бўтқаси ошқозон, умуман, бутун овқат хазм қилиш тизими фаолиятини яхшилаш учун ниҳоятда фойдали. Машҳур инглиз адиби Артур Конан Дойлнинг қаҳрамонлари - изкувар Шерлок Холмс ва унинг дўсти Доктор Ватсонни бир эсланг. Хар кун нонуштани миссис Хадсон пиширган сули бўтқасини ейишдан бошлаган бу изкуварларнинг ошқозони безовта қилгани ҳақида бирор сатр ҳам тополмайсиз. Хуллас, ош-

қозон гастритидан азият чексангиз, куйидаги муолажани кўллаб кўринг, ажабмас, фойдаси тегса.
Бир ош қошиқни тўлдириб, тозаланган сули ёрмаси оласиз. Кечкурун унга бир стакан оқизов сув қўйиб қўясиз. Эрталаб уни оловга қўйиб қайнатасиз. Қайнаб чиққанидан сўнг 1 дақиқа ўтиб оловдан оласиз. Лекин туз, ёғ ва шакар солманг.
Ушбу бўтқа сал бемазароқ бўлса-да, фойдали: Уни нонуштадан камида ярим соат олдин ейиш керак, кейин ҳеч қўрмай истаган нарсангизни тановул қилишингиз мумкин.

Дилдора АҲМАДЖОНОВА,
Тошкент вилояти.

ҚАНДЛИ ДИАБЕТ ХУРУЖ ҚИЛГАНДА

2 йилдирки, бош, юрак ва оёқларим оғриб, кўзим хиралашиб, оғзим ва лабларим тез-тез қуриб, баданимда чумоли юргандек бўлиб, сувни кўп ичадиган бўлиб, қандли диабетдан азобланардим.
85 ёшли қайнотам Олим бобо куйидагича даволанишим лозимлигини айтиди. Ушбу муолажани бошқаларга ҳам озгина бўлса-да, ёрдамим тегсин деб газетга ёзишга қарор қилдим.
Шундай қилиб, ховончада янчилган 20 қошиқ қоразира (говзир) талқонига 10 ош қошиқ дафна (лавр) барги талқонини қўшиб яхшилаб аралаштирилиб,

2 пиёла қайноқ сувга аралашмадан 1 ош қошиқ солиб 1 соат дахлаб қўясиз, сўнг докандан ўтказиб, 1 ой давомида кунига 3 маҳал ярим пиёладан овқатдан 20 дақиқа олдин ичилади. Шу муолажа боис руҳим тетиклашиб, оғриқлар ва қандли диабет хуружидан қутулдим.
ЎСЛАТМА: Дахлама юқоридаги каби тартибда хар кун янгидан тайёрланиб, истеъмол қилиниши лозим.
Абол бобо ДАВЛАТОВ,
Қашқадарё вилояти, Қарши шаҳри,
Худойзод маҳалласи.

Дармон ИБРОҲИМОВ тайёрлади.

КУЁВГА ЧУМОЛИ ТАОМ

Нигерияда йигит билан қиз унаштирилгач, бўлажак келиннинг қўли билан куёвга аталган тансиқ таом пишириларкан. Бу қовурилган чумоли бўлиб, уни турли зирavorлар билан омухтаб, дастурхонга тортиларкан. Куёв бу таомни роҳатланиб истеъмол қилса, тўйни бошлашга розилик бергани бўларкан.

Нега энди айнан чумоли таом дерсиз? Чунки бу авлодлардан қолган удум бўлиб, туғилажак фарзанднинг саломатлиги билан боғлиқ бўларкан. Яъни бу мамлакат иссиқ минтақада жойлашганлиги учун ичимлик сувда айнан чумоли кислотасининг етишмаслиги натижасида туғилажак фарзандларнинг сутарик касалига чалиниш ҳоллари кўп учраркан. Шу боисдан чумолини қовуриб тайёрланган таом тансиқ овқат ҳисобланиб, ресторoнларда ҳам унинг нархи бaлaнд тураркан. Бундай таомни мазали қилиб тайёрлаган келинчак, бошқа миллий таомларни ҳам бемалол пишира олиши мумкин экан.

Бу мамлакатда чумоли тутиб келув-

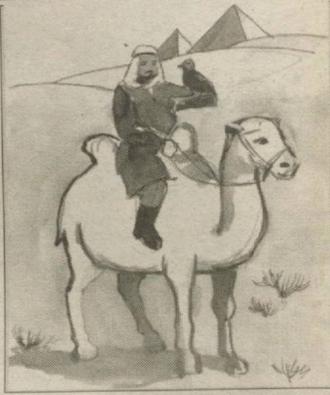
чилар ҳам жуда яхши даромад қилишаркан. Чумолининг яна бир фойдаси бор эканки, у одамнинг тишини мустаҳкамлаб, хирсий қувватини ҳам оширар экан. Кемшик йигитларни киз топиб уйлантириш ҳам муаммоли иш саналаркан.

ЭНГ ШАРАФЛИ МАШГУЛОТ

Жазоирда оқ туяга миниб, лочин билан овга чиқиш энг шарафли машгулот саналади. Бундай машгулотни орзуламайдиган йигитнинг ўзи бўлмаса керак.

Чунки бу мамлакатда оқ туя ўзига тўклик, фаровонлик, яхшилиқ тимсоли экан. Агар совчилар оқ туяда келишса, ҳамма уларни ҳавас билан кузатиб тураркан. Ҳатто совчиликка кетаётган туялар йўлни кесиб ўтишига тўғри келса, машиналар карвони уларга бажонидил йўл бўшатиб тураркан.

Хўш, нима учун бу халқда оқ туяга миниб, билагига лочин қўндириб, овга чиқиш шарафли саналади? Негаки, бу икки маҳлуқот қадимда қабилиани очликдан, вайронгарчиликдан қутқариб қолган экан. Қурғоқчилик халқнинг тинқасини қуритган йилларда туяда юриб ов қилишиб, ўзларига емиш топишган. Шу-

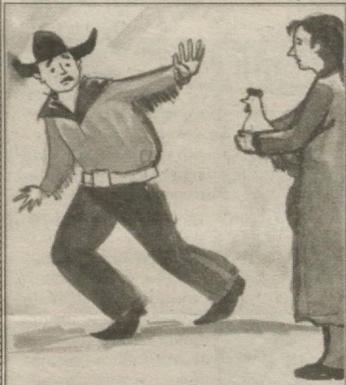

шу оқ туя ва лочин омад ва тўкинлик, сочинлик, хурсандчилик рамзи бўлиб қолган экан. Бу халқда "Лочининг бўлмаса, омад келмайди", деган нақл ҳам бор.

Одамлар ва удумлар

ЭРКАКЛАР ТОВУҚ СҮЙМАЙДИ

йўли тўсиларкан. Ёки

Мексикада яшайдиган испан эркаклар хўроз сўйишмас экан. Сабаби, қадим авлодлардан қолган урфодатларга кўра, эркак киши хўроз сўйса, ўғил фарзанд туғилишининг

омад ундан узоклашиб, ишлари чаппасидан кетавераркан.

Агар сўймасликнинг ҳеч иложи бўлмай қолса-чи? Негаки турмушда ҳар хил ҳолатлар бўлади-ку. Бундай ҳолатда эркак отга миниб, янги сотиб олинган пичоқда хўрозни сўйиб берса бўларкан. Сўнг пичоқни дарёга ёки сойга иргитиб юборишга тўғри келаркан. Чунки от ҳар қандай омадсизликни қайтарар, пичоқ эса дарё тубидан гувоҳликка кела олмас экан.

Хўрозни аёллар сўйса бўлмайдами, дерсиз? Аёллар товукни ҳам, хўрозни ҳам тахтакачга қўйиб, бўйинини чопки билан узиб қўя қоларкан. Лекин бунинг битта томони бор эканки, аёллар товук сўяётганда буни қайнонаси ёки қайнотаси кўрмай туришлари лозим бўларкан. Бундай удумдан қатъий назар испан халқи товук гўшtidан тайёрланган таомларни хуш кўришаркан.

Сибирь халқлари орасида эвенклар чақонлики ва чайрликни жуда қадрлашаркан. Киз томондагилар йигитни бугуга миндириб, пойгага солиб, унинг чапдастлигини синаб кўраркан. Агар бугуга минган йигит маррага йиқилмай-нетмай етиб олса, унинг омади чопган ҳисобланаркан ва киз томондагилар унинг билагига кучи борлигига, чақонлигига ишонч ҳосил қилгач, тўйга розилик беришаркан.

Агар йигит бугудан йиқилиб тушса ёки маррага етиб бора олмаса, тўй бўлмайди. Улар уйланадиган бўлса, хотинини хор қилади, деган мулоҳаза чиқариларкан. Шу боисдан бу халқ ўз фарзандларини тўрт ёшдан бошлаб, бугуга миндириб чиниқтириб

бораркан. Янги туғилган чақалокларни эса йўрғаги устидан арқон боғлаб қўйишаркан. Бу яхши ният бўлиб, қиз бўлса ҳам, ўғил бўлса ҳам арқондек пишиқ, бугудай чидамли бўлсин, деган маънони аңлатаркан. Нима ҳам қилишсин, совуқ иқлим шароитида чайир бўлмаганга яшаш ҳам осон бўлмас экан-да!

ЖОДУГАРЛАР БАЙРАМИ

Венгриянинг Матишар қишлоғида яшовчилар жодугарлар байрамини нишонлашаркан. Албатта бу байрам расмий эмас. Лекин байрам қишлоқда анча қизиқарли, саргузаштли ўтаркан.

Нега улар жодугарлар байрамини нишонлайди, дерсиз? Бунинг сабаби шуки, уруш йиллари жодугарлар ўзларининг сеҳр-жодуларини ишга солишиб, бу қишлоққа биронта томоннинг ҳарбийларини яқинлаштирмаган эканлар.

Улар қишлоққа яқинлашиб келаётган танкини адаштириб, ботқоққа ботириб қўйишибди. Аскарларни ҳам қўшни қишлоқдан батамом бошқа томонга йўналтириб юборган опасингил жодугарлар қишлоқдаги чўчқаларни, мол-қўйларни талон-тарож бўлишдан, уйларни ўт қўйиб юборишдан сақлаб қолишиб, ҳам-қишлоқларининг жонига оро киришган экан.

Опа-сингил Кристи ва Мошара ўз вақтида жуда зўр жодугар бўлишган. Лекин қишлоқдагиларга ҳеч қандай зиён-заҳмат етказишмаган. Опа-син-

гил ҳатто осмонда учиб келган самолётларни ҳам адаштириб юбориш қудратига эга бўлишган экан. Улар учун йўқолиб қолган ҳайвонларни топиб бериш, хотинларини ноҳақ калтаклаган эркакларни товукларга ўхшаб гўнг титтириш ҳеч гап бўлмаган.

Бу қишлоқда жодугарлар байрами айни киш кунларида бўлиб ўтади. Аҳоли опа-сингил жодугарларни эслаб-ёдга олишади.

БАЛИҚНИ НЕГА СҮКИШАДИ?

Ҳиндистондаги Ганг дарёсининг бўйида яшовчи Сурабас қабилисида шундай ажойиб бир удум сақланиб қолган экан. Улар бир-бирлари билан аразлашиб қолган эр-хотинни яраштириш учун дарёдаги балиқларни сўкишаркан.

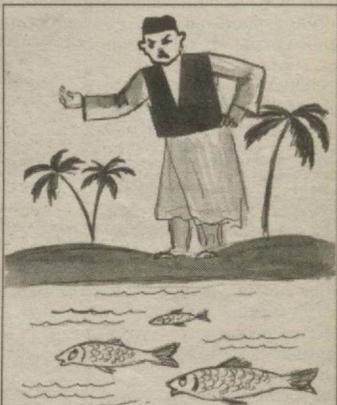
Балиқларда нима айб, дерсиз? Гап шундаки, балиқлар қадимдан бу қабилининг тирикчилик манбаи бўлиб келган. Лекин балиқнинг қилтаногини борда. Унинг гўштини эҳтиёт бўлиб ейлмаса, томоққа қилтанок санчилиб қолиши ҳеч гап эмас. Шу боисдан халқда: "Балиқни эпласанг, ёйсан", деган нақл бор. Бунинг маъноси: "Турмуш чигалликларига чидасанг яшайсан", деган иборанинг маъносига яқиндир. Демак, аразлашиб қолган эр-хотиннинг айбини яшириб, ҳамма айбини балиқларга ағдариш осонроқ экан-да.

Эр билан хотинни дарёнинг бўйига ўтиргизиб қўйишиб, гоҳ қайнотаси, гоҳ қайнонаси балиқларга бақариб, шундай деб сўкишаркан:

- Ҳей, қилтаногини кўп балиқлар, сенлар қилтанокларингни қачон тўқасан? Эр-хотинни мунча қийнайсанлар? Қилтаногини ўтда куйгурлар! Бўлди, тинчилик бер! Булар бола-чакасини

боқиши керак. Ҳей, қилтаногини куйгур балиқлар!

Ҳар қалай эр-хотин, демак айб бизда эмас, балиқларда экан, дея ўзларини жиндай овутиб олишаркан. Овунишмай нима қилсин. Орада бо-

лалар бор. Балиқларнинг тили йўқ, сўкишларни эшитишмайди ҳам. Бечора балиқларни айби учун ҳеч ким судга бермайди-ку. Ана шу тadbирдан сўнг эр-хотин кўш хўкиз бўлиб, рўзгор омонини тортишаваркан.

К.НИШОНОВ тайёрлади.

Муассислар: Ўзбекистон Республикаси Хотин-қизлар қўмитаси, Болалар жамғармаси ва «Соғлом авлод учун» Халқаро жамғармаси

Oila va jamiyat

Фойдаланилмаган кўлэмалар таҳлил қилинмайди, муаллифларга қайтарилмайди, ёзма жавоб берилмайди.

Газетадан кўчириб босилганда «Оила ва жамият»дан олинганлиги албатта қайд этилсин.

E-mail: oilavajamiyat@rambler.ru
oilavajamiyat@mail.ru

БОШ МУҲАРРИР: ДИЛБАР САИДОВА

Бош муҳаррир: 134-86-91
Қабулхона: (тел. ва факс) 133-28-20
Табриқлар, эълонлар: 133-04-50
Бўлимлар: Оила - 133-04-35, 134-25-46
Бухгалтерия: 132-07-41

Манзилими: Тошкент - 700000
Амир Темуր кўчаси, 1-тор кўча, 2-уй.
«Олой» бозори ёнида.

Газета «Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босма-хонасида чоп этилди. Тошкент, Буюк Турон кўчаси, 41-уй.
Босишга топшириш вақти - 20.00. Босишга топширилди - 21.00

Газета таҳририят компьютер базасида терилди ва сақлаланди.

ҲОМИЙ: «Матбуот тарқатувчи» акциядорлик компанияси

ОБУНА ИНДЕКСИ - 176

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 027-рақам билан рўйхатга олинган.

Буюртма Г - 334. Формати А-3, ҳажми 4 табоқ.

Адади - 14057

Саҳифаловчи — Ш. БАРОҚОВ
Расом — Н. ХОЛМУРДОВ
Навбатчи — Д. ИБРОХИМОВ
Мусахҳиҳ — С. САЙДАЛИМОВ

1 2 3 4 5 6